

TYÖKANSAN

AINOAA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN KANENKANNATTAJA

No. 71. — 1911.

Keskiviikkona, Syyskuun 6 p. — Wednesday, September 6.

V: vuosikerta — Vol. V.

Gotch on maa- ilman mestari.

Frank A. Gotch sai kaksi kaadetta G. Hackenschmidtistä kahdeksan minuutissa. — Hackenschmidt loukkaantui jalkansa.

Chicago, elok. 4 p. — Niistä suurista ja kauan hommutusta maailman painimestruuskilpailuista iowalaisen Frank A. Gotchin ja venäläisen George Hackenschmidtin välillä suoritetut ensimäiset naitto istovastat voittajana. Ensimmäisen kauteen sai Gotch suuryllätyksellä ja puoli "nelosella", aika 14 minuuttia 18—5 sekuntia. Toisen kauteen hän sai kuulosakia tulitulla varasotseellaan, aika 5 minuuttia 32—15 sekuntia. Päänaika yhteensä 19 minuuttia 50—25 sekuntia.

Hävitsi puolustukseksi Hackenschmidt suoni loukkaansa jalkansa hartioitella kaksi viikkoa sitten, joka vamma rupesi painin ajalla häntä valtaamaan. Gotch puolestaan sanoo odottaneensa kiivaampaa vastustusta Venäjän Leijonan taholta: ei sanonut toivoensaakaan niin helpo voittoja.

Painia oli katsomassa noin 30,000 henkeä. Yhteistulot olivat \$27,052, josta voittoa Gotch sai \$81,000 ja viisikymmentä prosenttia liikkuvien kuvien myyteläisistä. Hackenschmidt sai \$13,500. — Olikohan tuomit voitto ostetta?

YHDYSVALTAIN DOLLAREILLA LAHJOITAJAN CANADA, LAISIA.

Ottawa, syysk. 2 p. — Bostonissa luvustavilla Hearstin lehtillä "Boston American" on vapasti jaettu täällä. Lehti huomattavilla otsikoilla kertoo kuinka Yhdysvaltain trustit ovat keränneet suuren lahjomisrahaston, jolla vas tustetaan tullipoliisista Canadian vaalessa. Canadian konservatiivit väittävät, että Hearstin lehtien se litys on vain tempu, jolla koete-taan peittää asian todellista puolta, joka on, että Yhdysvaltain dol-lareilla avustetaan Canadian hallitusta ja sen ehdokkaita nykyisenä vaalitaistelussa.

LÄNNEN HILSENKAIVAJAIN LAKKO.

(Omalla kirjeenvaihtajalta.)
"Cammore, Alta." 29 p. elok. — Täällä oli tänään uuden kokous koki 1 päivällä uuden hoestallaan, jonne saapui kaikki uuden miehet kuin myös lukuisasti uusia ul-koma olevia m. m. seitsemän poliis-pia.
Puhujana esiintyi ylimainittu-n kokouksessa tämän lakkoalun presidentti W. B. Powell ja District 10 U. M. W. of A. Board Member, jotka puheet kään-si venäläisen kielelle Cammoren paikallise osaston presidentti ja suomenkie-

Kohalo, minkä joutuvat jo nyt e, joita nauttii lakkoai-koiksi (akapleji), niiden pitää kirjoittaa nimensä orjankorraliin alle, senlaisen, joka kieltää työ-läisistä kaiken vapauden kuin myös murkumatta tyytymään kaik-keen mitä kompania näkee hy-lväksen niiden kanssa tehdi. Tie-tuvalle kompanian palkkaamien poliisien katsomaa alle ja viete-nä kompanian virkailijaita anta-neet ymmärtää, että jos karkeit-ta, niin joudutte kymmeneksi vuodeksi linnaan.

Tässä seuraavassa näkyy kaikkien miesten lakko on, johon voitte luottaa silloinkin kun lo-maannti teillä väriävää lakkoalun-tele, toisten työläisten tilalle, jot-ka olojaan koittavat parantaa.
Dist. 18 U. W. of A. kompania-nimiset: Bankhead, Alta.; Beaver Creek, Alta.; Bellevue, Alta.; Blairmore, Alta.; Burnis, Alta.; Carbondale, Alta.; Cardiff, Alta.; Cammore, Alta.; Coleman, Alta.; Corbin, B. C.; Chinook Mil-es, Alta.; Diamond City, Alta.; Fernie, B. C.; Frank, Alta.; Hos-mer, B. C.; Hillierist, Alta.; Leth-bridge, Alta.; Lille, Alta.; Maple Lead, Alta.; Michel, B. C.; Mo-narey Mine, Alta.; Passburg, Alta.; Royal View, Alta.; ja Taber, Alta.

Työläiset kaikkialla karttakaan tästä yllämainittuja paikkoja tiuukkaan kuin toisin ilmoitetaan työkansan sanomalehdessä.
Cammoressa ei ole vielä näkynyt yhtään skääppiä.

Kirjeenvaihtaja.

Liberaalit koettavat lah- joa sosialisteja.

Winnipeg liberaalit tarjovat rahaa Social Democraticille puolueelle, ehdolla, että se te-keisi ehdokkaansa pois vaalei-kenkältä. — Sosialistit hylkivät tiedättävän tarjouksen.

Winnipeg, syysk. 2 p. — Eilen illatsessa Social Democraticien puolueen parlamenttiedokas Riggin kokouksessa Sparling kirkossa puhe-luit useat huomattavat sosialistit. Heidän puheidensa jilestä pyysi eräs Sparling kirkon pappi myy-kin saada puhua, joka oikeus hän-nä myönnettiin. Puheensa hän sa-maksi olevansa sosialisti ja vaikka se onkin hänen "vakaumuksensa", niin kuitenkin "tällä kertaa" hän äänestää liberaalien ehdokas Ash-doria.

Tämä "kunnioitettava" hermas-mies sai aikaan liikkeen jälkeis-keuhkin julkisesti ehdottaen, että Riggle olisi parempi vetäytyä syvään nykyisestä kaupastaan ja kunnantajit lahjoittaisivat suuremman summan, joka käytet-täisiin "sosialismin edistämiseen". Pappi koetti selittää, että ei-ko olisi sosialismin levenemiselle suuremasta merkityksestä, että

Miljoonien dol-larin tulipalo.

Hall kaivantojen sulimo palanut perustuksien myöten. Miljoon dollarin vahinko. Lauluhan olevan murhapolttajain työtä.

Nelson, B. C. syysk. 4 p. — Hall kaivantojen sulimon yhden laatu-n suurimpia Canadianassa, hävitti tulipalo eilen illalla. Mitään mun-tia ei voitu pelastaa kuin seitsemän o-malla sulimolta Silver King mine on Lode Mountainin johtavaa kaapelia. Pitkät muneustet sa-vu-piiput ja yksikerroksinen kontte-ri rakennus sotivat sitä paikkaa missä enen oli jättäillä tehdas. Jättäissulimo, säikkurakenteen asemat, konttori, lukuisat asuin-rakennukset y. m. rakennukset -vau rannioina. Palon uskotaan o-levan murhapolttajain työtä, jot-ka viimsten kahden viikon ajalla ovat syytettäneet ainakin kaksi-to-ta eri paloa, josta kolme on si-lle huttanut summatonta vahinkoa. Viime yönä paloi Nelsonin eltelut-de josta vahingon arvioidaan nou-sevaan \$50,000. Enemmän on palanut kiinalaisen tale, talli y. m. ulkoluonnet, tuottanut 86,000 ar-viota vahinkoa ja eilenäinen sul-mion palo tuotti vahinkoa noin \$80,000.

Sulimo oli rakennettu hiristä kaupunkin rajan ulkopuolella ole-valle vuorolle, jossa ei ole vetä-saastana. Palokunta sai tyytyä katsellessaan näkyä kaupungista ja pitää silmällä, että kaupungis-sa jotakin sytyttää palamaan.
Sulimolla aikaisemmin sulutettiin Silver King Lode Mountainin, Morning Mountainin y. m. kaiva-tojen malmi ja siinä työskenteli satoja miehiä. Sulimo kunnioitettiin ei ole ollut käynnissä viiteen vuote-n. Aivan siksi taitettiin osi eräs vauverioivien syndikaat Lode Mountainin kaivannon ja nyt pala-neen sulimon, jossa töiden olle-pitänyt alkua maanantaina viikko-jaon sisällä. Murhapolttajain jäl-ki ei ole. — Eipä tietenkään, sillä ne taitavat olla liian lähellä omis-tajaa.

Kansalaisia joutunut ka-pitalismin uhriksi.

Suomalainen John Kaia loukkaan-tunut Grand Trunk rautatieen rakennuksella lähellä Ruston Rupertia, B. C. — Suomalaisina, "seksuuna" isäntä Matti Lai-tin saanut tapaturmaisen kuo-leman Kamloopiassa.

(Työkansan kirjeenvaihtajan lähettämien englanninkielisten lehti-ten mukaan). Elok. 22 päivänä loukkaantui suomalainen John Kaia, Foley Welch & Stewartin omistamella Mc Dougallin "käm-pillä", Grand Trunk Pacific tie-

Matti Laitinen kuoli.
Maanantaina elok. 21 päivänä kuoli kansalaismme Matti Lai-tinen, Kamloopiassa. Laitinen oli e-dellisen perjantai-iltana ollut ta-pansa mukaan tulossa kotiaan kolmipöyräisellä junaalla pitään Canadian Pacific rautatie, jolloin ohikulkuevan matkustajan juna-jokin osa antoi jalan hillele. Juna seisautettiin, loukkaantunut otet-tiin junaan ja tuotiin Kamloopiin. Hänen olkapäänsä oli särkynyt ja kasvot olivat saaneet pahoja haavoja. Suunnattua lähtäessä saatiin hänen voivan hyvin ja ettei ole pelkoa hänen kuoletaan. Sik-sipä herättikin suuria ihmetel-yä kun ilmoitettiin, että Laitinen on kuollut maanantaiamuuna josta-kin sisäisestä vammasta.

Laitinen oli syntynyt Suomessa, mutta oli ollut Canadianassa jo 23 vuotta, työskennellen koko ajan Canadian Pacific rautiellä. Viime-st kahdeksan tai yhdeksän vuo-ta hän asui Salmon Armissa, jossa lähti kunnioitettui kunnan kansa-laisena. Hänen perheensä on asunut "homesteadilla" Salmon Ar-min lähialueella, mutta Laitinen ei-nä yhä edelleenkin oli "seksuun"-isäntänä. Hän jätti jälkeensä vii-koita ja kahdeksan lasta, viisi poikaa ja kolme tytärtä. Laitinen haudattiin Salmon Armin hautaus-maahan.

Ruunissanto lähti suomalaisel-ta haallita ja otti siihen osaa y-seimmet palkkukunnan suomalai-set. Hautauksen toimitti presby-teriallinen pappi J. J. Reid.

Kuolemaa ja häviystä Kiinassa.

100,000 ihmistä huknut Yang-Tse Kingin laaksossa, Kiinassa.
Hankov, Kiin syysk. 4 p. — Yang-Tse Kingin tulva on luoli-estanut 100,000 ihmistä. Tulva on suurin, mitä monin vuosin on ollut. Sen arvioidaan hävittäneen 95 prosenttia viljasta. Koko Aul Wen maakunta on veden alla; tulva on viennyt viljan ja kaa-tanut rakennukset perustuksil-taan. Tuhansia ihmisiä on hukku-tunut koteihinsa ilman, että heillä ollut ollut tilaisuutta pelastua. Ne, jotka yrittivät heidän seläisi-paeta korkeimmille maalle, huk-kuivat kiivaaseen virtaan. Viime vuoden ajalla on satanut runsaam-min kuin koskaan ennen maaku-nan histor. ja joka on ollut yhtä-muittaisesti tulviltaan. Ma Shang-haista 1000 mailia jokivartta ylös-päin on keräässään autiona. Tu-ta se käyttää porvareiden hyö-dyksi. Montrealin majuri Guerin on irlantilainen ja uskonnollaan roomalaiskatolinen ja hänellä so-sialistile katukokousluvan otta-minen olisi ollut "hampaan vetoa edustajalle". Meitä siis suvat-taan" nykyään ja me käyimme tänä illoiksemme ja pidämme katukokouksia. Taistelu puheiden-desta nykyisin on vielä tarpeet-on.

Montrealin työläiset Järjestävät ammattajärjestöihin

Pakutyöläisten unioni ja paikallisten ammattiliittojen järjestä-jien toimesta on ylläpidetty ki-vasta taistelua Montrealin kadul-

Vaalitaistelu Montrealissa.

Poliisit yrittäneet kieltää sosialis-teita oikeuden pitää katukoko-ukin ehdokkaansa U. W. Cot-tonin hyväksi.

Toveri U. W. Cotton kirjoitta-lehdelleen niistä monista vaikeus-sista, jotka ovat kohdanneet sosia-listein vaalitaistelua Montrealissa, josta a hän on St. Lawrence alue-n ehdokkaana Dominion parla-meenttiin ja jolla alueella hän itse on johtamassa taistelua. Laina-mme tähän joitakin kohtia hänen kirjestaan.

"Heti sen jälkeen kun minä olin ilmoittanut sosialisten kokouksessa heidän ehdokkaakseen St. Law-renceen alueelta, kirjoitin minä ero-hakemuspaperi parlamentin jäse-nyydestä ja talletin sen osaston kirjuriin tsa. Täten, jos sosialistit valitsevat minut Ottavassa ja mi-nä yrittän siellä näyttää jonkun porvaripoliittikon osaa, niin minun erohakemukseni on lähetettävä parlamentin puheenjohtajalle ja minä on erotettava poliittisista toiminnoista.

Senjälkeen jätettiin keräyslistoja useille tovereille, joilla keräti lah-jouksia taistelurahastoon. Kaik-kein vaalien rahallinen puoli on sosialistile vaikein keskustella. Porvarilla on rahaa vaalitaiste-luihin; ja sosialistile niiden ko-loominen on vaikea.

Heti työkokouksen jälkeen me mentiin St. Lawrenceen torille pit-tämään ulkoilmakokousta, jonne suuri joukko työläisiä kokoutti kunnatuleman puheita. Seuraavana il-tana yrittämme pitää katukokouk-sia Dorchester ja St. Chas. Porva-me katujen kulmassa, mutta po-liisi estä sen. Me suunnitme tois-teen paikkaan, mutta poliisit estivät sielläkin kokouksen pidon. Niin me muutimme paikkaa ja aikasesteikin kokousta pitämästä, siksi kun kohtasimme poliisipääl-likö Campeau. Seuraavana päi-vänä kävi kolmihetken komitas sosialistien puolesta Campeau-puheille. Hän ilmoitti, että "katu-kokousten pito on kielletty ilman majurin lupaa". Siitä huolimatta, joka minä (Cotton) olen par-lamenttiedokas, niin hän "suavit-sei" meitä ja antaa meille poliis-sien suojelusta niin kauan kuin py-ymme poliittisissa. Campeau ei ole pahimman lautoissa miehiä. Hän on ainoastaan ase porvaril-lisen kunnallishallituksen kädessä. Jota se käyttää porvareiden hyö-dyksi. Montrealin majuri Guerin on irlantilainen ja uskonnollaan roomalaiskatolinen ja hänellä so-sialistile katukokousluvan otta-minen olisi ollut "hampaan vetoa edustajalle". Meitä siis suvat-taan" nykyään ja me käyimme tänä illoiksemme ja pidämme katukokouksia. Taistelu puheiden-desta nykyisin on vielä tarpeet-on.

että uskontovastaisena järjestöni. Onneksi ranskalaiset ovat huo-maanneet eräilyksensä ja puhu-ratkin nyt yleiselle poliittiselle. Kuitenkin otta huomattavasti ai-kaa entisten erheiden oikoni-men.

Yksi vaikeus johtuu siitä, että sosialistit ovat hankkuneet niitti työläisliitoveriteita, jotka eivät ole ymmärtäneet sosialismin ja kutsu-neet heitä hulluiksi. Tämänkin "sosialismin levittämistäpa" on kuitenkin jo lakkautettu. Sosia-listiosaston jäsenet ovat huomaa-neet, että työläiset halajavat suo-raa luokkataistelun tuntuja, eikä mitään uskontovastaisia filosofee-rilemista.

Minkälaiset tulokset vaaleista ovat, ei kukaan voi sanoa. Jou-ko, jotka kokouvat, kunnete-levat innokkaasti puheittamie ja jos me voimme saada heidät va-kutetuiksi, että minä olen ehdo-ka, joka ensiksi ja viimeksi se-kois työläisten oikeuksien puolesta, niin voittomme St. Lawrenceen piirissä on varma.

Kumpunkin porvaripuolueen poliitikot ja heidän kätyrinsä ovat huomanneet, että sosialistit eivät ole toimetonta ja siksi ovat ryh-tyneet kiivaaseen toimintaan. St. Lawrenceen alueen koko äänimää-rä oli viime vaaleissa 10,000; nyt sanotaan sen olevan viisitoista tuhatta. Viime parlamentissa edus-ti tätä aluea eduskunnassa libe-raali Biederick, ellen hänellä 800 äänen enemmistö.

Kumpunkin porvaripuoluetta pelottaa eräs seikka: alueella on nimittään 3,400 joutalaista, jotka viime vaaleissa antoivat äänensä työläisliittoa viimeisen edusta-jaansa. Sanoisin he eivät pidä konservatiivien ehdokas Johnsta. Jos nämä joutalaiset anta-vat äänensä sosialistien ehdokkail-le, saavat porvaripuolueet kuoli-skun St. Lawrence alueella."

GRAND TRUNK PACIFIC JA KONETÖYLAISET.

Konetyöläiset vastustavat halli-tuksen yrittämistä toimintaa, kun se ei nimistä tutkijako-mitea.

Työministeri, hallituksen työde-partementti ja Lemieux laki jo-tuivat kiilloitettiin hyökykyisin a-laisiksi konetyöläisten viime viik-koissa kokouksessa Torontossa. Työläiset väittivät, että Lemieux laki kieltäisiin välin työläisten ja työnantajien välisen neuvottelu-jen viivästyttämiseksi. Kokouksessa olijaat olivat yksimielisiä siitä, et-tä konetyöläiset ovat oikeutettuja lakkauttamaan työt ajaksi, jolla undesta sopimuksesta neuvot-leaan mitään.

Kokouksessa myöskin keskusteltiin siitä, milloin Canadian Pacific-min sopimus astun voimaan. Sopimuksessa on neuvoteltu lähes viisi kuukautta senjälke-tä kuin edellisen sopimus päättyi. Silloin kuin ei ollut minkäänlaisia Lemieux la-

Sosialistipuhuja Port Arthurissa.

Täälläkin, porvaripuolueiden vaaliruunauksessa humuamtu-nut, yleisä nä tervehdellä vasta-vauksusta tov. C. M. O'Brienin puheita.

Canadian sosialisipuolueen ja Albertan lainalaistajikunnan jäsen, tov. C. M. O'Brien on pitänyt täällä useita ulkoilmakokouksia, joissa hän on jotenkin suurelle kuulijajoukkunnalle tarkasti selittänyt sosia-lismin perusteita. Hän on kumoamattomasti osoittanut, että kaup-paprosimien, isäntämaailman ja ite-näkyisyys eivät ole työväenluokan-työläisiä; vaan työväenluokan tehtävä-nä on kapitalismin ja palkko-ruuden poistaminen.

Porvaripuolueiden ehdokkaat ja heidän kätyrinsä (niden jou-kossa suomalaisjaksit) ovat saaneet nähdä, että täälläkin porva-rillisen villityksen pesipaikassa, löytyy jo joukko, joka mieluum-min menee kulemaan kadulla pu-huvaa sosialistia kuin ihmettele-mään heidän likivahvoja laverrak-sissa kansallisuista. Itsenäyisistä, tullipoliisista, "junon jä-läistä" (lipusta) ja muista suoma-laisista porvarillisen valtiopoliit-kan keppihevosista. Viittaamme vaan niihin mutamiin iltoihin, jolloin liberaalit esin. meluivat meidän tyhjiille seinille ja O'Brien kuulijajoukosta oli 300—500 hen-keä.

Suunnattuna t. k. 3 p:nä s. o. so-staan haallita pitämässä pu-heessa hän huolellisesti ja selvasi esitti arvo-opin. "Hankinta ja ky-syntä ei määrää tavaran arvoa, kun porvarillaisissa oppilaitksissa seloitetaan, vaan sen määrää yleis-kunnallisesti väittämättö- -- -- Jos esim. tuotetaan 23 gra-niittia ja 60 bushelia nisuja ja kumunkin tuotuksessa "erik-seen" er kuletuttu yksi tuoti aika, niin nämä tuotteet (23 gra-niittia kultaa ja 60 bushelia nisuja) ovat samanarvoiset." — Nämä ja muut seikat hän valaisi lukuisen esimerkin avulla helposti käsi-tettäviksi.

VAARALLINEN HELENA JÄVELI.

Kolme siviil-insinööri R. H. McKay, H. C. Nelson ja A. Drum luullaan hankkuneet Neijon H-tellän olevan Lake Helenan Ha-raustoinin on jo ryhdytty, mutta tähän mennessä ei ruunutta ole löytnyt. Viime kesänä samai-seen järveen hukui useita miehiä kiisäitvää joukkoa.

SUOIA SOCIALISTEIN EHDOK-KAITA.

Social Democraticien puolueen osasto Selkirkissä, Man., on asettanut ehdokkaakseen ensi vaaleihin

Gotch on maa- ilman mestari.

Frank A. Gotch sai kaksi kaadetta O. Hackenschmidtistä kahdeksan viikossa. Hän on voittanut kaikki kymmenen otteluaan. Hän on voittanut kaikki kymmenen otteluaan. Hän on voittanut kaikki kymmenen otteluaan.

Chicago, elokuu 4 p. — Niistä suurin osa on kauan hommatuista mailman painimestarustuksista. Niistä suurin osa on kauan hommatuista mailman painimestarustuksista. Niistä suurin osa on kauan hommatuista mailman painimestarustuksista.

Hävitsi puolustukseksi Hackenschmidt suoli loppuunsa jalkansa harjoittelussa kaksi viikkoa sitten, joka vamma ruusui painajalla. Hän on voittanut kaikki kymmenen otteluaan. Hän on voittanut kaikki kymmenen otteluaan.

Painia oli katsomassa noin 30,000 henkeä. Yleisluot olivat \$87.052, jota voittoa Gotch sai \$21.000 ja viikkimyynti prosentilla liikkuvien kuvien myyteläisessä. Hackenschmidt sai \$13,500. — Olihan tuokin voitto ostettu!

YHDYSVALTAIN DOLLAREIL- LA LAJOTTAAN CANADA, LAISIA.

Ottawa, syysk. 2 p. — Bostonissa ilmeystyvä Hearstin lehti "Boston American" on vapasti jaettu täällä. Lehti huomattavasti on otteillaan kertonut kuinka Yhdysvaltain trustit ovat keränneet suuren lahjoitusrahaston, jolla vastustetaan tullipolitiikkaa Canadian vaasioissa. Canadian konservatiivit väittävät, että Hearstin lehti on selitys on vain tempu, jolla koetetaan peittää asian todellista puolta, joka on, että Yhdysvaltojen hallitus on erittäin kiinnostunut Canadian hallituksen ja sen ehdokkaita nykyisessä valitustilassa.

LÄNNEN HILSENKAUPPAJAIN LAKKO.

(Omalla kirjenvaihtajalla.) — Commerce, Alta. 29 p. elok. — Täällä oli tänään union kokous kello 10 päivällä union hoitajilla, jonne saapui kaikki union miehet kuin myös lukuisia unioni aluksia olevia m. m. seitsemän poliisia.

Puhujana esiintyi ylimääräinen kokouksessa tämän lauantai-teen presidentti W. B. Powell ja District 10 U. M. W. of A. Board Member, jotka puheet känsi venäjän kielelle Camoren paikallisosaston presidentti ja suomenkielelle hiljan tulle saapunut Jacob Pöyry.

Presidentti Powell puhui terävin sanoin union miehille, huomat poliisien läsnäolosta. Keskitti pyynnin poistaa miehen nimenä, josta se on saanut nimensä union ja komppanian välillä kuin myös toi tiin komppanian pöytäkirja vakiyhtä. Union miehet palokivat puhujan myrskyisillä suosiosuosituksilla.

Dist. 10 U. M. W. of A. Board Members myös kehotti seisoamaan hiljalla vastustukseksi takana kaikista komppanian poliotoisista huoltamasta. Hän sanoi, että Dist. 10 U. M. W. of A. seuran tarve on laissa kukaan ja on valmis antamaan joka asia nimenään kun on saatu sopimus union ja komppanian välillä.

Kohtalo, minkäkin joutuvat jo nyky, ne jotka menevät lakon kieltoa (käsitteitä), niiden kirjoittaja nimellä orjakkorahdin alle, senlainsä, joka kieltää työ- läiseltä kaiken vapauden kuin myös nukumista työttömyyden aiheen kanssa tiedä. He tulivat komppanian palikamien poliisien katsannon alle ja vielä on komppanian virkailijat ant- neet ymmärtää, että jos karkaa- te, niin joudutte kymmeneksi vu- deksi linnasta.

Tässä seuraavassa pilkku ka-
kissa on kaksi lakko on, johon
voivat liottaa silloinkin kun lo-
maantit tiedä väärästä lakkolu-
teelle, toisten työttömyyden tila, j-
ka olojaan koittavat parantaa.

Dist. 18 U. W. of A. komppa-
nian nimet: Bankhead, Alta.;
Beaver Creek, Alta.; Bellevue,
Alta.; Blairmore, Alta.; Burns,
Alta.; Carbondale, Alta.; Cardiff,
Alta.; Cammore, Alta.; Coleman,
Alta.; Corbin, B. C.; Chinoak Mts.,
Alta.; Diamond City, Alta.;
Fernie, B. C.; Frank, Alta.; Has-
ler, B. C.; Hillier, Alta.; Leth-
bridge, Alta.; Lill, Alta.; Maple
Leach, Alta.; Michel, B. C.; Mo-
nareh Mine, Alta.; Passburg, Alta.;
Royal View, Alta.; ja Taber, Alta.

Työläiset kaikkialla karttaka-
nalla ylänimittivät paikkoja
niinkaan kuin toisin ilmoitetaan
työväen sanomalehdissä.

Cammoressa ei ole vielä näkynyt
yhtiön siipiä.

Kirjeenvaihtaja.

Liberaalit koettavat lah- joa sosialisteja.

Winnipegin liberaalit tarjosivat rahaa Social Democraticille puolueelle, ehdolla, että se va-
listaisi ehdokkaansa pois te-
kentältä. — Sosialistit hylkivät
littävän tarjouksen.

Winnipeg, syysk. 2 p. — Ellen
littasessa Social Democraticin pu-
loinen parlamenttiehdokas Riggen
kokouksessa Springfield kirkossa
oli ollut tilaisuus, jolla
Hödin puheidenä jätettiin pyysi
eräs Spurling kirkon pappi myö-
kin saada puhua, joka oikeus hä-
nelle myönnettiin. Puheessaan hän
sanoi olevansa sosialisti ja vaika-
se onkin hänen "vakuumuksensa",
niin kuitenkin "jälki kerta" hän
äänessä liberaalien ehdokas Ash-
dovian.

Tiimi "kuunnioitettuja" heras-
mies sai aikaan kirkon jälkeis-
kustelun julkisesti ehdottaa, että
Riggille olisi parempi vetäytyä
sydäntä nykyisellä kaupunkilla
sillä edellytyksillä, että Ashdo-
vin kannattajat lahjoittaisivat
suuremman summan, joka käytet-
täisiin "sosialismin edistämise-
ksi". Pappi koki selittää, että ei-
ki olisi sosialismin levenemise-
suuremman merkityksestä, että
suurempi rahasuma voitaisiin
käyttää lentolehtisten ja agitatio-
ni kirjallisuuden ostoon kuin, et-
tä Rigg jäisi taistelukentälle.

Tarjous hyljittiin.

Vastauksella pappi puheeseen
Rigg sanoi, etteivät sosialistit kos-
kaan hyväksy niin littävää tar-
jousta. "Social Democraticilla on
nyt ensikerran ehdokas ja se on
tallatuneellaan niin kauan kun
viimeinen äänestyslappu on heitet-
ty laatikoon."

Valitustilasta päätettiin void
Rigg tulla valituksi. Sosialisten
vaalikokouksissa on ollut kuuk-
sista ylläkirjalla, josta vastoin
naisen porvareiden kokouksissa
ovat puheita saaneet höpittäneet ty-
hille esille.

Miljoonan dol- larin tulipalo.

Hall kaivantojen sulmo palanut
perustuksien myöten. Miljoon-
aan dollarin vahinko. Luvullaan
olevan murhapolttajain työtä, j-
ka viimteen kahden viikon ajalla
ovat sytyttäneet ainakin kolme-
toista palon, josta kolme on ri-
heutautanut suunatonta vahinko-
ta. Viime yönä paloi Nelsonin otte-
dus vasta vahingon arvioidaan
nousevan \$50,000. Ennenmin on
palanut kinnalainsä talo, talli y. m.
ulkoalueet, tuottaen \$6,000 arvo-
ta vahinkoa ja eilenäitään
sulmon palo tuotti vahinkoa noin
\$800,000.

Sulmo oli rakennettu hirsistä
kavunneen rajan ulkopuolella ei-
lailla vuorolla, jossa ei ole vettä
sallittu. Rakennus sai tyytyä
katselunsa näköy kumpuista ja
pitiä silmällä, että kaukipu-
sista jatkain sytyttää palaman.

Sulmulla aikaisemmin sulattain
Silver Kingin Lode Mountainin,
Morning Mountainin y. m. kaiva-
ntojen malmit ja siinä työskenteli
satoja miehiä Sulmon kummik-
ka ei ole ollut käynnissä viiteen vuor-
teen. Aivan äskettäin osat eräs
vancouverilainen syndikaatit Lode
Mountain kaivannon ja nyt palan-
neen sulmon, joissa todella olisi
pitänyt alkaa nauttien viikko-
sa sisällä. Murhapolttajain jäl-
ki ei olla. — Elpä tietenkin, sillä
ne taitavat olla liian likellä omis-
tajan.

Kansalaisia joutunut ka- pitaalismin uhriksi.

Suomalainen John Kaia loukka-
tunut Grand Trunk rautatien
rakennuksella lähellä Prince
Rupertia, B. C. — Suomalainen
"seksuun" isäntä Matti Laiti-
nen saanut pöytämaisen kuo-
leman Kamloppissa.

(Työväen kirjenvaihtajan
lähettämien englantinkielisten le-
tien mukaan). Elok. 22 päivänä
loukkaantui suomalainen John
Kaia, Foley Welch & Stewartin
omistamalle Mc Dougallin "käm-
pällä", Grand Trunk Pacific tie-
rakennuksella, Kaia tuotti yllä-
määräisellä junnalla Prince Rupertin,
jossa sairasvaunut olivat a-
semalla vastassa, jolla loukkaun-
tunut kulettiin sairaalahan. Kaia
oli saanut ison päähänsä, mutta
häikäri Eggertin lausumun mu-
kaan eivät vammaat ole heng-
vaarallisia.

Loukkaukseen oma kertomus on-
nettomuudesta.

Kaia työskenteli kallioliika-
kukseen nostokierin käyttäjänä.
Terästä sirkyi jokin kohta ja
varsi tai nostokettini läi hänet
maahan. Loukkaukseen työve-
rit kantoi hänet "kämpään",
ja vaivatti yhtiön virkailijalle
ylimääräisen juman, jolla toeti-
hinert Prince Rupertin sairaalahan.

Matti Laitinen kuoli.
Maanantaina elok. 22 päivänä
kuoli kansalaismies Matti Laiti-
nen. Kamloppissa. Laitinen oli e-
deliäinen perijäntä-olton otte-
tansa mukaan tulosa kottien
kolmipöydäisellä sisällä pitkin
Canadian Pacific rautaa, jolloin
ohikulkueen vanha rautajunan j-
oka osi antoi isän hänele. Juna
seisautettiin, jolloin tautunut ot-
tettiin junaan ja tuotiin Kamloppin.
Hänen olkapäänsä oli särkynyt ja
kasvot olivat saaneet palaua ha-
vutia. Sunnuntai-iltaa suotettiin
sairaan voimia hyviä, ja ettei ol-
lokaan hänen kuolemastaan. Sik-
si herättikin surta ilmettelyä kun
hän ilmoitettiin, että Laitinen on
kuollut maanantainaamuna josta-
kin sisäisestä vammasta.

Laitinen oli syntynyt Suomessa,
mutta oli ollut Canadassa jo 23
vuotta, työskennellen koko ajan
Canadian Pacific yhtiöllä. Viime-
set kahdeksan vuotta ylläkseen vuo-
ta hän asui Salmon Armissa, jossa
häntä kuunnitettiin kunnan kon-
salaana. Hänen perheensä
asuu "hometeollilla" Salmon Ar-
min lähistöllä, mutta Laitinen
ei syä edelleenkin oli "seksuun"
isäntänä. Hän jätti jälkeensä vii-
ron ja kahdeksan lasta, viisi poika-
ja kolme tytärtä. Laitinen
haudattiin Salmon Armin hautaus-
maahan.

Ruuhissatso liitti suomalais-
ta haailia ja oteti siihen osa-
uuseimmat paikallikunnan suoma-
laset. Hautauskes toimitti presby-
teriläisen papin e. e. e. e. e.

Kuolemaa ja hävitystä Kiinassa.

100,000 ihmistä hukuttanut Yang-
Te Kiangin lakkaus, Kiinassa.
Hankov, Kiina syysk. 4 p. —
Yang Te Kiangin tulva on hu-
kuttanut 100,000 ihmistä. Tulva
on suurin, mitä moniin vuosiin on
ollut. Sen arvioidaan hävittäneen
95 prosenttia viljasta. Koko
Auh Wein maakunta on veden
alla; tulva on viennyt viljan ja kaa-
tanut rakennukset perustuk-
taan. Tuhansia ihmisiä on hukut-
nut koteliansa ilman, että heillä
oli ollut tilaisuutta pelastua. Yr-
joka yrittivät hevosien selittää
paeta kotoilmaille kalli, he-
kuivat kivaaseen virtaan. Viime
vuoden ajalla on satanut runsaan-
min kun koskaan ennen maanku-
nen histor, ja joki on ollut yhtä-
mittaisesti tulvullaan. Ma Shang-
haista 1000 mailia jokivartta ylös-
päin on kerrassaan autiota. T-
hansa pakolaisia, jotka ovat pelas-
tuneet hukkamasta, ovat nyt näk-
kakuoleman partailla.

MONTREALIN TYÖLÄISTEN JÄRJESTYKSEEN TILARJESTOIHIN.

Punktioyhtiöiden union ja paik-
allisten ammattiliittojen järjestä-
mien toimista on ylläpidetty lii-
vasta taistelua Montrealin kodi-
la punktioyhtiöiden järjestymiseksi,
joka on ollut hyvät seuraukset.
Kolme unioni unioni osasto on pe-
rustettu, jolla työläiset ovat pe-
rustetut jakamattoman kannatus-
sensa.

Suurin ponnistus on tehty
juntalaisien järjestymiseksi, j-
ota onkin jo saanut yllätyksiä pu-
sesta, lakitehtäjiin, leipureiden ja
munareiden unioniin.

MERIMIESTEN LAKKO LE- VIÄ VENAVALLE.

Odessa, elok. 31 p. — Mustan-
meren laivoissa pelvävät meri-
miehet menivät lakkoon. Kolme-
kymmentä posti- ja matkustaja-
laivaa on joutunut lakon vuoksi.
Rautatielaisten uhkavat myöskin
mennä lakkoon. 10,000 miestä te-
hi lakon Lodissa.

Vaalitasteilu Montrealissa.

Poliisit yrittäneet kieltää socialis-
teja oikeuden pitää katukoko-
uoksia ehdoikkana U. W. Cot-
tonin hyväksi.

Toveri U. W. Cotton kirjoittaa
lehdelleen niistä monista vaaleis-
sista, jotka ovat kohdanneet socialis-
teista vaaliteisteluä Montrealissa,
sitten a hän on St. Lawrence'n alue-
en ehdokkaana Dominion parla-
menttiin ja jolla alueella hän ite-
on johtamassa taistelua. Lainsaa-
me tälläin joitakin kohtia hänen
kirjeistään.

"Niet sen jälkeen kun minä oli-
n liittynyt sosialisten kokoukseen
heidän ehdoikkakseen St. Law-
rence'n alueelta, kirjoitin minä ero-
hokkaspaperit parlamentin jäse-
nydestä ja talletin sen osaston
kirjuriin tsa. Täten, jos sosialistit
valitsivat minut Ottavassa ja mi-
ni yrittäin siellä näyttelyä jonkun
porvaripolitiikan osan, niin minun
erohakemuksen on lähetettävä
parlamentin puhejohtajalle ja
minut on otettava poliittisista tois-
toistamista."

Senjälkeen jättäin kirjeyhtälöitä
useille tovereille, jolla keräti lah-
joitusta taisteluarastoon. Käik-
kien valien rahallinen puoli on
socialistileite väikein keskustella.
Porvarilla on rahoa vaaliteiste-
luksissa; socialistileite niiden ko-
loominen on vaikeaa.

Heti työkokouksen jälkeen me
menttiin St. Lawrence'n torille pi-
tämään ulkoilmakokousta, jonne
suuri joukko työläisiä kokontui
kuuntelemaan puheta Seuraavaan
yhtymittime pitää katukokou-
sta Dorchester ja St. Charles Bo-
rene katujen kulmassa, mutta po-
lissi esi sen. Me muuttimme toi-
seen paikkaan, mutta poliisit es-
tivät sielläkin kokouksen pidon.
Niin me muuttelimme paikkaa ja
alua esettihin kokousta pitämällä,
siksi kun kohtasimme poliisipää-
likki Campeau. Seuraavana päi-
vänä läksi kolmihenkinen komitea
socialistien puolesta Campeau
puheille. Hän ilmoitti, että "kat-
kokousten pito on kielletty ilman
majurin lupaa." "Sillä huomaat-
tu, kun minä (Cotton) olen par-
lamenttiehdokas, niin hän suvart-
see" meitä ja antaa meille poliis-
sien suojelusta niin kauan kun py-
symme poliittikassa. Campeau ei
ole pahimmalla laatussa miehiä
Hän on ainoastaan ase porvaril-
lisen kunnallishallituksen kädessä.
Jota se käyttää porvareiden hyö-
dyksi. Montrealin majuri Guerin
on ilantilainen ja uskomattoman
romaaliskatolinen ja hänellä so-
cialistileite katukokouslupa on o-
ttaminen ollut "hampaan veto-
solutta". Meitä siis "suvart-
taan" nykyään ja me käymme
sillä hyväksymme ja pidämme ka-
tukokouksia. Taistelu puheiden
tässä nykyisin on vielä tarpeeton.

Toinen, se ehkä suurempi vaike-
us vaaliteisteluä johtu me-
nenstä ajoista. Joidenkin socialis-
tien, pääasiassaisten ranskalaisten
toverien keskuudessa, on taistelu
uskontoa vastaan ollut etusijalla.
Ottomunomiseksi useat ranskala-
iset socialistit ovat vapaa-ajal-
toijetta ja kumuvat agnostismin
seuroihin.

Milloin hyvänsä he puhuvat so-
cialistista, hyökkäivät he heit-
uskonnon kimppuun ja pilkkaavat
sillä. He ovat saattaneet ranskai-
kieltä puhuvien yleisön ajtele-
maan, että socialismi on uskonto-
vastainen liike. He eivät ole ha-
vaineet, että uskonto olisi pi-
dettyä erillään politiikasta. Mont-
realin asukkaat ovat johdettu har-
han — pitämään socialistipoliti-
kan puolella.

etta uskontoavastaisena järjestöni.
Omeksi ranskalaist olivat huo-
manneet erehdyksensä ja puhua-
vatkin nyt yleisellä politiikasta.
Kuitenkin ottaa huomattavasti ai-
kaa entisten erehdytyn oikomi-
nen.

Yksi vaikeus johtu siitä, että
socialistit ovat haukkuneet niitä
työläisövegreitän, jotka eivät ole
ymmärtäneet socialismin ja kus-
neet heitä hulluiksi. Tämökin
"socialismin levittämistä" on
kuitenkin jo lakuttanut. Socialis-
tiosaston jäsenet ovat huomaa-
neet, että työläiset halajavat suo-
sua "luokkatalistien huntuon, eikä
työväen vastustavista filosofee-
ralistista."

Minkälaiset tulokset vaaleista
ovat, ei kukaan voi sanoa. Jou-
kot, jotka kokoutuvat, kuntele-
vat ilmoksasti puheteimaa ja
me voimme saada heidät va-
kuteiksi, että minä olen ehdo-
kas, joka ensiksi ja viimeksi ei-
son työläisten oikeuksien puolesta,
niin voittomme St. Lawrence'n piir-
issä on varma.

Kummaakin porvaripuolueen
pelotus ja heidän kätyriensä ovat
huomaaneet, että socialistit eivät
ole toimetonta ja siksi ovat ryh-
tyneet kivaaseen toimintaan. St.
Lawrence'n alueen koko äänimä-
ri oli viime vaaleissa 10,000; nyt
sanotaan sen olevan viisitoista tu-
hatta. Viime parlamentissa edus-
tiä tähti alusta eduskunnassa libe-
raali Bickerdike, ellen hänellä 800
äänen enemmistö.

Kunpaikin porvaripuoluetta
pelottaa eräs seikka: alueella on
nimitään 3,400 juntalaista, jotka
vähänsä antoivat äänensä
liberalistien puolesta, mutta nyt ovatkin
työväen puolella viimeseen edus-
taansa. Samoin he eivät pidä
konservatiivien ehdokas Johnso-
nista. Jos nämä juntalaiset anta-
vat äänensä socialistien ehdokkaal-
le, saavat porvaripuolueet kuolin-
kats St. Lawrence'la alusta."

GRAND TRUNK PACIFIC JA KONETYÖLÄISET.

Konetyöläiset vastustavat halli-
tuksen työvoiman toimintaa,
kun se ei nimittä julkiko-

työministeri, hallituksen työde-
partmenti ja Lemieux laki jou-
tuivat kiihoitteen hyökkäyksiin a-
laisiksi konetyöläisten viime vii-
koissa kokouksessa Torontoon.
Työläiset väittävät, että Lemieux
lakia käytetään vain työläisten ja
työantajain välisten neuvottelu-
jen viivyttämiseksi. Kokouksessa
oli ollut yksi yksimielisiä siitä, et-
tä konetyöläiset ovat oikeutettuja
lakkauttamaan työt ajaksi, jolla
uudesta sopimuksesta neuvot-
laan.

Kokouksessa myöskin keskustel-
tiin siitä, milloin Canadian Pacific
unioni sopimus astui voimaan.
Sopimuksessa on jo neuvoteltu lä-
hes viisi kuukautta senjälke-
ksi kuin edellinen sopimus
päättyi. Silloin kuin oli ollut
minkälaisia Lemieux la-
kaja, ei ollut myöskin tällaisia
kysymyksiä, sillä yhtiö niskoite-
lematta ryhtyivät neuvottelemaan
kun heillä ei ollut Lemieux lakia
selkänä ojalla.

Kokous lausui jyrkin tuomion
työeduperenteille, kun se ei
Grand Trunkin konetyöläisten va-
timuksesta nimittänyt julkiko-
tusta ja päätti antaa tulkinto-
man kannatuksensa Grand Trunkin
työläisille heidän tulevisia
taisteluissa. Neuvottelet yhtiön ja
miesten välillä alkoivat huhtik.
15 p. ja yhtiö katkaisi ne heinäk.
27 p. kielityömiällä tekemästä
minkälaisista sopimuksista union
kassaan. Silloin miehet pyysivät
hallitukselta erittymiskantoa ni-
mittämistä, mutta jta hallitus ei
ole vielä tänäänkään päivänä täy-
tänyt. Se vain verhoittanut yhtiön
puolella.

Socialistipuhuja Port Arthurissa.

Täälläkin, porvaripuolueiden
vaaliruuhkasta huomaantu-
not, yläisä sai tervetulleitä vasta-
vakuutusta tov. C. M. O'Brienin
puheista.

Canadaan socialismissuolueen
ja Albertan lainlaistajakunnan jäsen,
tov. C. M. O'Brien on pitänyt täällä
neste ulkoilmakokouksia, joissa
hän on jotenkin suurella kuulijai-
kunnalla tarkasti selittänyt socialis-
min perusteita. Hän on kumoa-
mattomasti osoittanut, että kaup-
pasuopimus, isänmaallisuus ja itse-
myisy eivät ole työväenkasymyk-
siä: vaan työväenluokan tehtäviä
on kapitalismin ja palkko-
junden poistaminen.

Porvaripuolueiden ehdoikkat
ja heidän kätyriensä (niden jou-
kossa suomaalaisia) ovat saa-
neet nähdä, että täälläkin porva-
rillisen villityksen pesäpaikka,
löyly jo joukko, joka mieluum-
min menee kuulemaan kadulla pu-
huvaa socialista kuin ihmettele-
mään heidän ikivanhoja laverruk-
kia kansallista itenäisyydestä,
tullisuojeleuksesta, "junon ja-
kista" (lipusta) ja muista asial-
laista porvarillisen valtiopoliti-
kan kopeehovissa. Viittaamme
vaan niihin mutamiin iltoihin,
jolloin liberalit esiin melusivat
melkein tyhjiille seinille ja O'Brien
kuulijakunta oli 300—500 hen-
keä.

Sunnuntai t. k. 3 p:nä s. o. sa-
stoon haailia pitämässä pu-
heessa hän huolellisesti ja seivisti
esitit arvo-pöytä. "Hankinta ja ky-
syä" ei määrää tavaran arvoa, kun-
ta porvarillaisissa opollatissa se-
leitämään, vaan sen arvo on sa-
laista. Sosialistit väittävät, et-
-- Jos esiin, tuotetaan 27 grani-
tia kauraa ja 60 bushelia nisuja ja
kummaankin tuomissaessa (erik-
seen: er kulettuut yksi tunti ai-
kasta, niin nämä tuotteet (29 grani-
tia kauraa ja 60 bushelia nisuja)
ovat samanarvoiset. — Nämä ja
muut seikat hän valaisi lukuisen
esimerkin avulla helposti käsi-
teittäviksi.

VAARALLINEN HELENAH JARVI.

Kolme siviilishotööri R. H.
McKay, H. C. Nelson ja A. Drum
hulluun hukuttuneen Nyrpin
hädällä olevaan Lake Helenaan. Ha-
raustoinin on jo rhyhdty, mutta
tähän mennessä ei ruunutta ole
löytynyt. Viime kesänä samai-
sen järven hukutti useita miehiä
käsittävää joukkoa.

USIA SOCIALISTIN EHDOK- KAITA.

Social Democraticin puolueen
osasto Selkirkissä, Man., on asetta-
nut ehdokkaikseen ensi vaaleihin
toveri W. Halowaken. Suomalai-
set kaikkialla missä socialistien
ehdokkaita on, antakaa äänenne
heille.

Avioliitto ilmoitus.

Molemmiin puolueista va-
paasta tahdosta aloitettiin "yh-
dysselämäme" 23 päivä elo-
kuuta 1911.

HILMA M. STAUDINGER JA FRANK PALM.

Sylvan Lake, Alta.

Samalla ilmoitan että olen
joka on ennen ollut Hilma M.
Staudinger, tulee olemaan
Hilma Melida Palm.

Syntyinmaastamme

SUOMEN OIKKUKSIEN Tähtä kieltoilaita.

V. k. 18 p. Pietarin lehdistä ilmottaa Tiedonotto-toimisto:

Ministerineuvoston on päässään hyväksynyt meriministeriön ehdotuksen Suomen hotelalaitoksen siirtämisestä mainittu ministeriön hallinnon alaiseksi sekä kehoittanut meriministeriön yksin neuvoma oikeusministerin kanssa lausuaan vastaavaan lakiehdotukseen, joka on alustettava kesäk. 17/30 p:nä 1910 annettun lain säätämisen käsittelyä alaiseksi.

Semanssilaitoksen sähköstomatiedon on Helsingin Työmiös myöskin Pietarin sähköstomatoinnista saanut.

KORKEIMMAN HALLINNOLLI- SEN TUOMIOISTUIMEN PÄÄTUKSIEN.

Eduskunnan anomus hyljätty.

Vuoden 1908 toisella valtiopöydällä sai eduskunta päätöksen tehdyn anomusehdotuksen hallinto-oikeudellisen tuomioistuimen perustamisesta. Eduskunta anoi an. esitystä tuomioistuimen perustamisesta, jolle ylin hallinto-oikeudellinen lainkäyttö senaatin talousosastolla siirrettäisiin. Toinen laitos senaatin talousosastolla siirrettäisiin. Eduskunta perustelti vastustuksen, tuottaen tämän viivytystä uuden suuria vahinkoa.

Eduskunnan anomus oli ministerineuvoston esitys kerrata esillä lokakuussa 1909, jolloin päätettiin pyytää senaatin lausuntoa. Vuoden 1910 kuluessa tämä lausunto valmistui.

Kun asia joutui toistamiseen ministerineuvoston käsittelyä, päätti se anustaa alustuksen ja Venäjän oikeusministerin lausuman mukaisesti korkeimman paikan esittää, että eduskunnan anomus jätettäisiin luonnostaan, mutta samalla annettaisiin senaatin tehtäväksi laittaa ehdotus määräyksiksi, jotka koskevat senaatin laitosten ja mensioinnin tarkastusta, jotta senaatin alaisen hallinnollisten oikeuksien suoriutus saataisiin paremmin järjestettyksi.

Tämän mukaisesti on asia nyttemmin ratkaistu korkeimmassakin paikassa. Eduskunnan anomus on jätetty huomioon ottamatta, mutta samalla on käsitelty senaatin lausuntoa ehdotus an. määräyksiksi senaatin ohje- ja mensioinnin tarkastusta, jotta senaatin alaisen hallinnollisten oikeuksien suoriutus saataisiin paremmin järjestettyksi.

KUINKA KANSAN VAROJA HOIDETAAN.

700,000 markkaa löydetty satunnalla!

Vaassaa on vanhaan toimintansa n. s. "Vassan läänin lähtöpäivä", joka aikojen kuluessa on painunut unhoitukseen, kunnes nyt satunnalla, kuolemantapauksen johdosta, on jälleen saatu selvää kassan olennaisuudesta. Kassassa on nimittäin toimintu toimeenpanevana jäsenenä henkilöjohtaja ja J. Holmström, jonka perilliset hänen aikojen kuluessa kuollessaan johdosta ottavat tällöin kassan tilan. Tällöin paljastui merkittävien kassan johtokunta, johon sääntöjen mukaan kuuluu 3 kuvernööriä valittuina henkilöinä. Vaassan valtuuston pu-

heen sääntöjen mukaan täydentämisen ja selvittämisen.

Kyllä herrat ovaatko hoitaa kassan kokooma varoja, niin että niistä vuosikymmenien tiedetä mitään. Kammista hoitaa!

TORNIONKIN POLIISIMESTARIN RI SANANVAAPUUDEN KU- RISTAMINEN.

Kielitknyt Yrjö Mäkelin puhumasta.

V. k. 13 p. pidettiin Torniossa sikäläisen työväenyhdistyksen arjaesitys. Siihen tilaisuuteen oli paikalliseksi saapunut Kansan Tiedonottoja Yrjö Mäkelin. Etä arjaesityksä tulitaisin pöytäniin puhe, siit kolkat torniolaiset torjivat antaneet ajoties tiedon siitä, että poliisimestarille, hra Melartilla, joka taas puolestaan oli tehnyt tuon uhkavaan janan johdosta matkan Oulun saadakseen lähinnäluhkusta lähempää ohjeita.

Ja ohjeet tekivät hra Melartin varjaksi asiastaan. Hän ilmoitti arjaesityksensä jensilleen useamman kerran, että jos arjaesityksessä yrittäisiin pitää puheita, tulisi hän, maitteikojen käyttäen, keskeyttämään koko juhlan ja hajottamaan sinne koontuneen yleisön.

Kun Mäkelin sai tiedon näistä poliisimestarin uhkauksista, lähti heti hän herralle mestarille kirjelmän, jossa ilmoitti, että hän nojaten lausuntovapaudesta voimassaolevan perustuslakisääntönsä, tulee pitämään puheensa yhdistyksen pöydällä, ja että hän, retkittäen väitännöksi, saattaa tällöin aikensa ajossa hra poliisimestarin tietoon.

Arjaesitys saapui itse mestari ja 6 pöytä, jolloin poliisi ilmoitti uudehen, että arjaesitys keskeytetään, jos vaan ajoties puhe pidetään, uhaten käyttää voimakeinoja. Mäkelin silloin, keskustellessa yhdistyksen toimehenkijöiden kanssa, ilmoitti jättävänsä puhe pitämisen, leimaten mestarin menettelyn perustuslainvastaiseksi si mielivaltaiseksi ja että hän tulee sen takia mahdollisesti nostamaan syytteen poliisimestaria vastaan. Mäkelin jätti odottamaan ihmänsä, joka pidettiin arjaesityksen jälkeen ja puhui sitten siltä tilaisuudesta.

KARJALAN HISTORIA

Nyt kun Venäjän saaliinhiolien vallassaolleet ovat alkaneet palloilla Suomea, julkaisimme tässä kappaleen Karjalan historiasta, koska nykyisen asutuksen on alkanut ja luonnollisesti jatkunut ensin Karjalassa.

Ensi joulukuun 23 päivänä on kulunut 100 vuotta siitä, kun Viipurin läänin palloitettiin muun Suomen yhteyteen. Mutta nyt 100 vuoden kuluttua tahoitavat Suomen viholliset taas reväistä sen enimmästään erilleen. Mutta Karjalan erottaminen muusta Suomesta koskisi valtioruimieskettä, kun meidän miehimme näitä raskaita uhrauksia, joilla Karjalan kansa on otettu vapaksi venäläisjään kärsimyksistä.

Karjala liitettiin muuhun Suomeen suuren Kustaa II Adolfin voittokantien tuen kautta. Mutta ei ollut se vielä täydellön 100 vuotta ollut Suomen yhteydessä, kun se suuren Pohjan sodan kautta jälleen revähtäin siitä irti. Eikä Suomen yhteiskuntajärjestyksellä täysin ehjäksi joutua sinne,

mies; se ei tuomitsi viinaaalkoja ja se antaa kaikille maata". Nyt toki kansamme on jo niin paljon valistunut, ettei nyt enää usein voi kuulla tällaisia typeryyksiä. Mutta kun olemme heränneet halveksimaan puutteellista omassa oloissamme, unohtaneet usein, miten paljon Suomea yhteiskuntajärjestyksen on tarjonnut etuja, verrattuna esim. venäläiseen.

Sen sai Karjalan kansa kokea jouduttuaan pois Suomen yhteydestä. Sillä niin paljon oli Suomesta yhteiskuntajärjestyksen jo tunnetun Karjalasta, että on tapahtunut Viipurin läänin talonpojat niinkuin muu Suomen kansakin, vapasaa viljeleä maitaan ja siä lain suojaamaan nautti sen, minkä hiellään ja vaivalaan oli ansainnut. Niinkuin veljesluoksestakin perkkasi karjalainen karja maksaan viljelykselle ja paranteli asustaan, polvesta polven vakaaneen uskossa, että hiellällä oli oma kurkkihirsä pään päällä; ja kylläns hän sen hyvin oli ansainnutkin. Tosin olivat monet talt kruunallisia, mutta talonpoikaisten kasvoiksi oli niillä vakaantunut. Käytännössä ei ollut paljoakaan eroa kruununtillalla ja perintötillalla.

Tuli siten venäläinen valta. Anneliasti alkoivat Venäjän hallitustyönsä maassa tavan mukaan joella talonpoikaisten tilojen suojelluksi säilytyksessä. Ensin ei okeistakaan munta lahjoitettu, kun venot, jotka taloilta tulivat kruunulle, aina ei edes kaikilla mitättäin. Sen sijaan, että talonpojat Ruotsinlaian aikana maksoivat veronsa kruunulle, maksoivat he nyt yksiyksille. Jos nyt asiat olisivat pyyneet silloin, niin eihän talonpojilla vielä olisi ollut mitään hätää. Mutta veronkantokeus tuotti pian muita oikeuksia. Ensiksi lahjoitusmaaherrat venäläisen kätystävän mukaan hankkivat valian mielii määrän suurennella talonpoikaisten varojen, joiden alkoivat väittää heidän tilojensa omiksi.

Omeksi toki venäläisen ajan enivuosikymmenillä ei tultu mitään pitkäälle. Silloin lahjoitusmaaherrat olivat yleensä opprikallia, hevin suostuivat, jotta eivät kukaan voisi väittää siitä, mitä he kysyivät Karjalasta saivat. Itse Venäläisiä oli heillä paremmat tiat ja tulolähteet. Mutta vähän karsuneet myivät he lahjoitusmaahan. Siten joutuivat ne kaikenlaisille keinoittelijoille. Näille lahjoitus-tulot merkisivät jo jotakin, ja tunnottomasti koettivat he niitä isästä. He kulkivat tuomioistuimesta tuomioistuimeen, virastosta virastoon, juontelivat ja retteivät 19 vuosisadan alkaessa päävisivät he yleisesti toivottuina perille. Talonpoikaisten talt julistettiin lahjoitusmaaherran omiksi. Nykyaajan ihmisestä tämä kaikki tuntui uskomattomalla. Eihän silloin ollut mahdollista mahdollista, että 100,000 ihmistä ilman muuta otetaan pois heidän kotinsa ja koutunsa, jotka he meisoivallin työllä ja vaivala ovat itsellensä hankkineet. Mutta niin kuitenkin tapahtui. Vapaista Karjalan taloilista tehtiin torppari ja — niin, vieläkin turvottomammassa asassa olevia kuin torpparia.

Jotta voi käsittää, milläiseen asemaan nämä torpparit joutuivat, on syytä ensin harkita kertoma, minkälaisia miehiä heidän uuden isäntänsä olivat, sillä he eivät olleet mitään tavallisia isäntiä. Lahjoitusmaahanomistajan johtaja ja huomattavin mies venäläisen ajan lopulla oli eräs Hiitolassa sijaitsevan tilan isäntä Aleksej Koplev: ja milläinen oli tämä mies?

mies tämä Koplev, huudahtaa Wigel. Tilansa kuvali muheaksi kalliolla rakennetuksi linnaksi, jota marmoriporrasta kulkivat suoraan järveen, mistä oli pieni laivasto erikoilajia aluksia. "Hän unohti, että vain 14½—2 tuntia jätettiin oli tuleva ilmi. Me jouduimme porilla ja aivan oikein, sinä oli kallein ja järvi Suomen manner on niistä kallein, mutta linna näjasta oli Kallioita mitä yksinkertaisin puinen rakennus —".

Hänen viittäkymmentä portaitta palkalla olivat säännönmukaisesti kalliolla hakatut jalansijat ja kaksi kavehtia, jotta jättä vielä pöytä, oli hänen laivastonsa. Tuon nähtyinen on voinut olla hyvyyden huomauttamat, että vasta huomalla on 1 päivä huhtikuuta (aprilipäivä) — mutta tuosta hän ei ollut millään säikähtä. Ja kun Koplev huomasi, anna lähti vieransa matkaa jatkamaan, ei hän edes teeti tarjonnat, kertoo vieras itse.

Kun Koplev'n nähtyinen oma hyvä tytyvänsä ja kannattajansa tällä tavalla kuvaa, niin eipä maasta jollain oltu näin pöytä. Ja tämä tällainen mies oli monissa lahjoitusmaahanomistajien ja hallitukseen luottamustoisissa. Siitä voi jo päätellä, etteivät talonpoikaisten asiat ja onni olleet aivan parhaiten miesten käsissä. Millaisia kirjaimyksiä nämä tällaiset isäntät kansalle tuottivat, siit antaa käsitteksen Väkijärven pitäjässä sijaitsevan Vekolan hovin talonpoikaisten kohta. Vekolalla kuului alkujaan Tschernisheh-suvulle joka 19-vuosisadan alussa tarjosi maitsana kaupaksi talonpojille. Nämä eivät kuitenkaan suostuneet ostamaan, koska heissä vielä oli voimakas käsitys ettei hovin herra ollut sen oikeus omistaa. Kauppias Mikael Blandow osti silloin (v. 1802) Vekolaa. Uuden isäntän luonnetta kuvaavat jo hänen tulojensa. Vaikka hän oli niin köyhä, että hän jo v. 1807 meni konkurssiin, pani hän Vekolaan tulitain toimen suuret pidot; talonpoikaista syytettiin ja juotettiin ja heille annettiin lahjoja. Panttiin ja kirkonkellokottin mukaan. Mutta toista tult peristä. Pitöjen jälkeen kutsuttiin talon piijit tekemään uusia kontrakteja, sillä hovin isäntä tultu korottaa veroja. Mutta ei kukaan tullut. Silloin Blandow valitti maaherralle. Vaan emmeen asia joutui tutkittavaksi, siittä että hän kaikenlaisia kiusaa talonpojille. Hän risti viljan peltoja ja heinäit nyllytti. Jos talonpoikaisten tulot olivat hevonen joutui hovin maahan, ettei hän sen kiinni ja pitä omastaan. Lampaat ja siat ampuh hän, missä vain tapasi. Vihdoin hän sotavien ajan siitti tulonpojat hovin ja siidotti heistä 4 kerrallaan varastavien laittuihin ketjuihin ja pieksitti armottomasti. Joka löynnillä kysyttiin: "joko panet pumerkiksi kontraktin!" Mutta eivät sitten kukaan talonpojat suostuneet laittuihin veroihin. Venäläisten oikeuslaitosten avilasta Blandow kuitenkin olisi saavuttanut tarkoituksensa, mutta omaksi silloin venäläisä aika päättyi.

Imekojo sil tällaisissa oloissa talonpojat tarttuivat aseisiin. Kymmentään olikin talonpoikailevotoumuksia, joiden rauhoittamiseksi si läänin asia pidettiin sotaväillä miehityttä. Karjalainen on niinkuin muikin Suomen talonpoika kuuliainen esivalle: vähällä hän ei vikkivaltaan turvannu. Mutta kun hän sen teki, osoittaa se, miten kauhea sorto oli.

Ei ollut siis Karjalan kansalle mikään vähäpätöinen uutinen, kun joulun alkuna 1811 alkoivat saama. Etä länni vhidet-

maisten valta tällä kurjalla maan kolkalla ollut hinku suurempi. Olsi silloin kyllä muutana venäläisen rahantavoittelija saanut helpolla hyviä tuloja tästä köyhästä heimoilta. Mutta olihan valtakunnalle edistomasti suurempi syytä siitä, että Karjalassa asui 10,000 onnellista talonpoikaista kuin parikymmentä onnenkijää.

JEEKUSEN PERSOONALLISUUS.

(Kantakysä tootasta "Kristinuskon alkuperä.")
(Jatkoa viime n:roon.)

Nykykaikaisen ajatustavan syntymisen ja kirjallisen ajatustavan syryttämisen on siettemm tosin riistetty Kritiksken kuvaa tarjoittavista taisteluista niiden käytännöllisen merkityksen ja alentan-ten ne peliksi huikeenhalkomiksi jumaluskosoppineitten taholta, jotta valtion puolesta palkataan mahdollisimman valittu voimien kirkollista ajatustapaa, ja joiden siä täytyy palkkansa tähden tehdä jotakin.

Uudempi raamatunavastelu, joka käyttää historiallisen lähdetun kimmuksen menettelytapaa raamatullisten kirjoitusten tutkinnassa, on kumminkin antanut uuden aiheen tälle Jeesuksen persoonalle koskavalle käsitteelle. Se on järkeäntynyt tähän saakka perimänsä Jeesuksen varmuuden, mutta se ei ole voinut enimmäkseen jumaluskosoppineiden kannattamansa usunkaan koholta tuoda Bruno Bauerin ensimmäisen edustamalle ja sittemmin myöskin toisten, kuten esim. A. Kallhoffin kannattamalle katsantokannalle, että lähdeiläni allessa sillä kannalla ei yvessä voida luoda tuota kuvaa.

Se koettaa yhtä uudehen ja uudehen tällä huomista samolla tukloksilla, millä se muutoin synnytti aikaisempain vuosiastojen kristillisytyä: jokainen noista herraistoista jumaluskosoppineista vuodattaa Jeesuskuvaa omat ihanteensa, oman henkensä. Kahdenkymmenennen vuosisadan esitys Jeesuksen elämästä ei osota paremmin kuin toisenkaan vuosisadan, ja se muuta kuvan luojat olisivat halunneet hänen opettavan.

Kallhoff kuvaa tällä Jeesuksen muuttamisesta sangen hienosti sanoissaan:

"Yhteiskunnallis-jumaluskosoppineiden kantaan katseen ootien äästä Kristuskuvaa nähtä yskonnollinen ilmaismuoto kaikista siitä, mikä on ollut yhteiskunnallisten ja siivellisten voimien aikakaudella vaikuttamassa, janne muutokset, joiden alaisena tämä Kristuskuva alkaisi oltu on ollut, kun se vanhat piirteet ovat haalistuneet ja kun näihin on käytetty uusia värjää, ovat mitä hienoin mitta-astikko niistä muutoksista, joiden alaisena jokainen aikakauden elämä on ollut, sen henkisten ihanteitten korkeudesta asia ai-neellissimpään elämäntapamuutuksen syvyyteen saakka. Tällä Kristuskuvaan on välin kirkkilaisten ajattelijain, välin roomalaisen kirkon, sitten taas feodalisien ja tšuhsharin ammattikuntamestarin talt kiasnut verovivellöiden talonpoika taikka vapaan porvarin piiristä, ja nämä piirteet ovat kaikki alkuperäisiä, kaikki eläviä, niin kauan kuin jumaluskosoppineitten kauha mieleen ei johdu todistaa evankeliumien Kristuksen yksityisiä piirteitä juuri omalta ajatukseltaan alkuperäisiksi ja historiallisiksi. Näissä piirteissä on korkeintaan se historiallisuuden varjo, että kristillisen yhteiskunnan kehitys ja muodostumisajanaan on vaikuttanut mitä erilaisimmin

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkielä. Mikä enää kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yllättäen oikeus kuin muillakin oppia englanninkielä ja tehdä elämäsi edistäväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellen opiakelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielisen puhe, luku ja kirjoitustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opettamme kirjevalhdon kautta englanninkielä. Sitä paitsi opettamme useita muita nykyisiä sekä klassisia viisityskielä. Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademia tiedetä. Oppilaitsemme hankkime vapaasti palkkoja liikelakalla, varsinakin Chicagossa ja ympäristöillä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielestä ja saavat nyt ilolla niistä työstään. Selostuksia kurseista lähetetään pyydettäessä.

The Sampo Correspondence School, P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

käynyt jumaluskosoppineittenkin käsissä liian ohikaiseksi — — — Kaiken historiallisen varmuuden puutteessa on Jeesuksen nimestä tulit protestantit, jumaluskosoppineiden tyhjiä astia, johon jokainen jumaluskosoppineitten kaataa oman ajatuskäsittönsä. Niinpä teke toinen tästä Jeesuksesta Spinozan ja nykyaikaisen oppilaan, toinen taas senaatin, kun sitä vastoin virallisen katederijumaluskosoppineitten katselee tähän luonnollisesti nykykaikaisen valtion uskonnollisessa varmaisuksessa, jopa on aivan äskettäin yhtä selvemmän esityksen, josta kukaan niiden pyrkimysten luonnolliseksi edustajaksi, jotka lupavasti nykyään suurpuressilaisella valtioteologille johtavan aseman.

RAJALAN

PALIOBUONE,
138 Pearl str., Fort Arthur.

HYVÄT POYDÄT.

Kaikenlaisia tupakkia ja viroitusjuomia aina saatavana.

Ruuanalus.

Se ei ole syödyn ruokamäärän paljous, joka antaa voimaa elinvoimallamme, vaan ainoastaan se määrä, minkä ruuanalus-elinvoimalliseksi edustajaksi, jotka lupavasti nykyään suurpuressilaisella valtioteologille johtavan aseman.

Asian näin ollen ei ole ilme, että maailman historiankirjoitus ei tunne sanottavaa tarvetta tuottaa kristinuskon alkuperää, lähitienä siitä mielipiteitä, että se on yhden yksityisen henkilön luoma. Jos tämä mielipide olisi oikea, niin voitaisiin kristinuskon syntytä koskeva tutkimus lyhyitä ja jättää sen esitys jumaluskosoppineitten uskonnollisen ruonulaidon varaan.

Mutta asia muodostuu toiseksi, jos maailmanuskonni ei pidetä yksityisen yksilön esitystä, vaan yhteiskunnan tuloksesta. Yhteiskunnalliset oltot ovat kristinuskon syntymäsiiselle aivan tutut. Voidaankin alkukristillisyyden yhteiskunnallisen luonteen saada jotenkin selvälle sen aikaisesta kirjallisuudesta.

Evankeliumista ja Apostolien teosten historiallisia arvoja ei tosin ole pidettävä suurempaan, kuin Homeron runojen tai Niebuergin tiede. Vaikka se koskisiakin historiallisia henkilöitä, on heidän toimintansa kerrottu sellaisella ruonulla vapaudella, että on mahdoton pelastaa pienintäkään osaa siitä tällaisen persoonallisuuden historiallisen esittämisen varalle, vaikka emme ottaissikaan ensinkään huomioon sitä, että se on olin sadunneste, ettei yksikään näiden runojen pohjalta koskaan voida sanoa kuka aiden henkilöistä on historiallinen kuka keskitty. Jos emme tiedäsi Attilaa munta, mikä on Niebuergellendin hienästä kertoo, täytyisi meidän sanoa hienästä samoin kuin Jeesuksestakin, että emme edes varmaan tiedä, omko hänä lainkaan ollut, vai onko hän yhtä turmainen henkilö kuin Siegfried.

Mutta tällaiset ruonulaiset esitykset ovat korvaamattoman tärkeitä niiden yhteiskunnallisen olojen tuntemiseen, joiden alaisena ne ovat syntyneet. Niitä ne kuvaavat tarkkaan valikkoa tekiä kä-

SAUNA

AVOINNA:
tiistaina,
perjantaina ja
—uantaina.

HUOM! Alusvaatteita pestään
J. KIRVESMAKI,
169 Albert st. Fort Arthur

— Minulla on maailman luottamus Chamberlainin lääkkeeseen, sillä minä olen käyttänyt sitä vallan hyvällä menestyksellä, kirjoittaa J. B. Lasford, Pooleville, Md.

Myytävänä kaikkialla.

Tavallissessa vatsauri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlainin Lääkettä Kolera ja vatsauri lääkettä. Siuna valloissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle. Myytävänä kaikkialla.

pää 1910 annettuihin lain sääntöihin
käsitellyn alaisiksi.

Samanlaisia töitä senkäsena-
tiedon on Helsingin Työkeskus myös
kin Pietarin sähköseuran toimis-
toita saanut.

KORKEIMMAN HALLINNOLLI- SEN TUOMIOISTUIMEN PE- RUSTAMINEN.

Eduskunnan annos kylläty.

Vuoden 1908 toisilla valtiopäi-
villä nä eduskunta päättökseen teh-
dyn anomusehdotuksen hallinto-
oikeudellisen tuomioistuimen pe-
rustamisesta. Eduskunta anoi
arm. esitystä tuomioistuimen pe-
rustamisesta, jolle ylin hallinto oi-
keudellinen lainkäyttö senaatin
talousosastolta siirrettiin. Tä-
män laitoksen tarpeellisuutta oi-
duskunta perustellut erittäin si-
li, että senaatin talousosasto-
viivätyt valitusasiat tavattoman
kauan, tuottaen tämä viivytys u-
sin suurta häviötä.

Eduskunnan annos oli minis-
terineuvoston ensi kertaa esillä
lokakuussa 1909, jolloin päätettiin
pyytää senaatin lausuntoa. Vu-
den 1910 kuluessa tämä lausunto
valmistui.

Kun asia joutui toistamiseen mi-
nisterineuvoston käsiteltäväksi,
päätettiin se senaatin alustuksen ja
Venäjän oikeusministerin lausun-
non mukaisesti korkeimpaan paik-
kaan esittää, että eduskunnan a-
nomus jätettäisiin luonnostaan mu-
uttamatta, mutta samalla annettaisiin
senaatin tehtäväksi laatin ehdotus
miärikykseksi, joka koskee sena-
tin laitosten ja menosiän nui-
tarastusta, jota senaatin alaisen
hallinnollisten oikeuksien suori-
tus saataisiin paremmin järjes-
tetyksi.

Tämän mukaisesti on asia nyt
temin ratkaistua korkeimmissakin
paikissa. Eduskunnan annos on
jätetty huomiioon ottamatta, mut-
ta samalla on käsketty senaatin
lausuman ehdotus arm. miäriky-
seksi senaatin ohje ja menosiän
nui tarkastukseksi, jota senaatin
alaisen hallinnollisten oikeuksien
asi käsitteily saataisiin paremmin
järjestetyksi.

KUINKA KASSAN VAROJA ROIDETAAN.

700,000 markan kassa löydetty
sattumalta!

Vaassaa on vanhaastan toimin-
nut n. s. „Vaasan läänin lähtäpu-
kassa“, joka aikojen kuluessa on
paimunut uhotohukisiin, kunnes nyt
sattumalta, kulemantapausten
johdosta, on jälleen saatu selvi-
tyksen olemassaolosta. Kassassa
on nimittäin toiminut toimeenpa-
puuttava jäsenen henkikirjoit-
aja J. Holmström, jonka perilliset
hänen isän saattaneen kuoleman-
sa johdosta ottavat tilittäkkään
kassan tilin. Tällöin paljasti
merkittävän seikka. Kassan johto,
kassa, johon sääntöjen mukaan
kuluu 3 kuverööriin valitsema
henkilö, Vaasan valtuuston pu-
heenjohtaja, Mustasaaren ja Lai-
hin kunnallislautakunnan esimie-
het sekä Vaasan läänin maanvil-
lyserus. esimies, eitt ole euosikym-
menin kokoonkunt eitt kassan
tilille ole tarkastettu. Kuverööri
n määräksetä kokoonkunt johto
kunta myttemm v. k. 2 p:nä ja
esitetiin perillisen J. Holmström-
vastaan seillon laastim tilit ar-
vopaperien ja hyvityksienkin
ne tydyllisesti. Niiden mukaan
on kassassa nykyään varoja yli
700,000 mk.

Kuvernööri oli kassan johtoku-
nalle tehnyt esityksen, eitt enä
valitaisi kassan toimeenpaneva
jäsenä (hra H:n jälkeen) koko i-
äkseen ja eitt tilit joka vuosi tar-
kastettaisiin ja eitt raastonhoi-
to annettaisiin yhden miehen huo-
tuun. Kokous yhtyi näihin esityk-
siin ja tulitane kohdakkoin kas-

sikaisiin työväenyhdistyksen ar-
pajaisit. Siihen tilaisuuteen oli
puhujaksi saapunut kassan tal-
ouden toimittaja Vyrjö Mäkelin. E-
ttä arpaajaisissa tulitaisin pöytä-
puhe, eitt illoivat torniolaiset to-
reit antaneet ajoissa tiedon sikäi-
seksi poliisimestarin hra Melar-
tille, joka taas puolestaan oli teh-
nyt tuon uukaavan vanha johdos-
ta matkan Ouluun saadakseen lä-
hin hallituksesta lähempiä ohjei-
ta.

Ja ohjeet tekivät hra Melartin
varmaksi asiastaan. Hän ilmoitti
arpaistoimikunnan jäsenille use-
ampaan kertaan, että jos arpaaji-
silaudessa yrittäisi jättää puhe-
ja, tulisi hän, matkeliijona
käytteen, keskeyttämään koko
juhlan ja luottamaan sinne ko-
koontuneen yleisön.

Kun Mäkelin sai tiedon näistä
poliisimestarin uhkauksista, lä-
hetti hän heraa mestarille kirjel-
män, jossa ilmoitti, että hän no-
jaten lausuntopaudesta voimas-
olevaan perustuslakisäädiök-
seen, tulee pitämään puheen y-
leisessä pihamallia, ja että hän,
rettelöiden välttämiseksi, saattaa
tämän aikensa ajoissa hra poli-
isimestarin tietoon.

Arpaajisiin saapui itse mestari
ja 6 poliisia, jolloin poliisi ilmoi-
tuudellen, että arpaajaiset keskey-
tetään, jos vaan ajoja puhe pi-
dettään, uhaten käyttäyt väkoi-
naksi. Mäkelin silloin, kuskutet-
tuansa yhdistyksen toimihenkilöi-
den kanssa, ilmoitti jättävänsä pu-
heen pitämisen, lomatun mestarin
menettelyä perustellunvastaksi,
si mihivälillä ja että hän tulee
sen takia mahdollisesti nostamaan
syytteen poliisimestaria vastaan.
Mäkelin jäi odottamaan iltaan,
joka pidettiin arpaajisten jälkeen
ja puhui sitten siinä tilaisuudessa.

KARJALAN HISTORIA

Nyt kun Venäjän slaavilmoit-
tetu vallassaolot ovat alkaneet
paloitella Suomea, julkaisimme
tässä tappelun Karjalän histori-
aa, koska ryssien anastaminen on
alkanut ja huomollisesti jatkuu
ensin Karjalassa.

Ensi joulukuun 23 päivänä on
kulunut 100 vuotta siitä, kun Vi-
ipurin läini palautettiin Suome-
n Suomen yhteyteen. Mutta nyt 100
vuoden kuluttua tahtoivasti Suo-
men viholliset taas revästä sen
emämaasta erilleen. Mutta Karja-
lan eroittaminen muusta Suomesta
koskisi valtiourimuksimme, kun
muisteleminen mitä raskaita uhra-
uksia, jolla Karjalän kanssa oi-
tettiin vappaksi venäläisjään kärsi-
nyksistä.

Karjala liitettiin muuhun Suo-
meen suuren Kustaa II Adolfin
voitokkain sotien kautta. Mut-
ta ei ollut se vielä täydellön 100
vuotta ollut Suomen yhteydessä,
kun se suuren Pohjan sodan kaut-
ta jälleen reväistiin siitä irti. Ei
ollut Suomen yhteiskuntajärjes-
tyksen vielä täysin ehtynyt juurtua sinne,
kun se uudelleen joutui vaikutus-
teen alaiseksi, jotka sen kehityk-
sestä eivät olleet eduksi. — Mel-
koista lujuksissa olivat Suomen
tilat siellä alueella, joka sitte nel-
jänes vuosisataa myöhemminHä-
tteen mielestään suota kaukuta
liitettiin Venäjän keisarikuntaan.
Tämä muulle Suomelle surullisen
asia olikin Karjalalle eduksi. Se
siä hen kassaa Suomen yhteiskun-
tajärjesityksen perustet, jotka
niillä eivät vielä olleet täysin
murtuneet, vahvistuivat.

Näin moni ukkonainen tappio
noin vajoja siesiksi voitoksi.
Tämän kirjoittajia muistaa ikään-
sä erään yksinkertaisen maatyö-
miehen vastauksen, kun hänen
rotuvuosien alkessa pyydettiin
kirjoittamaan nimensä n. k. suu-
ressa adressiin. „Parempi se Venä-
jä laki on kuin Suomen“, sanoi

hiellään ja vaivaallaan oli ansain-
nut. Niinkuin veljesleijonassakin
perkkasi karjalainen karja ma-
taan viljelykseen ja paranteli as-
tustaan, polvesta polveen vakan-
teen ukossa, että-lähellä oli oia
kurkhihi päänsä päällä; ja kylä-
hän hän sen hyvin oli ansainut.
Tosin olivat monet taiti kruu-
untiloja, mutta talonpoikaisten as-
kaoskein oli niihin vakaantunut.
Käytännössä ei ollut paljoakaan
eroa kruununtillalla ja perintötil-
alla.

Tuli siten venäläisen valta. An-
teliaasti alkoivat Venäjän hallit-
sijat maansa tavan mukaan joella
talonpoikien tiloja suosittelien
läänityksessä. Ensin ei oikeastaan
muuta lahjoitettu, kun joet, jotka
taloilta tulivat kruunulle, eikä ei
edes kaikkia niittäkään. Sen si-
jaan, että talonpojat Ruotsilain-
lain aikana maksoivat veronsa
kruunulle, maksoivat he nyt yksi-
tyllyksi. Jos nyt asiat olisivat py-
yneet sillänsi, niin ehtä talon-
pojille vielä olisi ollut mahdol-
lisa. Mutta venäjäntoiveksia tuo-
ti pian muita oikeuksia. Ensiksi
lahjoitusmaaherrat venäläisen kä-
sitystavan mukaan hankkivat la-
nua mielin määrin suurennella ta-
lonpoikaisten veroja, vihdoin alko-
ivat väittää heidän tilojansa omik-
seen.

Omiksi toki venäläisen ajan en-
sivuosikymmenellä ei tullut niin
pitkälle. Silloin lahjoitusmaaher-
rat olivat yleensä opprikaita he-
lin suosikkia, jotka eivät kovin
suuria väittäneet siitä, mitä he
köyhästä Karjalasta saivat. Itse
Venäjällä oli heillä paremmat ti-
tot ja tuloluhtet. Mutta vähän
kertaan myivät he lahjoituksiaan
Sitten joutuivat ne kaikenlaisille
keinotekijöille. Näille lahjoitus-
tulot merkitsivät jo jotakin, ja
tunnotomasti koittivat he niitä
fusaat. He kulivat tuomioistu-
mesta tuomioistukseen, virasto-
sta virastoon, jonneilvatti ja rette-
livät. 19 vuosisadan alkessa päi-
villä he yleisesti toivoittensa pe-
rille. Talonpoikaisten taiti juliste-
tiin lahjoitusmaaherrain omiksi
Nykyajan ihmisistä tämä kaikki
tuntuu uskomattomalta. Ehtäin si-
tä luulisi maamassaa mahdollise-
ksi, että 100,000 ihmistä ilman
muuta otetaan pois heidän kotin-
sa ja konttensa, jotka he miespölvien
työllä ja vaivalla ovat itsellensä
hankkinneet. Mutta niin kuitenkin
tapautui. Vapaista Karjalän tiloi-
ksista tehtiin torppari ja — niin,
vieläkkin turvattomammassa asen-
nassa olevia kuin torppareja.

Jotta voi käsittää, milläisellä a-
semanä nämä torpparit joutuivat,
on syytä ensin hukan kertoa,
minkälaisissa mielin heidän vir-
teet isäntänsä olivat, eittä he eivät
olleet mitään tavallisia isäntiä.
Lahjoitusmaanomistajain johtaja
ja huomattavin mies venäläisen
ajan lopulla oli eräs Hiltosa si-
jastetaan tilan isäntä Aleksei Ko-
piew; ja millainen oli tämä mies
Eräs hänen hyvä ystävänsä, venä-
läinen kirjailija Filip Wigdel,
kua häntä seuraavasti: Kopiew on
nauttii pääsemään upseeriksi, mut-
ta alennettiin ruokotomien pu-
heittensa tähden sotamieheksi.
Mutta sitte omistui hän naimien
kautta pääsemään mainitun Hiito-
lassa sijastetaan lahjoitusmaan
omniksi. Päiti erinomaisen su-
luisen, mainitsee Wigdel Kopiewin
olleen tavattoman ahneen. „Hänen
kimalainen liksautensa, ja to-
della joutulainen viitonhomoisa,
jonka hän ilman mitään omantun-
non vajoja asetti ikäänkuin
näyttelle, herätti väkisin häntä
vastaan inhoa“. Lisäksi oli hän
kovin kerskallevarainen. Näitä hä-
nen ominaisuuksiaan sai Wigdel
kokea matkalla, jonka he yhes-
sä tekivät Pietarista Kopiewin ti-
lalle v. 1811. Kovin kummallisen

väikutuksena (aprilipäivä) muu-
tuta tuosta hän ei ollut millään-
sikäkään“. Ja kun Kopiew huoma-
amassa läheltä vieransa matkaa
jatkamaan, ei hän edes teettä tar-
joitnut, kertoe viaras itse.

Kun Kopiewi jähän oma hyvä
ystävänsä ja kannattajansa tällä
tavalla kuvan, niin eipi mahtanut
mies olla parhimpia. Ja tämä
tällainen mies oli monissa lahjoi-
tusmaanomistajien ja hallituksen
luottamustomissa. Sitä voi jo
päättää, etteivät talonpoikaisten
asiat ja oli onneellisesti parhaiten
miesten käsissä. Milläisiä kärsi-
nyksiä näin tällaiset isännät
kassalle tuottivat, sitä antaa kä-
sityksen Väikjärven pitäjässä sij-
astelevan Veikolan hovin talon-
poikien kotoa. Veikola kumoli
alkupään Tschernischevewerulle
joka 19-vuosisadan alussa tarjoi
meitansa kaupaksi talonpojille.
Näitä eivät kuitenkaan suostuneet
ostamaan, koska heissä vielä oli
voimakas käsitys ettei hovin her-
ra ollut sen oikea omistaja. Kuyp-
pasi Mikael Blandow osti silloin
(v. 1802) Veikolan. Uuden isän-
nän luometta kuvasivat jo huo-
littulaisena. Vaikka hän oli niin
köyhä, että hän jo v. 1807 meini
konkurssin, pani hän Veikolan
tultaan toimeen suuret pidot; ta-
lonpoikaia syötettiin ja juotettiin
ja heille annettiin lahjoja. Pantti-
pa kirkonkellonkellon muoksan. Mut-
ta toista tili perästä. Pitöjen jär-
keen kutsutti talon pöytä teke-
mään tuota luottamusta. Sitä ho-
iti isäntä taito korottaa veron.
Mutta ei kukaan tullut. Silloin
Blandow vietti maaherralla. Van-
nenkun asia joutui tutkittavak-
si, teitettiin hän kaikenlaisia kiusaa
talonpojille. Hän ryösti viljan pel-
loilta ja heinät niittiyttä. Jos ta-
lonpojan lehmä tai hevonen joutui
hoviin maille, otatti hän sen kiin-
ni ja piti omanaan. Lampaat ja
siat ampuh hän, missä vain tapasi.
Vihdoin hän sotavain alitti kun-
suti talonpojat hoviin ja soidotti
heistä 4 kerrallaan vartavastan
lähettihin keuhkuihin ja piekitti
armottomasti. Joka löynnällä kysyt
tiin, joka panot pumeruiksi
kontratit“. Mutta eivät sitten-
kään lahjoitus suostuneet lähi-
tyihin veroihin. Venäläisten oike-
ukaistieteen avulla Blandow kuitenkin
kun olisi saavuttanut tarkoituksen,
mutta onneksi silloin venäläis-
äsi päättyi.

Ilmekö jo tällaisissa oloissa ta-
lonpojat tartuttivat aseisiin. Kym-
mentuhit ollein talonpoikaistevot-
tomuuden, joiden ruuhkautuisek-
si läänin eittä pidettiin sotaväli-
miehitettyinä Karjalassa on niin-
kuvan kuin jumaaluspönnettiin
koulun mieleen ei johdu todistaa
evankeliumin Kristuksen yksi-
tyllystä piirteitä juuri omalta ai-
kankauden alkuperäiseltä ja his-
torialliselta. Näissä piirteissä on
korkeintaan se historiallinen
varjo, että kristillisen yhteiskun-
nan kehitys ja muodostumisaikana
on vaikuttanut se erilaisimpia
ja vastakkaisimpia voimia joista
jokainen on jonkun verran yhtä-
läisen nykyään vaikuttavain voi-
main kanssa. Nykyajan Kristuku-
va näyttää siis ensi katsellessa
ensin ristiriitaiselta. Sillä on vielä
osaksi vanhan pyhimyksen tai
vaallisen yksivaltaisuus piirteet,
mutta sen ohella myöskin aivan
nykykaiksen proletariativain,
joka työväenjohtajain piirteitä.
Siten se osoittaa vain niitä ääsi-
liä ristiriitaa, joita nykyka-
nan on kaikkialla. — Ja edelleen.

Useimmat näi kutsuttujen ny-
kykaiksen jumaaluspönnettiin
edustajat käyttävät leikkauksis-
aan David Strayttin ihlilemaan
arvostelvan menettelytavan sa-
ka: kaikki taruomaisen leika-
tyksen evankeliumeista poia, ja mikä
jää jälle, on sen historiallinen
ydin. Mutta tämä ydin on vihdoin

sin ristinty Kriitkunen kassa tar-
koitavilla taitelutilla niiden käy-
tännöllisen merkityksen ja alen-
tane ne pelkiksi huikeinhalkom-
iksi jumaaluspönnettiin talot-
ta, joita valtion puolesta palika-
taan mahdollisuuden mukaan val-
vamaan kirkollista ajatustaan, ja
joiden siis täytyy palikkaan täh-
den tullen joutakin.

Uudempi raamatunavrostelu, jo-
ka käyttää historiallisen lähdet-
kunnan menettelytappaa raama-
tullisten kirjoitusten tutkimise-
en, on kumminkin antanut uuden
aiheen tähti Jeesuksen persoonaa
koskevalle käsitykselle. Se on jär-
kyttänyt tähän saakka perinnä-
sen Jeesuksen varmuuden, mut-
ta se ei ole voinut enimmäkseen
jumaaluspönnettiin kannattama-
na usunkaan kolota tuolle Bruno
Bauerin ensimmäisellä edustamalle
ja sittemmin myöskin toisten, ku-
ten esim. A. Kalthoffin kannatta-
malle katsantokannalle, että läh-
deten ollessa tällä kannalla ei ei-
kään voida luoda tuota kuvaa.
Se koettaa yhä uudelleen ja uu-
delleen tähti ihmistä samoilta tu-
hilleillä, millä se muoin synnytti
aikaisempain vuositokien kristoi-
lisyiden: jokainen noista herrois-
ta jumaaluspönniteistä vuodattaa
Jeesuksen kuvan omista hanteensa,
oman henkensä. Kahdenkymmen-
vuosisadan esitys Jeesuk-
sen elämästä ei oosta parhaim-
pää toisenkään vuosisadan, eitt
mitä kuvan luojat olisivat halun-
neet hänen opeuttaa.

Kalthoff kuvaa tähti Jeesuku-
van muuttamista saugen hienosti
saanoassap:

„Yhteiskunnallis-jumaaluspölli-
sestä kannalta katsen onkin siis
Kristuskuvaa mitä ylevin uskon-
nollisen ihmismuodon kaikista
sitä, mikä on ollut yhteiskun-
nallisten ja siveellisten voimien aikan-
kaudella vaikuttamassa. Jäne muu-
tokset, joiden alaisena tämä Kris-
tuskuvaa alituitset on ollut, kun
sitä on laajennettu ja supistettu,
kun sen vanhat piirteet ovat haalis-
tuneet ja kun näihin on käytetty
uusia välinejä, ovat mitä hienoin
mittakaideksi niistä muuttoksia,
joiden alaisena jokaisen aikakau-
den elämä on ollut, sen henkisten
ihanteitten korkeudesta aina ai-
neelliskimppien elämäntapahtumien
syytteen saakka. Tällä Kristus-
kuvalla on välin kreikkalaisen a-
jattelijain, välin roomalaisen
keisarin, sitten taas feodalien tie-
lusheran, ammattikuntamestarin
tai kiusatun verovelvollisen talon-
pojan taikka vapaan porvarin piir-
teet, ja nämä piirteet ovat kaikki
alkuperäisiä, kaikki eläviä, niin
kauan kuin jumaaluspönnettiin
koulun mieleen ei johdu todistaa
evankeliumin Kristuksen yksi-
tyllystä piirteitä juuri omalta ai-
kankauden alkuperäiseltä ja his-
torialliselta. Näissä piirteissä on
korkeintaan se historiallinen
varjo, että kristillisen yhteiskun-
nan kehitys ja muodostumisaikana
on vaikuttanut se erilaisimpia
ja vastakkaisimpia voimia joista
jokainen on jonkun verran yhtä-
läisen nykyään vaikuttavain voi-
main kanssa. Nykyajan Kristuku-
va näyttää siis ensi katsellessa
ensin ristiriitaiselta. Sillä on vielä
osaksi vanhan pyhimyksen tai
vaallisen yksivaltaisuus piirteet,
mutta sen ohella myöskin aivan
nykykaiksen proletariativain,
joka työväenjohtajain piirteitä.
Siten se osoittaa vain niitä ääsi-
liä ristiriitaa, joita nykyka-
nan on kaikkialla. — Ja edelleen.

Useimmat näi kutsuttujen ny-
kykaiksen jumaaluspönnettiin
edustajat käyttävät leikkauksis-
aan David Strayttin ihlilemaan
arvostelvan menettelytavan sa-
ka: kaikki taruomaisen leika-
tyksen evankeliumeista poia, ja mikä
jää jälle, on sen historiallinen
ydin. Mutta tämä ydin on vihdoin

tukisia kurseista lähetettiin pyydettäisiin.

The Sampo Correspondence School, P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

käynyt jumaaluspönniteinkin
kiesissä liian ohikaiseksi — — —
Kaiken historiallisen varmuuden
puuteesta on Jeesuksen nimestä
tulot protentantti jumaaluspönn-
kiesissä tyhjää astia, johon jokai-
nen jumaaluspönnit kaataa omia
ajatuksiltaan. Niinpä tekee toinen
tässä Jeesuksesta Spirovan ny-
kykaiksen opilaan, toinen taas
solaistuin, kun sitä vastoin val-
liseen kateedrijumaaluspönni kat-
selee häntä huomollisesti nykai-
kaisen valtion uskonnollisessa va-
laistuksessa, joppa on aivan äsket-
tinen yhä selvemmin esittänyt ih-
noset kaikkien niiden pyrintöjen us-
konnomalliseksi edustajaksi, jotka lu-
paavat nykyään suorpreilaal-
le valtioteologille juhtavansa ase-
man.

Asian näin ollen ei ole ihme,
että maailman historiankirjoitus
ei tunne sanottavaa tarvetta tut-
kia kristinuskon alkuperää, lä-
hteissä siinä mielipiteitä, eitt se
on yhden yksityisen henkilöön lu-
moa. Jos tämä mielipide olisi oikea,
niin voitaisiin kristinuskon sy-
tyä koskeva tutkimus lyhyttä ja
pitää — sen esitys jumaaluspönni-
teimme uskonnollisen runoilu-
tuttan varaan.

Mutta asia muodostuu toiseksi,
jos maailmanmuutosta ei pidetä
yksityisen yli-ihmisen tuotteena,
vaan yhteiskunnan tuloksena. Y-
hteiskunnalliset olot ovat kristin-
uskon syntymäsalmaa — aivan tuot.
Voiadaan alkukristillisyiden y-
hteiskunnallisen luonkeen saada
jotekun selville sen alkuisesta kir-
jallisuudesta.

Evankeliumien ja Apostolien te-
kojen historiallista arvoa ei tosin
ole pidettävä suurempana, kuin
Homeron runojen tai Niebelungen
laulun. Vaikka se koskisi his-
toriallissa henkilöitä, on heidän toi-
mintansa kerruttu sellaisella ru-
nollisella vapaudella, että on mah-
doton pelastaa pienintäkään osaa
sitä tällaiten persoonallisuuksien
historiallisen esittämisen varalle,
vaikka emme ottaisi huomioon en-
simäisen luvun siitä, että se on niin
sadamuksen, eitt yksistäjän vai-
den runojen pohjalta koskaan voi-
da sanoa kuka aidden henkilöistä
on historiallinen kuka keksitty.
Jos emme tietäisi Attilasta muuta,
kun sitä Niebelungenlaulusta
tehtä, kertoo, täytyisi meidän sano-
himestä samoin kuin Jeesuksesta
kään, että emme edes varmaan tie-
dä, onko häntä lainkaan ollut, vai
onko hän yhti tarmaimen henkilö
kun Siegfried.

Mutta tällaiset runolliset esityk-
set ovat korvamattonan tärkei-
tiä niiden yhteiskunnallisten olot
varten tuntemiseen, joiden alaisena
ne ovat syntyneet. Niitä ne kuva-
vat tarkkaan vaikkapa tekijä he-
sittelleisikin yksityisiä tosiasioita
ja henkilöitä kuinka vapasti ta-
hansa. Pimeys peittää ehkäpä ai-
niaksi sen tosiasian, missä mää-
rissä Troijan sodalla ja sen sau-
kareilla on historiallista pohjaa.
Mutta Ilias ja Odysseas ovat kak-
si ensimmäisen luokan historiallisia
lähdeä siitä, minkälaisia tämän
sankarijahan yhteiskunnalliset olot
olivat.

— Minulla on maailman luotta-
mus Chamberlain yksiläkkäisek-
seen, sillä minä olen käyttänyt si-
sä, villan hyvällä menestyksellä,
kirjoittama mrs. L. Basford, Pool-
ville, Md.
Myytävänä kaikkialla.

Tavallisia vatsuri kohtauk-
sia uutta usein yksi annos
Chamberlain Kolliikki Kolera ja
vatsuri lääkettä. Siis vatsurissa
ei ole vertoja tälle lääkkeelle.
Myytävänä kaikkialla.

D. B. Tarville

Lakimies, asianaaja ja yleinen
notario
61 Cumberland st., Port Arthur.

Kaupungin lotteja

ja
Farmimaita

myydään ja otetaan myytiä
väkii.

Rafael Smedberg & Co.
105 Second street,
Hivelin talossa.

UUMERLAND KADULLA.

— ME FANKIMME —
ja
Vihkimä

sormuksia
Port Arthur Jewelry Co.

SOSIALISMI JA SIVELLII.

8778.

(Kirj. Gustav Bang.)

Tavallisin ja arvostetun kypytään kuuluaan parhaiten vaikuttava sille sosialismia vastaan on osallinen tämä: „Kylläkin sosialismi on kaunis aste ja sen opit näyttävät semmoisinaan hyvikin houkuttelevilta. Mutta se on haaveilua, mahdoton ja toteuttamaton. Sen kannattajat eivät ota huomioon ihmislouheutta epätyöllisyyttä, he eivät huomaa, etteivät ihmiset, ei ainakaan suuri osa heistä, ole kylliksi hyviä elämään sosialistisessa yhteiskunnassa. Jos ihmiset olisivat jaksaneet oikeudenmukaisia, jos he olisivat vastuunlaskumisen y. m. tunteiden läpikäynnä, silloin voit sosialismin olla mahdollinen. Mutta nythän me tiedämme, miten ihmismuoto on karsunut, miten paljon on ihmisiä, joita huonot oimaisuudet, ja nämä huonot ominaisuudet tulisivat piankin sosialismin vallitessa hävittämään yhteiskunnan puuttet. Yksilöiden itsekkuudet pyrkimykset tekisivät tyhjäksi sosialismin. Luokan ensin uudehen ihmismuoto, opettakun se korkeimmin, yleisimmän ajatuksen pohjalle ja kättäkö siltä pois alhaalta, liikkeist väistot— vasta sitten voidaan puhua sosialismista.“ Ja kaiken tämän jälkeen on tapana esittää jtkä litan työlläisten kevytmielisyydestä, huolimattomuudesta y. m. todisteiksi siitä, kuinka paljon on vielä tehtävää, ennen kuin he ovat kypsiä nauttimaan sosialismin tarjomaista elinohjelmaa.

Tuo sama syytös, johon taagumme alkaa turvautua, ja aina on turvautunut, kun on kysymys yhteiskunnallisista edistyksistä, joka kokonaan uudet kansannäkökset nostattaisi peruspään elämäntapoihin; ei olla siihen vielä kypsiä; tulaisiin väärinajattamien tarjontava oikeuksia; ei voitaisi kestää tarjontavaa vapautta ja runsaampia elinohjelmia! Lähes saalleen on se sama veruke kuin se, jolla koettiin vastustaa talonpoikaista vapautusta ja kaikkia suuria talonpoikaistaloustuksia 18 vuosisadan lopulla. Jaartelutinnasiloinkin: talonpojat ovat liian teijättömöitä ja „kankaite, kevytmielisiä ja ryyppäselvitetä kestäneen vapautta; vapaut eivät tuskeksisivat he kapakissa ryyppäkelien, kun voinin ruokaa ei ryyppäselvitetä heidän selässään; maansa jättäisivät he omun omensa varaan ja perheensä näkemyksiin!

Koko tämä ajatuksenjoukko, joka nyt suuntautuu sosialismin vastaan, kuten se aikanaan suuntautui talonpoikaista vapautusta vastaan, perustuu perinperjäläiseen väärinajatteluun. Todelliset sulit kääntää se täydellisesti ylösalaisin. Eihän ihmismuoto, paanpi taikka huonompi ihmismuoto ole se, joka luo yhteiskunnalliset, vaan päinvastoin yhteiskunnalliset luovat ihmismuotoon, lyövät siihen leimansa ja kehittävät sen mukaviksi talouskäsityksiksi. Kun ihmiset kerran voittavat ja häviävät kapitalismin ja laittavat itelleen sosialistisen yhteiskuntajärjestyksen, eivät he sitä eninkään tee siksi, että sattuvat silloin olemaan paanpi taikka huonompia kuin nyt. Välttämättömyys, yhteiskunnallinen pakko se sitä siihen kannustaa, sillä se on ainoa tlla, jossa kansan suuri ja joukkojen harrastukset voivat täysin kehittyä ja heidän olemassaolonsa saada sopuselvitettyä muotoja. Sosialismin toteuttaminen ylläpitäminen ja kehittämisen ovat vain kapitalismin itsekäsi ihmisen kehittäminen itsensä

mat alhaalta ja huonot väistot vähitellen kirkkaaksi pois.

Sillä juuri kapitalistisen yhteiskuntajärjestyksen vaikutuksen alaisina huonontuvat ihmiset. Ihmishuonon kelvottomat ja vastenmieliset piirteet, jotka esiintuodaan väitteinä sosialismia vastaan, ovat kapitalismin itsensä kehittämistä. Ne eivät kelpaa todisteiksi siitä, että tuleva yhteiskunta olisi mahdoton toteuttaa, mutta ne sisältävät kylläkin mitä hirvittävimmin syytökseen vallitsevaa yhteiskuntaa vastaan.

Kukaan paljon ei taloudellinen itsensä säilyttämisenä, alati kärsivästä kamppailusta rahasta ja siitä vastaavista arvoista, joka on juuri kapitalismin ydin, kehittäen eriparaisuutta, vihaa ja katkermutta, katetutta ja epäilyästä ja kiihoittaa juuri ihmisen huonoina intohimoina ja väistoina! Se on epätoivoista kaikkien sota kaikkia vastaan, jossa kukin huolehtii vain itsestään, vähänään väistämättä, kuinka toisten käsi, samallaista taisteluun kuin se, mitä haaksirikoiset käyvät pelastustevähen paikoista, jossa pelastustevähen vain potkimalla kansainhuonon mereen. Vain yhdellä siveellä: lä ominaisuudella on tässä olemassaolon taistelussa jotain merkitystä, itsekkyydellä, oikeellimmalla, häikäilemättömyydellä itserakkuudella.

Kapitalistisessa on taloudellinen itsekkyys ainoa kaikkien toimintojen ja niiden synnyttämien tunteiden vaikutin. Yrittäjä katsoo, eikä voi muuta keinoja kuin katsoa, katellena kilpailuvin liikkeisiin: jokainen ostaja, jonka ne voittavat puolelleen, merkitsee vähennystä hänen voitossaan; jokainen tappio, jonka ne kärsivät, merkitsee hänen etuun. On huonollista, että hän kaikki voimoin koettaa toisia häiritä. Yhtiön huonollista on, että hän koettaa vetää ostajia puolelleen kaikellailla väärillä ja petollisilla oikeutetuilla. „Kukaan on varma ymällä alallaan“ sanottu jo kolmein siveeliksi, tutistien suuruusmaasta määrää siinä pyssykin, sikäli kuin olennassa oluen taistelu käy ankarammaksi, kilpailu jyrkemmäksi. Niin vaapaa kilpailun siveelisyys hävittävä vaikutukset kehittyvät edelleen yhteiskunnassa yhäisimmalla alhaissipaan saakka.

Liikekannellussa, jossa on kysymys suurten voittojen saavuttamisesta nopeasti, yhdellä korttaa heimoista väittämättä, ihmene rappauteen rakkaimiin. Määräitön määniemisyys levää siinä yleiseen siveyteen. Siinä ne suuret omaisuudet, jotka ovat kootut kaikkialta yhteiskunnasta pölvästä työlläistön riistämällä, työryöry välineille poliipölyille ja kassantutut yksin käsin, keinotelluille, joiden rikkaudet anharvoin ovat saavutetut hupaisennasta kuritushuoneiden portilla.

Mutta kapitalistisessa yhteiskunnassa ilmenevään rappauteen sen lähe pulppuuna kuitenkin ei riistojärjestelmistä. Kaikki omistavien huolkein niin suuret kuin pienetkin voitot ovat viime kädessä koottu riistämällä työtötelevä luokasta sen tuottamat arvot ja kaikki ne väistävät ja korvaukset, jotka se saa työvoimastaan, ovat vain muutos sen itsensä luomista arvosta. Kuinka voi tämä shedä muuta kuin katkeroidulla riistettävien mieliala, jotka pölvästä pölvästä, vuodesta toiseen nähtä heitä riistettävien ne rikkaudet, jotka he itse luovat, jotka ymmärtävät, että kaiken yhteiskunnallisen edistykseen kalhusee riistäjät, että kaikki heidän pönistelmän, uutteruutensa muutuu vain pääoman aseksi teke-

väistot, vaikuttaa se myskin välillä, aiheuttamassa hyvinvoinnin joon kautta.

Toisella puolella kansan pienellä vähemmistöllä, on rikkauksien ja nautintojen ylempäisyys, joka synnyttää turmelusta ja takaperaisuutta, ja toisella puolella suurien joukkojen yhteiskunnallisen kurjuus.

Joukkokurjuus kaikkein eri ilmenemisenä: epäterveelliset, siivottomat, asumot, „kotiinmain lajajoinen“ maista ja lasten työskentely yhä lisääntyessä, vaillinaisen ravinto siitä aiheutuvine sairauksineen, alhainen sivistyskanta, pelko työttömyydestä joka mahdollisesti jo huonona tunkeutuu kotihin j.n.e. — Tämä joukkokurjuus, joka on kapitalistisen tuotantotavan välitön seuraus, se juuri on ussaikkaisen rikolisuuden, etuhamion ja ammattihauuden juhtamien lähe, kaikkien muidenkin paheiden lähe, sellaisina kuin ne nykyisessä yhteiskunnassa ilmenevät, ei turmelutuneiden yksilöiden huonojen taloustunnetus poikkeusmuutuksina, vaan joukkoliikkeinä.

Juuri kaikkialla tavattavien alhaisten, vastenmielisten luonnepiirteiden pitäisi meitä mitä kiihkeimmän kannustaa taistelemaan yhtiä yhteiskuntajärjestelmää vastaan, joka loogisella väittämättömyydellä synnyttää kaiken edellä kuvattua ja, niin kaupan kuin se pysyy, on nykyisin väistämässä siitä synnyttävä; koettamaan voittoa ja se muuttua se toisellaiseksi yhteiskuntajärjestelmäksi, joka kytenee kohtamaan kansan korkeimpiin, jalompain ajatuksiin. Muualliset suuret joukkojen siveeliseksi kasvattamisytykset ovat päättönä ja tehotonta.

Kun sosialismi on hävittänyt rahaturmukset, keinotellun kilpailun ja muut aineelliset pyrkimykset ja toteuttas sellaisen yhteiskunnan, jossa toiset eivät voi etuilla toisten kustannuksella, jossa se, mikä on hyödyksi yksille hyödyttää myskin toisia, silloin on kaikki se, jonka nyt synnyttää rahahimo muuttuva veljeyden yhteistunnon henkeksi mitä jyrkimpänä vastakohtana niille tunnelle, jotka nykyajan ihmisiä elähdättävät. Kun sosialismi hävittää riistämistä aiheuttavan joukkokurjuuden silloin kaikki sen turmioliset taipumuksetkin kadottavat ravitsemus maaperänsä, ne lakastuvat ja kuolevat. Vain kaikki hyvät taipumukset saavat tilaisuuden vapautua ja kehittyä sopuselvitettyinä muotoihin.

Ihmiset tulevat paremmiksi ja ajatuksittaan puhtammiksi, yleisemmiksi kuin nyt.

On ollut ajattelijoita, jotka ovat kuvitelleet, että yhteiskunnasta, jossa elämme, kehittyisi ja kotoisiksi joukko yhi-ilmiä yläpuolelle joukkojen korkeutapaan olemassaolon omine elämäntahtimoinen, siveelisyyskäsineen jne. Tässä teoriassa kuvastuu et kapitalismin filosofiset itsensä ihmönisyytyskset: siten tahdottu riistolla koottu rikkaudet tehdä oikeutetuksi tulevan yhi-ilmiä yläpuolelle joukko, se se kurjuus, johon joukot ovat syöneet, selittäjän ihmisen siveelisyyskäsineen ilmeänsä. Mutta tämä teoria on väärä. Ei se ole vain vähehuonoin valitsemus, joka kapitalismin vallitessa on noussut yläpuolelle joukkojen, vaan koko kansa, kun kapitalismi on suoraan tuottanut tässä, on kokoava siveelisyyskäsineen ja siveelisyyskäsineen, kehittävä runsaamassa määräänsä parhaita ominaisuuksiaan ja kokoava uuteen, korkeampaan ja jalompain elämään.

Hevin tinnettu nainen Des

TYÖKANSAN**Kirja
ja
Paperi
KAUPPA**

Kirjoituspaperia
Kirjeenkoria
Värsypaperia
Kynänterä
Kynävarsia
Lyijykyniä
Postikorttia
Postimerkkiä
y. m. y. n.

**Työkansan Kirja
ja Paperi Kauppa**

Uuden Maalin alla

THE HOLLENBERG BRO.
Kaikenlaisia talous ja huonekaluja, unnia ja kalvaniseerattuja asioita myydään ja ostetaan.

Presson Block Simpson St.
Fort William
Finnish Co-op. storin vieressä

**UUSIA
KELLOJA**

myydään

ja

Vanhoja

korjataan

kohtu hinnolla

A. C. Mac Nicol

Kulta- ja kelloseppä.

RUOKAA

ja

KAHVIA

saatavana

HELSINGIN RESTAURANTISSA.**JOHN HANNULA,**

omistaja

112 Rowand st. Fort William

Kelloja korjataan.

Kelloja korjataan halvalla ja parhailia aineilla. Hyviä kulta ja hopea taskukelloja sekä seinä ja herätykset kelloja ja hopea tavaroita.

E. ZASLAWSKY

Kulta ja kelloseppä
Kaikki työ taataan
631 Simpson st. Fort William

Työkansan ja Väikaleuan

tilausia otetaan Rajalan ja Ahlholm'n paliorumassa
138 PEARL ST. PORT ARTHUR.

15,000 tilaajaa Työmiehelle!**SUURI
KILPAILU**

**Lähes 800 dollaria jaetaan palkintoja
50 eri palkintoa.**

Työmiehen Kustannusyhtiön viimeisen vuosikokouksen nimenomaisen päätöksen nojalla, ja saatuaan yhtiökokouksesta luvan tarpeellisten varojen käyttämiseen, julistaa yhtiön johtokunta täten suuren kilpailun Työmiehen tilaajamäärän kohottamiseksi 15 tulanteen siten samalla ollen tarkoitus innostaa

**Sosialistit tarmokkaaseen agitatsioinityöhön
vaalivuoden lähetessä,**

jota työtä voidaan tuskin millään muulla tavalla suorittaa niin vaikuttavasti kuin työväen omaa pölvälehtiä levittämällä ja siten lähettämällä joka päivä saapuvan sosialistigitaattorin yhä useampiin työläiskotihin.

Tämän kesän ajalla ovat lehtemme tilausten hankkijat kyllin leviittäneet, joten nyt olisi helppoa kaikkien ryhtyä innolla toimimaan, ja uskomme tähän kilpailuun ilmoitustaan runsaasti osanottajia, sillä paitsi sitä, että eni voin vaalivuosi ja erikoinen agitatsioinityö on siis jokaisen sosialistin siveellinen velvollisuus, tulee tässä

kilpailussa jaettavaksi useita ja niin arvokkaita palkintoja, että jokaisen kannattaa ryhtyä kilpailuun.

Sen mahdollisen epäilyksen varalta, että esim. pienemmällä palokkunnalla olisi toivotonta yrittää saada ensimmäistä palkintoa, tahdomme jo etukäteen huomauttaa, että ihan varmasti tulee suuremilla palkinnoilla ryhtymään kilpailuun useampia henkilöitä, joten ensimmäisten palkintojen saamiseen tarvittava tilausten lukumäärä ei nouse niinkään tavattomiin kuin usea ehkä luulee.

Kilpailu alkaa ensi syysk. 15 p. ja päättyy helmik. 1 p:nä 1912.

Kilpailun tulokset tarkastaa Työmiehen johtokunta ja palkintojen saajain nimet ja tulokset julkaistaan Työmieheessä viipymättä kilpailuun päätyttyä. Kilpailuun osaanottavien lähettämistä tilaustuksia pidetään tarkka ja huolellinen kirjanpito.

Lukelkaa tarkasti allaolevat selostukset ja ryhtykää toimeen heti hankkiakseen itselleen asennuskaikset kilpailuokkeudet, jota varten on asetettu kilpailuun ilmoittamussaiakka syyskuun 15 p.

Kunniapalkinto: \$75 rahassa ja \$50 kultakello

annetaan enimmän tilauksia (ja entisten tilausten uudistuksia) hankkineelle kilpailijalle. Kelloon kuiverretaan sanat: „Kunniapalkinto Työmiehen tilaajakilpailusta“ ja palkinnon saajan nimi. Myöskin voi palkinnon saaja vastata kaikki \$125, puhtaassa rahassa, jos niin haluaa.

3 ensi palkintoa: \$25 rahassa ja \$25 kello.

Kolmele seuraavalle enimmän tilauksia hankkineelle kilpailijalle jaetaan yllämainitut palkinnot, mutten samoilta ehdoilla kuin kunniapalkintokotin.

3 toista palkintoa: \$20 rahassa ja \$20 kello.

Etä tässä kilpailussa olisi todellakin niin usealla kuin mahdollista kilpailijoista voittoa pönistuksia korvaavia arvokkaita palkintoja, jaetaan yllämainitut kolme toista palkintoa samoilta ehdoilla kuin edelliset ja vielä

3 kolmatta palkintoa: \$25 rahassa

kulleen kolmele seuraavalle enimmän tilauksia hankkineelle. Seuraavat 40 palkintoa jaetaan sillä ehdolla, että Fountain kynät voi palkinnon saaja vastata kirjoja tai rahassa.

20 palkintoa: \$5 rahassa ja \$5 Fountain kynä

ja vielä 20:lle seuraavalle edellisten jälkeen annetaan

20 palkintoa: \$5 Fountain kynä kullekin.

Kuten ylläolevasta palkintoluettelosta käy selville, jaetaan tässä suuressa kilpailussa enemmän ja arvokkaampia palkintoja kuin yksikään suomalainen sanomalehti Amerikassa on vielä koskaan levittämissä tarjonnut, kaikkiaan 50 eri palkintoa, joiden rahallinen arvo on lähes 800 dollaria.

Kysymyksessä ei ole keinottelu, vaan jalo kilpailu sosialismin edistämiseksi.

Tahdomme tässä erityisesti vaikuttaa, että kaikki huvittavat palkintotavarat, kellot ja Fountain kynät, ovat ilmoitetut niiden todellisesta arvosta, ilman liioittelua ja vain perhainpiä tottettuja alalaa mitä tässä maassa viimistetaan. Niinpä myymmekin palkintosaajille oikeuden vastata palkinnot kokousuudessaan puhtaassa rahassa, jos halutaan, sillä taitotuksemme ei ole vetää nemiä kilpailijoita, vaan tarjota heille arvokkaita korvauksia ja pyryviä muistoja tästä kilpailusta, joka on osa siitä suuresta taistelusta, jonka tarkoitus on kukistaa nykyinen keinotteluun ja petokseen perustuva järjestelmä ja luoda sen tilalle uusi onnellisempi yhteiskunta, jossa kaikki työläiset saavat ansaitsemansa korvauksen yhteiskunnalle suorittamastaan hyödyllisestä työstä.

Kilpailuehdot.

Kilpailuun ovat oikeutetut ottamaan osa kaikki Työmiehen tilaajat ja paikallissosialistit S. S. Järjestön palkkaa nauttivat organiseraajat ja Työmiehen kiertävät asiamiehet eivät ole oikeutettuja ottamaan osa tähän kilpailuun.

Kilpailussa lasketaan kukin 1/2 vuosikerran tilaus (uusi tai uudistus) yhdeksi pisteeksi, joten

TYOKANSA.

Ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa, Ont., Canadassa.
Toimitus ja konttori Bay katun nro 314. Puhelin 402.

Toimitajista:
J. W. Kanas, Toimitusjohtaja.
T. H. Kall, Kirjuri.

P. Kallanen, Toimitusjohtaja.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:	
1 vuosikerta	\$2.50
½ vuosikerta	1.25
3 kuukautta	.75
Yhdysvaltoihin ja Suomeen:	
1 vuosikerta	\$3.00
½ vuosikerta	1.50
3 kuukautta	.75

Ilmoitushinnat: 25 sentti palstasta. Keskus- ja vuosi-ilmoitukset tavallaan. Ilmoitusta uusien moduon 10c. riviltä. < Ilmoitusta sisällyttä 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lähetykset ajotut kirjoitukset oivat lähetettäväksi osoitteella: "TYOKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canad.

Kuolema ilmoitukset maksaa \$1.00 kerta ja \$1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutun tiedot: 25c kerta ja 50c 2 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday at Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co. Ltd.

Office Bay St. no 314 Phone 402

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privilege the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canad.

— Työkansan kirjeenvaihtajilla ja muilla avustajilla pyydyttämässä haulla, että heidän tulotkaan näin kukaan ei voi tehdä työtä, josta ei niistä pahoiksi ole milloinkaan ollutkaan. Trinitit taas ovat nykyään muodostuneet yleisnäkymänsä ja sellaisia ei niille tulista ole nautta kuin kiusaa. Mikä niinolen on huomionlispäpää kuin kaikkein tulien poistaminen ja kaikki puolella, joka niiden poistamisella rautastaa olisi joutuneita.

Yhdysvaltain sosialistit myöskin ovat ja alkaneet valitustalteen ja varmaan on, että ensi vaalien järeästi sosialistien virkailijan lukumäärä on puolta suurempi kuin nykyään.

TYÖKANSAAN ASIAMIEH KESKI ONTARIOSSA.

Tov. A. Kunisto, Työkansan monivouvinen ja tarmolla toimintu asiamies, lähtee tänään keskiviikkona Työkansan kustannusosakeyhtiön asioille keski Ontariossa suomalais-seudulle. Ennen Kunisto matkustaa Sault Ste. Marien ja jatkaa siitä Michiganiin ja jatketaan siitä Illinoisiin ja sen edeltäpääntä itävallekin paikalliskunnalle tulostansa. Toivotavasti toverit tulevat

auttamaan Kuniston hänen matkansa onnistumisessa.

VAROKAA PETKUTTAJAA!

Olemme jo ennen kertonut Petkuttajasta, joka on kulkenut täällä muuta jonkun räätälikkeen agenttina petkuttellen ihmisiä, "käsirahoja" olemattomalla rättiläinliikkeellä. Peterson joutui petkuttetuksi kiinni Port Williamissa, mutta pitää vapaaksi maksamalla satamansa rahat takaisin niille miehille, jotka häntä pitivät kantoivat. Sen perään on kuitenkin tullut tietoon uusia Petersonin tekemiä petkuttuksia. Muun muassa on meillä käynyt Taavetti Mettinen kotomassaan, että hän on aikoinaan 7 p. eräällä Grand Trunkin kimpillä Petersonille kelloa tuotavaksi Port Arthurin korjattavaksi ja kaksi dollaria rahaa, jolla Petersonin piti maksaa kello korjauksipalkkia. Peterson ei kuitenkaan ole tuonut kelloa kelloseppälle. O-takentavasti hän on kelloa myynyt ja pistänyt rahat toisten petkuttamansa rahojen joukkoon. Peterson ilmeisesti nyt elivästä nauttii suudella. Jos hän johonkin lähtenyt, kehoitetaan kansalaisia olemaan varovaisia hänen suhteissaan.

VAALITAISTELU YHDYSVALLOISSA.

Yhdysvaltain vaaleihin on vielä vuosi aikaa, mutta siitä huomattava osa silloisista porvarilaisista jo alkaneet ankan vaalitaistelun. Siellä, kuten täälläkin ovat porvaripuolueet tehneet tulikkuyhdistyksiä sellaisen valtin, jolla myöskin rautastaa valtaan. Demokraatit on tulikkuyhdistyksen ainakin ollut sellainen, että he ovat silittäneet päästä valtaan. Tällä kerralla heillä on isompi mahdollisuus päästä valtaan kuin edellisillä kerralla, sen yksinkertaisen kysyn tähden, että taloudellinen kehitys on kulkenut siinä asteeseen, jossa kaikkien tulien poistaminen tulee hyljälleen ei ainoastaan ihmismielisyyden vaan vielä välttämättömyyden. Kansan pohjarokot eivät enää näe tulistaan niistä hyötyä, jota ei niistä pahoiksi ole milloinkaan ollutkaan. Trinitit taas ovat nykyään muodostuneet yleisnäkymänsä ja sellaisia ei niille tulista ole nautta kuin kiusaa. Mikä niinolen on huomionlispäpää kuin kaikkein tulien poistaminen ja kaikki puolella, joka niiden poistamisella rautastaa olisi joutuneita.

TOVERI H. HAROLLE.

Tidin sapinkame johdosta Työkansan 16 nro. pyydytti saada lausua vielä jonkun saman. Täällä idässä ei ole väkänään suoraan näihin rettelöihin joutunut. Mutta sieltä länneltä on aina jo

ku osasto tai yksikötiven toveri ollut sotajalalla Työkansaa ja lähtäisi vastaan, heidän muu tahallista hajotustöystään. Mikä suurempi oikeus teillä on yksiköiden näistä asioista polemiserata ja ainoastaan teidän mielipide on oikea? Vaaditte että sitä täi täi, ei saisi teistä kirjoittajan, sen vastusti kun lehti pyytää teitä a nostaa. Sen suoksi Copper Ohffin nuorisoseuran kirjuri Työkansaa poikoteeraamaan kun lehti arvosteli heidän toimintaansa. Samoin vancoverilaiset, osasto nro 43. Joiden täytyi valita rajan takaa joiden puolelta "ääntövokeksen" sen vuoksi kun maku Työkansa ei ole sosialistinen puolelta, sen toimittajia ei kuulu C.S.P. j. o. n. Saman laulun sain teistä, jos en sinäni erhehtynyt, niin olen hyvin iloinen, sillä lehti tarvitsee tukea osaston kirjessään sanotte "jaka-mattoman synantien osakseen on kun riyhdytään sitä laajentamaan."

Minusta on selvint, että toiste lähetätte paheksomuslauseet suoraan yhtion johtokunnalle, sillä heidän on valvottava tämän lausut asiat, tai yhtiokokoukselle.

Emme myöskään ole milloinkaan epäilleet teidän hyvyttä luokkatieteilijöinä. Se on puolelta ja osastelle suureksi kunnaksi. Meidän koostumme tulla meidän sen minkä edhimme, Paramey myyrytämme kansalaistemme herättämiseksi luokkatieteilijöiksi.

Ku ole väittänyt, että C.S.P. ja C.S.F. välillä olisi mitään "perinätteellisesti" tärkään "erä" vaan väitän että neueteltavasta ja kansanvalian syyntämisestä on erimielisyydet syntyneet. Mitä tulee C.S.F. ketuukseen, aineksena C.S.P. ehdokkaita, niin näette sinäkin että se haluaa koota, eikä ole mitään "jyrokraatist ajatuksia hajottaa ja hallita" kuten sanotte.

Ja lopuksi, olemme mekin "hoitaneet" "uhrata" voimienne mukaan puoleen hyväksi. Onlo, tulit sille vähempi kuin tällä, sil on vaikea sanoa, sillä emme tiedä kuinka paljon olette "uhranneet" jotta voi todetaakin oletteilla paljon aiantä ja tähän vält. Myöskin Työkansan soitteen (minäkin väline kehasen) olemme uhranneet ainakin yhtä paljon kuin te läntäisistä yhteensä. Tämä riittäköön tästä.

J. W. Ahlqvist.

CANADAN SEOMALAISTEN VAPAAMIELISYYS.

Nämä Canadian suomalaiset ovat useassa suhteessa hiukan omistusta joukkoa. Tällä ei ole kirkkoja eikä peppoja suomalaisesta eläetävinä evätkä he mitään elätsäiskään. Suomalaisia kapakkoita ja suomalaisia prostituutitavaloja ei Canadassa myöskään ole verannollisesti läheskään yhtä paljon kuin Yhdysvaltain puolella. Mutta täällä on sosialistia suurempi prosentti kuin Yhdysvalloissa ja kokonaisuudessaan Canadian suomalaisen väestön on erittäin vapaamielisiä.

nestikaan jällelä yhtään kymmenen ja sadan dollarin sioittajain silloin kun yhtion osakkeiden arvo on sadoissa dollareissa, vaan kapitalistit ovat kämpineet, sil sellensu yhtion omaisuuden ja samalla vieroitanteen tavalla tai toisella, usein juuri konkurssin avulla, yhtiotä pois alkuperäiset jompikdollarinen sioittajat. Sitä kaikkea he eivät selitä evätkä olemmassa apauksessa kykenevän selittämään, kun eivät itsekin ole niin pitkällä asioissa kiinni.

Mutta vapaamielisyyskään ei ole aina mikään hyve, ei ainakaan silloin jos ollaan vapaamielisiä mieltä tahansa. Enemmistö Canadian suomalaisista on sellaista leppuvapamielistä väkeä, jotka ovat hullumpia kuin pata-vanhilloille. Vanholliset tavalliset hommaavat jotakin, he kannattavat kirkkoja ja kaikenlaista kolportööriä, heillä on jos minkälaisia uskoja ja yhdistyksiä. Mutta Canadian vapaamielisiä suomalaisia ei ole mitään. He elää jollottelevat kuin viimeistä päivää, tietämättä vaikka koku maailma pillänsä pyörii; otamatta osaa mihin-kin.

Tällainen vapaamielisyys, jos se pääsee kovin pitkälle kehitymään, merkitsee kuolemaa. Tällaisella ihmisellä elävät turhan tähden maailmassa, hyödyttämättä itseänsä ja hyödyttämättä ketään toistaakaan. He ovat tyytyväisiä kaikkeen ja tyytyväisyys merkitsee samaa kuin kaiken loppumisen. Jos ihmiskunta kerran saavuttaa sellaisen olotilan, jossa se on tyytyväinen, silloin ihmiskunnan elonloika on loppussa, silloin saa ihmisen väistyä jonkun alemman eläinrodun tontin, jolla ei ole tyytyväinen, mutta on voimakas.

Sitten on tällä erään toisenlaista vapaamielisiä. He ovat toimintatunteensa valinnut nuorisoseurat. Näin nuorisoseuralaiset ovat puhuneet kaiken vapaamielisiä esim. sosialismina kohtaan. Ovatpa ne valinnut ainoastaan sosialisten yrityksiä silloin kun ne ovat avun tarpeessa. Mutta heidänkin vapaamielisyys on tahdotta joskus mennä sinne saatu. Senvoksi, että ne ovat vapaamielisiä sosialismille, ovat he vapaamielisiä myöskin kapitalismille. Kapitalistien käyttökäyt ovat tällaisien vapaamielisten seurassa tehdiä mekin mitään tahansa, kunhan teke vain voreista kannulla sanoilla ja rehellisyyttä osottavalla kavaluudella.

Mutta, kuten jo sanottiin, on tällä illoin rehellisiä ja suuren luokkatiekasta toveritakin. Tämä joukko kyllä pitää huolen siitä, että sosialismi sen parhassa muodossa edistyy Canadassa.

Ne kymmenen miljoonaa.

Robert Laird Borden (konservatiivisen "oppositiionin johtaja") kiertele nyt vaalipuhujana ympäri maata. Hän kertoo mitään petkutuksista, joita tapahtunut yhtimiksi nykyisen valtapuolueen jäsenten keskuudessa.

Hiin selittää, että kymmenen miljoonaa hallituksen tulosta kukaan vuonna meidän yksityisten keinottelijain tasuksiin.

Konservatiivien sanonehde ovat nostaneet melko ja korvotat dikijollista siitä kumalasta toisistaan, että kymmenen miljoonaa kansan varoja varastetaan joka vuosi.

Tämä on mahdollisesti totta. Borden eiikä ymmärtä sitä. Paljon enemmän tietysti voidaan

niä todistuksena se että esim. Sampoon osakkeita on myyty tuhansilla dollareilla idässä. Idässä, katsoaks, ihmiset eivät ole innoistuneita kaivososakkeihin. Iän suunalaiset ovat enimmäkseen telästäyösiisiä, eivät ymmärräkään paljon kaivosasioissa ja km eivät ole eläneet kaivoskeskellä sinä heliin ole päässyt kaivoskennotteluun, josta ainakin näihin sen elävin kansalaisten keskuudessa. Niin, vaikka tilastit eivät olekaan "siisillä" koko kaivosasioissa ei-

ohtala. Mutta vaikka nokaotantkin tämä Bordenin selitys ei ole vielä suuresti liikuta. Tämä ei ole vielä mitään. Kynnissä on suurempi roovous, joka suututtaa jokaista sosialistia ja ihmisyiden puoltajaa Canadassa.

Työ luo kaiken rikkauten. Raaka-aineisiin käytetty työvoima tuottaa kengät, vaatteet, ravinnon ja asunnon. Se tuottaa juomat, tupakkaa, kulukalusteita ja kaikki lämpö, jotka miehet ja naiset ja lapset tarvitsevat elääkseen ja nauttiakseen elämästä.

Ne, jotka tuottavat saavat pienen palkan, joka vaan riittää heidän niukaan toimeentuloonsa kunkin maan ja ajan työväenluokan elinkustannuksen mukaan. Jälleilöosa on suotannosta jää työntekijäluokan hyväksi.

Tuo suutunutta kihoittava selitys on siis se, että tuottajia riistävät ei-tuottajat, laiskurit. Me sosialistit edistämme liikettä, joka päämäärän on poistaa asenteelliset "matot", että todelliset tuottajat, Työläisten tulot lisääntyisivät neljakertaisiksi.

Robert L. Borden sanoo, että hallituksen petuttajat varastavat kansan varoja kymmenen miljoonaa joka vuosi. Ei; kapitalistiluokka varastaa työväestöltä satoja miljoonia dollareita.

Tarkastakamme eri teollisuusien ja yhtioiden puoltaa voittoa, niin näemme, josko se on totta.

Canadian rautateiden puhtaat voitot joka vuosi ovat kuusikymmentä miljoonaa dollaria. Canadian pankkien puhtaat voitot ovat joka vuosi viisitoista miljoonaa dollaria. Sähkorauteita saadut puhtaat voitot nousevat vuosittain seitsemään miljoonaan. Henkiluokatyöläisten voituihin puhtas voittoa on kahdeksantoista miljoonaa. Teollisuuslaitosten puhtas voittoa on sata miljoonaa.

Dominion hallituksen eri maakunnissa maksama vuotuisen korkoteke noin kaksikymmentä miljoonaa. Näin samana yhteensä kolme kolmekymmentä kaksikymmentä miljoonaa (220,000,000) ruodessa. Päästä näitä saavat he aneasiamattomia tuloja kiinnitystä, ja yksityisainoilla ja muilla loiseläijien rahanhankkimisnoilla, jotka ovat liian lukuisia tarkemmin luetella.

Puhtaat voitot ovat tuloja, jotka jäävät kun kaikki kulut on maksettu. Ne menevät kapitalistille, jotka eivät tiedä hyödyllistä työtä. Ne virtaavat kapitalistielokse he omistavat myllyt, rautatiet ja muut toiminnot ja jaon välineet. Jokainen dollari, jonka kapitalistit saa edellisetyletillä tavalla, on varastettua palkkatyöläisiltä.

Borden toteuttaessaan, että hallituksen petuttajat vievät kymmenen miljoonaa dollaria työntekijänsä ja kehoittaa äänestämään häntä luvaten pysäyttää vääräiden harjoitusten ja varojen kavaluuden hallituksessa.

Mutta mitä hän tekee niille kahdelle sadalle ja kahdelekymmenelle miljoonalle, jotka on

pi sosialisti on, mutta näin uhalla pitäisi nähdä emenkaikkaita kaivososakepelarin "johia", jonka harjoittaja, ikävä kyllä, puoluetoiverrassamme lienee vieläkin uscopia.

Jos nämä kaivosyhtykset, joihin on myyty osakkeita sosialistille, olisivat edes avonaisia kooperatiivien periaatteille perustettuja kaivosyhtykset, voida niiden toimeentuloa hiukan tinkiä sen atepariensa "heimosen" tähden, joka niillä sellaisina olisi sosialismin nähdä, mutta niistä ei ole

mitään selville sosialistien agitoilousten tarpeellisuudesta Canadassa, koskapa sitäkin puolesta kysymystä on keskusteltu. Jos nyt vedämme tästä kaikista johdomukaisen johtopötköksen, niin se ei voi kuulua muuten kuin seuraavasti: — Canadian suomalaisen keskuudessa on tarpeellista tehdä sosialistista agitointityötä ja sen huomioon ottaen, on meidän, yhtiokokousvälineet, päteviä, että Työmiehen yhtyeiden perustetaan pilhehti, koskapa se veta "uhkaa Työkansan olemassaoloa".

Minun mielestäni tässä on jotain virossa. Ensiksikin, mitä hyötyä Canadian suomalaiselle sosialistille agitointityönsä on siitä, että "uhataan Työkansan olemassaoloa"? Toiseksi, mitä hyötyä työhiokokous näki siitä olevan Canadian suomalaiselle sosialistille agitointityölle, että "uhataan Työkansan olemassaoloa"? Toisella otella tuota hommaa a-lustapien puolustaneet, ratsastamalla "socialistien agitointityönsä tarpeellisuudella" ja lopputen lopuksi te tulet sellaiseen johtopötköseen, että "Työkansan olemassaolon uuhkaminen on "socialistille agitointityölle tarpeellista".

Tai olkaamme Työmiehen pienesnimille sosialistia ja usko-kamme, että yhtiokokouksessa käsitettiin Työmiehen pilhehti niin voimakkaaksi aseksi "socialisties agitointityössä", että sen hyväksy kaikki kannattaa uhrata ain Canadian ilmeystä suomalaisen puolelta. Näin siellä voitoin asia käsittää, mitä tavallielie kuolevallees tällainen käsitäminen tuntuu — järeeltäältä. Selviää, että tuossa kokouksessa olisi käsitetty Työkansan olevan suoraanstaan turmaliolien socialistielie agitointityölle, jonka tähden sen "olemassaoloa olisi tahdottu uuhata", on ainakaan minsentään mehe uskomman.

Se selikka, että Työmiehen tilaajamäärä saadaan pilahden avulla nousemaan 15,000 tuntua haan hanskurinkuilla, sellaiselta teakisulla, jolla ainoastaan tahdotaan tehdä pöttö tuon myrkyneen häikäilemättömän urkimen päälle.

Te vetoatte siihen, että Väkeleuka ei ole vastannut tarkotusansa. Miksi ette sitten ole vastineet, että sen täytyy laittaa tarkeitustansa "vastaavaksi"? Tai miksi ette ole tehneet mitään sen lyksä, sillä sellaisenaan tiedä vastisidokton velvollisuuskin sen yksinkertaisen syyn tähden, että Työmiehen kustannusyhtiön on uhrattua tuhansia dollaria enaldaleet rahojat!

"Solidariteetti" ei merkitse talu-mettomuutta". Eipä tietäisi! Mutta eikö Työmiehen voimut joutisittellensä niillä voima toimiala, vaan ainoastaan sen, jolla voi Väkeleuka ja mahdollisesti myöskin Työkansan ottaa hengiltä. Tällaista "toimialuutta" ei solidarismu ainakaan merkitse.

Jos miksi, niin juuri englannielien väestön herättämisen matkan" kustannukset, sillä o-milla kustannuksillani on olisi voimut moisia reisuja tähän. Siinä tarkotuksessa kirjoitin "kullekin työlle ja annoin "rivien välissä" huomata, että minä tekisin matkan heidän kaivoskiesse heidän liikkensa pulvamaistarkotuksensa, jos se olisivat halukkaita maksamaan matkakustannukset.

Mutta tämä "solidariteetti"-yhtye on onnistunut. Yhtiöiden virkailijat kai haisteivat minä laiseksi talu-pulvamaisten oivien nälän, ja kieltäytyivät "kaupasta". Eikä

mitään selville sosialistien agitoilousten tarpeellisuudesta Canadassa, koskapa sitäkin puolesta kysymystä on keskusteltu. Jos nyt vedämme tästä kaikista johdomukaisen johtopötköksen, niin se ei voi kuulua muuten kuin seuraavasti: — Canadian suomalaisen keskuudessa on tarpeellista tehdä sosialistista agitointityötä ja sen huomioon ottaen, on meidän, yhtiokokousvälineet, päteviä, että Työmiehen yhtyeiden perustetaan pilhehti, koskapa se veta "uhkaa Työkansan olemassaoloa".

Minun mielestäni tässä on jotain virossa. Ensiksikin, mitä hyötyä Canadian suomalaiselle sosialistille agitointityönsä on siitä, että "uhataan Työkansan olemassaoloa"? Toiseksi, mitä hyötyä työhiokokous näki siitä olevan Canadian suomalaiselle sosialistille agitointityölle, että "uhataan Työkansan olemassaoloa"? Toisella otella tuota hommaa a-lustapien puolustaneet, ratsastamalla "socialistien agitointityönsä tarpeellisuudella" ja lopputen lopuksi te tulet sellaiseen johtopötköseen, että "Työkansan olemassaolon uuhkaminen on "socialistille agitointityölle tarpeellista".

Tai olkaamme Työmiehen pienesnimille sosialistia ja usko-kamme, että yhtiokokouksessa käsitettiin Työmiehen pilhehti niin voimakkaaksi aseksi "socialisties agitointityössä", että sen hyväksy kaikki kannattaa uhrata ain Canadian ilmeystä suomalaisen puolelta. Näin siellä voitoin asia käsittää, mitä tavallielie kuolevallees tällainen käsitäminen tuntuu — järeeltäältä. Selviää, että tuossa kokouksessa olisi käsitetty Työkansan olevan suoraanstaan turmaliolien socialistielie agitointityölle, jonka tähden sen "olemassaoloa olisi tahdottu uuhata", on ainakaan minsentään mehe uskomman.

Se selikka, että Työmiehen tilaajamäärä saadaan pilahden avulla nousemaan 15,000 tuntua haan hanskurinkuilla, sellaiselta teakisulla, jolla ainoastaan tahdotaan tehdä pöttö tuon myrkyneen häikäilemättömän urkimen päälle.

Te vetoatte siihen, että Väkeleuka ei ole vastannut tarkotusansa. Miksi ette sitten ole vastineet, että sen täytyy laittaa tarkeitustansa "vastaavaksi"? Tai miksi ette ole tehneet mitään sen lyksä, sillä sellaisenaan tiedä vastisidokton velvollisuuskin sen yksinkertaisen syyn tähden, että Työmiehen kustannusyhtiön on uhrattua tuhansia dollaria enaldaleet rahojat!

"Solidariteetti" ei merkitse talu-mettomuutta". Eipä tietäisi! Mutta eikö Työmiehen voimut joutisittellensä niillä voima toimiala, vaan ainoastaan sen, jolla voi Väkeleuka ja mahdollisesti myöskin Työkansan ottaa hengiltä. Tällaista "toimialuutta" ei solidarismu ainakaan merkitse.

Ympäriillä.

Sosialistit iri kaivoskeinot-telusta.

Kuten tiedettiin on tämän vuoden kuluessa kaksikin Amerikan suomalaisten kaivosyhtiötä tehnyt kuperkeikka: metallikaivos "Musta Karhu" Tellerudissa, Colo. ja hiliikaivos "Sampo" Wyomingissa. Molemmissa näissä yhtiöissä oli tuntuvat summat Amerikan suomalaisten sosialisten rahojia ja ne rahat ovat nyt menneet.

1 vuosikerta	\$3.00
55 vuosikerta	1.50
3 kuukautta	.75

Ilmoituslaskut 25 senttiä palautus
malla. Kuukausi- ja viikkolaskut
lisävuosi alennus. Ilmoitusta uutis-
suomesta 10c. erittäin. 5c. Ilmoitusta
esitelmällä 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset se-
kä lehtien ajottuja kirjoitukset o-
vat lähetettävä osoitteella
"TYÖKANSAN" Box 132 Port
Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa
\$1.00 kerta ja \$1.50 2 kertaa.
Syntymäilmoitukset 50c kerta ja
75c 2 kertaa. - Halutaan tiedot
25c kerta ja 50c 2 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Fri-
day in Port Arthur, Ont. Canada
by The Finnish Publishing Co.
Ltd.

Office: Box St. no. 314. Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each
insertion.

Extended the statutory postal privileges
the 17th Dec. 1907 at the Post Office
Port Arthur, Ont. Canada.

— Työkansan kirjjeenvaihtajille
ja muille avustajille pyydämme
huomauttaa, että heidän tulisi mi-
näkkin mahdollista välttää
lehtien ajottujen julkaisutarkir-
jeiden, uutisten ja artikkeleiden
jykyillä kirjoittamista ja sen-
sien kirjoittamista muustella.

Liitykymmekirjoitus voi helposti
kulua himmeäksi, joten sen lato-
minen käy vaikeaksi.

TYÖKANSAN ASIAMIES KES- KI OINTARIOSSA.

Tov. A. Kunsisto, Työkansan
muovituonien "ja tammolla toimi
nt asiamies, lähtee tänään keki-
viikkona Työkansan kustannus-
osakeyhtiön asioille keksi Ontari-
on suomalais-seuraksi. Ensiksi
Kunsisto matkustaa Sault Ste Ma-
rien ja jatkaa siitä matkansa
ilmoittamaan aina edeltäpäin itsekul-
lekin paikakkunalle tulotansa.

Toivottavasti toverit tulevat

nyt laavettu aiotun kertomus-
sa, että hänen antoi heinäkkuun 7 p.
eräällä Grand Trunkin kumppilla
Petersonille kelloon tuovaksi
Port Arthurin korjattavaksi ja
kalosi dollaraa rahaa, jolla Peter-
sonin piti maksaa kelloin korjau-
s-palkka. Peterson ei kuitenkaan
ole tuonut kelloa kellospäälle. O-
taksuttavasti hän on kelloin myy-
nyt ja päästännyt rahat toisten pe-
tersonien rahojen joukkoon.

Petersonin luenne nyt luokit-
nut näitä seuduilla. Jos hän johon-
kin läänuun, kokehtaan kansa
laila olemaan varovaisia hänen
suhteensa.

VAALITAISTELU YHDYSVAL- LOISSA.

Yhdysvaltain vaaleihin on vie-
liä vuosi aikaa, mutta siitä huo-
littavasta ovat sikäläiset porvaril-
lehtien, että aikaa ankan vaalitai-
stelu. Silloin, kuten täälläkin ol-
tu porvaripuolueet tehneet tulkity-
symykseksi sellaisen valtion, jolla
aikevat ratsastaa valtaan. Demok-
raatit on tulkityksensä ainakin
ollut sellainen, että he ovat sil-
lä rittäneet päästä valtaan. Tällä
kerralla heillä on isompi mahdolli-
suus päästä valtaan kuin edelli-
sillä kerralla, sen yksinkertaisen
syy tähden, että taloudellinen ke-
hitys on kulkenut siihen asteseen,
jossa kaikkien tullen postinai-
nen tulee jälkelele ei ainoastaan
tule kaikkia paljon etele, "ahran-
neet", joten voi tosiaankin olla
teillä, "paljon ääntä ja vähän voi-
loja. Myös Työkansan suhtein
(minäkin vähän kehasen) olemme
uhranneet ainakin yhtä paljon
kun te länteläisille yhteensä. Tä-
mä riittääkin tästä.

J. W. Ahlqvist.

CANADAN SUOMALAISTEN VAPAAMIELISYYS.

Nämä Canadian suomalaiset o-
vat useassa suhteissa hiukan omi-
tuista joukkoa. Täällä ei ole kir-
koja, eikä pappeja suomalaisia
elätettävänä erivätkä he niitä elä-
tikään. Suomalaisia eläköitä ei
suomaisissa perustetuissa
naisia ei Canadassa myöskään
te verannollisesti läheskään yhtä
paljo kuin Yhdysvaltain puolella.
Mutta täällä on sosialisteja su-
rempi prosentti kuin Yhdysval-
loissa ja kokonaissuhteissa Can-
adan suomalaisen väestön on erit-
tään vapaamielisyys.

TOVERI H. HAROLLE.

Toidin epäpikameen johdosta
Työkansan 60c. mm. pyydän saada
lausua viita jonnek sanan.

Täällä idässä ei ole uhakaan
vuoteen näihin retelöihin kirjottu.
Mutta siitä lämmeltä on aina jo-

käytetty sellaisiin kuin puole-
hitteliikkisiin? Se porvarilinen
ajatus se on joka vielä vallitsee
enemmistössä meidän sosialiste-
jämme. Koetetaan ristakissa ja si-
nä koetuksesta käytetään siinä-
siäkin tarjoutuvia tilaisuuksia, jo-
ka ovat kaikkien epävarmimpia,
ja ennenkaikkea käytetään juuri
sellaisia tilaisuuksia.

Pienet kaivosyritykset ovat juuri
niitä, joista ei voida epävarmuutta tilaisuus-
sita ristakissa. Ja suurin kaivosyri-
tyksin eivät kymmenen ja sadan
dollarin sijoittajat pääse. Mutta
muuta pienten kaivosyritysten epä-
varmuutta eivät ois suu-
toverit tiedä, kun eivät tun-
ne kaivosyriä liikkeellä, ja vai-
ka heille sitä selitettäväkin puheis-
ja ja kirjoituksissa, eivät he ole
taipuvaisia sitä aivan järkyttää
toisinaan ottamaan kun toisella
puolella, selitettiin liikkeen me-
neistymis, "mahdollisuksia" ja o-
sotetaan esimerkiksi kuinka se
ja sekin kaivosyhtiö oli alkaa-
san pieni, kuinka sen osakkeet
maksavain vain 10 senttiä ja joi-
n maksavain sats, jota väistää dol-
laria. Nämi selitettiin, eivät huo-
nollisestikaan selittä sitä mitä ta-
vallisesti on tapahtunut sillä vä-
lillä kun osakkeet nousivat kym-
menestä sentistä sataan tai "re-
van sataan dollarin. He eivät sel-
l, ettei sellaisessa yhtiössä ole mo-

Saman luonon sein teistä, Jos olen
siinä erehtynyt, niin olen hyvin
iloinen, sillä lehti tarvitsee kute-
osaston kirjjeestä sanotte "jaka-
mattoman symbian osakseen on-
nen kuin ryhdyttään siitä laen-
tamaan."

Minusta on selvä, että toiste
lähetätte paheksunnalauseet suoraan
yhtiön johtokunnalle, sillä
heidän on valvottava tämän laus-
tusta asiat, tai yhtiökokoukselle.
Eumme myöskään ole milloinkaan
epäilleet teidän hyvyttä johtoi-
kuntaistaloja. Se on puolue-
ja osastolle suureksi kunniaksi. Me-
kin koemme tulla mukana sen
minkä edhimme. Parannamme myö-
sytämme kansalaistemme herättä-
miseksi luokkataisteluiksi.

En ole väittänyt, että C. S. P. ja
C. S. E. välillä olisi mitään
"periaatteellisesti" tärkeitä, ei-
roa", vaan väitän että monet-
litystavasta ja kansanvallan selity-
tämisen on erimielisyydet syntye-
neet. Mitä tulee C. S. E. kehoit-
seen äänestämään C. S. P. ehdok-
kaita, niin näette siinäkin että se
haluaa koota, eikä ole mitään
"byrokraattista ajatukset hajottaa
ja hallita" kuten sanotte.

Ja lopuksi, olemme mekin "oet-
taneet" uhrata" voimme me
kansan puoleen hyväksi. Oso-
tettua suottavalla kavaluudella.
Mutta, kuten jo sanottu, on tääl
li joukko rehellisiä ja sangen
luokkataisteluja tovereita. Tä-
mä joukko kyllä pitää huolen si-
tä, että sosialismi sen parhaassa
muodossa edistyy Canadassa.

Ne kymmenen miljoonaa.

Robert Laird Borden (konser-
vatiivien "oppositiionin johtaja")
kiertelee nyt vaalipuhujana ympä-
ri maata. Hän kertoo niistä pot-
tulsista, jotka fapaltun yhtiämit-
tusa nykyisen valtapuolueen jäsen-
ten keskuudessa.

Hän selittää, että kymmenen
miljoonaa haluan tullaista ku-
nasta, jota voimme menestyksisten
keinoittelijain taakseen.

Konservatiivien sanomalehdet
ovat nostaneet melun ja kertovat
lukioloille siitä kanalaista tosi-
asista, että kymmenen miljoonaa
kansan varojen varastetaan joka
vuosi.

Tämä on mahdollisesti totta.
Borden ehkä ymmärtää totta.
Pojan enemmän tietysti voidaan

ni todistuksena se että esim. Sam-
pon osakkeita on myyty tuhansilla
dollarilla idässä. Idässä, kati-
sokas, ihmiset eivät ole inno-
stune kaivososakkeihin. Män su-
nalaist ovat enimmäkseen hui-
pastyöläisiä, eivät ymmärtäkään
kuin kaivososakkeita ja kun eivät
ole elineet kaivososakkeita ei he-
ihin ole pääseet kaivososakkei-
luomustoa, joka ainakin näihin asti
on ollut yleistä kaivososakkei-
lävään kansalaisten keskuudessa.
Niin, vaikka tilaistiet eivät olekaan
"siisillä" koko kaivosasioissa ei-
kä kaivososakkeiden luomustuksessa,
myyttiin siellä sosialistile Sam-
pon osakkeita tuhansilla dollaril-
la. Mikä tähden? Sentähden,
koska noita osakkeita kauppa-
tunutta sosialisti Matti Hernes-
hulta (ja mahdollisesti moni muu-
ti) ja Sampon liikkeen johtaja
oli on tunnettu sosialisti Severi A-
lanne.

Tiästä nyt olisi ensimmäinkin ylen-
sä sosialistien ovetassa se oppi ei-
vält vatsaloudessa pitää rahaa
kansan kaivososakkeihin, ei silloin-
kaan valkka niitä kauppa sosia-
listi ja valkka liikettä johtaa so-
sialistit. Ja toiseksi pitäisi tietää
ainakin tunnettuja sosialisten
otetta se oppi etteivät antaannu
kaivosyriänsä johdossa ja o-
sakkeistareina on ollut tunnettu-
ja sosialisteja. Siitä on selvä.

maann, merkitsee kuolemaa. Tai-
laista ihmiset olivat tuhansia
tullen maailmaa, hyödyttämättä
itsensä ja hyödyttämättä ketään
toistaakaan. He ovat työttäviys-
kaikeen ja työttäviysyys merkit-
see samaa kuin kaiken loppuni
nen. Jos ihmiskunta kerran saa-
vuttaa sellaisen oloitan, jossa se
on työttäviinen, silloin ihmiskun-
nan elonika on lopussa, silloin
saa ihmisen väistyä jonkun
alennuksen elinroon tulla, joka ei o-
le työttäviinen, mutta on voima-
kasta.

Sitten on täällä erään toisenla-
tuisia vapaamielisiä. He ovat to-
imintatuntareksena valinneet
muorisoorat. Nämä muorisooru-
ralaist ovat puheissaan kaupan
vapaamielisiä esim. sosialis-
ma kohtan. Ovapa ne valmiut ai-
tamatankin sosialistien yrityksiä
silloin kun he ovat avun tarpees-
sa. Mutta heidänkin vapaamieli-
sytensä talto joskus mennä
niine sattu. Senvuoksi, että ne
ovat vapaamielisiä sosialismin-
le, ovat he vapaamielisiä myöskin
kapitalistilinen. Kapitalistilinen käy-
rit voivat tällaisien vapaamieli-
sten seurassa tehdä melkein mitä
tahansa, kunhan teko vain verho-
taan kansuilla sanoilla ja rehellis-
tyä suottavalla kavaluudella.

Mutta, kuten jo sanottu, on tääl
li joukko rehellisiä ja sangen
luokkataisteluja tovereita. Tä-
mä joukko kyllä pitää huolen si-
tä, että sosialismi sen parhaassa
muodossa edistyy Canadassa.

Ne kymmenen miljoonaa.

Robert Laird Borden (konser-
vatiivien "oppositiionin johtaja")
kiertelee nyt vaalipuhujana ympä-
ri maata. Hän kertoo niistä pot-
tulsista, jotka fapaltun yhtiämit-
tusa nykyisen valtapuolueen jäsen-
ten keskuudessa.

Hän selittää, että kymmenen
miljoonaa haluan tullaista ku-
nasta, jota voimme menestyksisten
keinoittelijain taakseen.

Konservatiivien sanomalehdet
ovat nostaneet melun ja kertovat
lukioloille siitä kanalaista tosi-
asista, että kymmenen miljoonaa
kansan varojen varastetaan joka
vuosi.

Tämä on mahdollisesti totta.
Borden ehkä ymmärtää totta.
Pojan enemmän tietysti voidaan

ni todistuksena se että esim. Sam-
pon osakkeita on myyty tuhansilla
dollarilla idässä. Idässä, kati-
sokas, ihmiset eivät ole inno-
stune kaivososakkeihin. Män su-
nalaist ovat enimmäkseen hui-
pastyöläisiä, eivät ymmärtäkään
kuin kaivososakkeita ja kun eivät
ole elineet kaivososakkeita ei he-
ihin ole pääseet kaivososakkei-
luomustoa, joka ainakin näihin asti
on ollut yleistä kaivososakkei-
lävään kansalaisten keskuudessa.
Niin, vaikka tilaistiet eivät olekaan
"siisillä" koko kaivosasioissa ei-
kä kaivososakkeiden luomustuksessa,
myyttiin siellä sosialistile Sam-
pon osakkeita tuhansilla dollaril-
la. Mikä tähden? Sentähden,
koska noita osakkeita kauppa-
tunutta sosialisti Matti Hernes-
hulta (ja mahdollisesti moni muu-
ti) ja Sampon liikkeen johtaja
oli on tunnettu sosialisti Severi A-
lanne.

Tiästä nyt olisi ensimmäinkin ylen-
sä sosialistien ovetassa se oppi ei-
vält vatsaloudessa pitää rahaa
kansan kaivososakkeihin, ei silloin-
kaan valkka niitä kauppa sosia-
listi ja valkka liikettä johtaa so-
sialistit. Ja toiseksi pitäisi tietää
ainakin tunnettuja sosialisten
otetta se oppi etteivät antaannu
kaivosyriänsä johdossa ja o-
sakkeistareina on ollut tunnettu-
ja sosialisteja. Siitä on selvä.

lailloleva osa tuotannosta joi-
tuotantajalleen hyväksi.

Tuotannusta kihoittavasta
sestä on siis se, että tuottajia riis-
tävät ei-toottajat, laiskurit. Me
sosialisti edistämme liikettä, joi-
ka päämäärään on poistaa ansait-
matonta tulot, että todellisten
tuottajien, "työläisten tulot lisää-
nneksi" neljäkertaistaisi.

Robert L. Borden sanoo, että
hallituksen petkuttajat varastavat
kansan varoja kymmenen miljoon-
aa joka vuosi. Ei; kapitalistil-
koja varastaa työttäviöitä satoja
miljoonia dollareita.

Tarkastakamme eri teollisuus-
laita ja yhtiöiden puhtaita voito-
ja, niin näemme, josko se on tot-
ta.

Canadian rautateiden puhtaat
voitot joka vuosi ovat kuusikym-
mentä miljoonaa dollaria. Cana-
dan pankkien puhtaat voivot ovat
joka vuosi väistöitä miljoonaa
dollaria. Sähköturautateista saadut
puhtaat voivot nousivat vuosien
sitsemään miljoonain. Henkiva-
kuntayhtiöiden vuotuisen puh-
das voitto on kahdeksanmiljoonaa
miljoonaa. Teollisuuslaitosten
puhdas voitto on sata miljoonaa.

Domionin hallituksen eri maaku-
nassa maksama vuotuisen koo-
teen noin kaksikymmentä mil-
joonaa. Näin summat yhteensä
tekevät kaksisataa kaksikymmen-
tä miljoonaa (220,000,000) vuode-
sa. Päästä näistä saavat he ansait-
matomia tulota kiiinnitys, ja ysi-
tyksilöillä ja muilla löiseläin
rahanhankkimisenoilla, jotka o-
vat liian lukuisia tarkemmin lue-
tella.

Puhtaat voivot ovat tuloja, jot-
ka jäävät kun kaikki kulut on
maksettu. Ne menevät kapitalis-
telle, jotka eivät tee hyödyllisiä
työitä, jotta eivät tee hyödyllisiä
työitä. Ne virtaavat kapitalistile
koska he omistavat myllyt, rautat-
iet ja muut tuotannon ja jaon
välineet. Jokainen dollari, jonka
kapitalistit saa edelliselätyllä ta-
malla, on varastettu palakatyöläi-
siltä.

Borden todistetaan, että hal-
lituksen petkuttajat vievät kym-
menen miljoonaa dollaria vetoa
kansaan ja kehoittaa äänestämään
häntä luvaten pysyvästi väärän-
den harjoituksen ja varojen ka-
vulluksen hallituksessa.

Mutta mitä hän tekee noille
kahdele sadalle ja kahdelekym-
pi sosialisti on, mutta näihin ulak-
kisiin pitäisi välttää enimmäkseen
kaivososakkeparin "joiat", joi-
ka harjoittaa, ikävä kyllä, puo-
letoveraisiimme lienee vieläkin
useampia.

Se nämä kaivosyriyksiä, joi-
hin on myyty osakkeita sosialis-
telle, olivat edes avonaisia ko-
operatiivien periaatteille perus-
tettuja liikeriityksiä, void niiden
tuotomista hiukan tinkiä sen
aterperiinen "heimoon" tähden,
joka niillä sellaisina olisi sosialis-
min näiden, mutta niistä ei ole
yksikään avonaisen ko-operatiiv-
min periaatteille rakennettu, ne o-
vat aivan tavallisia osakeyhtiöitä
että mitään muuta.

Mutta kuka mies — voitte aa-
noa — mitä sinä nyt enää tuomit-
set ja varoittelet, kun Karhut ja
Sampon ja niiden mukana menne-
neet, ovat auttamattomasti
rahmeet. Sinä olet vasta mailla
viime kun merellä on valinko ta-
halla. Ehdiksi. Mutta on-
han se lupa puhta varojen ve-
rakkisin, sillä ei Karhua ja Sampo
ole viimeiset kaivosyriyksiä,
joihin sosialistien rahajoikeuttaan
saa; kyllä niitä tulee vielä va-
rastusdessa. Ja sitäpaitsi kyllä
liä minä olen puhunut aikansaankin
ja moni muu on puhunut. Kuinka
monen kertaa eikö ole puhuen ja
kirjoitett selitetty esim. sitä, et-

niissä ei löydy ainoastaan järke-
viä aloiteta kavaluksien poista-
miseksi. Tariffit, itsenäisyys, ko-
lousiina ja muut lupaukset ei-
vält merkitse mitään. Orjatueltte
työväenluokalle on yhdenkertain,
mikä lippu on symboloina joi-
riistäläluokalla, joka elää "joka
piivä ilossa herkullisesti" työvä-
estön kustannuksella.

Sii jokainen ken ihalle tuot-
tusta, ristoja ja orjuttia, jokainen,
joka myy mynn etunsa (länness)
muutannasta alakaarta tai viina-
ruvasta, äänestäköön Bordenia,
Laureria ja muita petkuttajia,
jotka loistavilla lupauksillaan o-
vat aina päässeet määräämään,
mitä te syöte ja juotte ja mil-
loin teidit hirtetään tai teuraeste-
nalla muulla tavalla kun vaan e-
pätavoin jouduttua teette jon-
kun rikoksen tai nälkäänä ja
puuteesta olleen vaaditte leipiä ja
muita elämisen välttämättömiä
myyksiä. Työväenluokan valistu-
noa on kyllä kiistää, että lapa-
ukset ilma niiden täyttämistä ei-
vält sitä hyödytä. Ja senvuoksi äs-
tänneä omia sosialistisia ehdoikai-
tana.

Työmies ja sen pilaleh- tihommat.

Työmiehen toimitus on, Työmie-
hen numerossa 175, ottanut pi-
temmstä selvitäväksiä, minkä-
tähden heillä on aikomus perus-
tata pilalehti. Selitys on sangen
siisäviä ja me koetamme yhtiä si-
yestisi puolustaa kantamme.

Hei allus Työmies myöntää,
että he tiävät tulla uuden pilaleh-
den huomalla "uhattavan suu-
rastan Työkansan olemassa-
oloa".

Suonin kuulun Työmie-
hen yhtiökokoukseen sen tieltä
Yhtiökokouksessa näinkin "mitä
vakavammoin harjoittin juuri ky-
symyksen tästä puolta, etten huo-
moin en ainoastaan Työkansan ta-
loudehlin asena, vaan sosialisti-
nen agitaatiotyö yläensä ja Cana-
dan suomalaisien keskuudessa."

Sii selvä asia on tnyt, se, et
yhtiökouks ei ole nehty umpimäh-
kiästä päätöstä. Se, on ensiksi
tietänyt, että uuden pilalehden pe-
rustamiseksi "uhataan Työkansan
olemassaoloa" ja toiseksi, se on
"makan" kustannukset, sillä o-
milla kustannuksillani en olisi voi-
nut muissa resurja tehdä. Siinä
tarkotuksessa kirjoitin kullekin
yhtiölle ja annoin "rivien väliin"
huomautta, että minä tekisin ma-
kan heidän kaivoskassansa heidän
liikkeenä puivastarkotuksena
ja, jos he olisivat halukkaita mak-
samaan maksumatmaksuudet. -
Mutta tämä "kiertelöike" yriyksi ei
omistunut. Yhtiöiden virkailijat
kä hoisivat minkä laiseksi min-
nyn puhvamiemi onni tulla, ja
kieltäytyivät "kaupasta". Eikä
sillä hyvä, että kieltäytyivät, mut-
ta Sampon johtaja kun oli tunnet-
tu sosialisti, tukkei minulta tuo-
n "kiertelöikkien" avulla suun. (Jo-
ka ei ensimmäinen todellisin ja
luokkavain häviävistä mitä olen
koskaan kokenut). Hän yhenkor-
taisesti selitti kirjjein kiristysy-
tyksiksi ja uhaksi sen sellaiseksi
tulkitsi väittä, jos minä rupean
julkaisemaan alkomaan artikkele-
ja. Minulla oli siihen aikaa
mutta muuta painajaisia liikkeen-
ni (oli pahallista) se kuului La-
linohto-pöytä, ja kun minä asiaa
ympäri kävin, huomoin, että mi-
nä olen menettänyt pelin. Jos ol-
isin alkanut julaista mit "oile al-
konut. Olen minua löylytään
"kiertelöikkivälin", eten-in kun
vältteläni olisi puituttu ne to-
distukset, joita olen aikoon hank-

massalot". Toiseksi, mitä hy-
tyä yhtiökouks näki siitä olosta
Canadian suomalaiselle sosialis-
telle agitaatiotyölle, että "uhaa-
n Työkansan olemassaoloa".
Te siellä olette tuota huomaa a-
tustapien puolustaneet, ratsasta-
malla "socialistien agitaatioti-
vun tarpeellisuudella" ja loppu-
jen lopuksi te tulette sellaiseen
johtopäätökseen, että "Työkansan
olemassaolon uhaaminen on
"socialistilise agitaatiotyölle
tarpeellista".

Tei oikaamme Työmiehen pi-
neishimille suosiollisia ja usko-
kamme, että yhtiökouksessa kä-
sitetiin Työmiehen pilalehti niin
voimakkaasti asekä, "socialisties
sa agitaatiotyössä", että sen hy-
väksi kyllä kannattaa uhrata ai-
nansa Canadassa ilmeystyä suoma-
lainen puoluelehti. Niin siellä voi-
tiin tehdä kiistä, että me tavallie-
le kuolevaisille tällainen käsitä-
minen tuntuu — järjettömänä.
Sellaista, että tuossa kokouksessa
oli käsitetty Työkansan olevan
suoraan turmilleen sosialis-
telle agitaatiotyölle, jonka täh-
den sen "olemassaoloa olisi tah-
dettu uuhata", on ainakaan minä
sitteinen mene uskomaa.

Se seikka, että Työmiehen ti-
laajamäärä saadaan pilalehden a-
vulla noussemaan 15,000 tuon
hiukan hussunkuriselä, sellaisella
tekaisella, jolla ainoastaan tahdo-
taan lyöä peitto tuon meidän
häikäilemättömän yrityksen pääl-
le.

Te vetotte siihen, että Väike-
luka ei ole vastannut tarkotus-
ansa. Miksi ette sitten ole vasti-
neet, että sen täytyi laittaa tar-
koitustansa vastaavaksi? Tai
miksi ette ole tehneet mitään sen
hyväksi, sillä sellaisena teitä vasti-
ehdoton selvellisuksin sen yhti-
sintekaisen syy tähden, että
Työmiehen kustannusyhtiön on
uhattua tuhansia dollareita cana-
dalaisten rahojia!

"Solidarisuus" ei merkitse toi-
mettomuutta". Pipä tieteenkin!
Mutta eikö Työmies tunnottu löy-
tää itsellensä mitään muuta toimen-
pää, vaan ainoastaan sen, jolla
voi Väikellään ja mahdollisesti
myöskin Työkansan ottaa hengil-
tä. Tällaista "toimelausumia" ei
solidarisuus ainakaan merkitse.

Jos mikään, niin juuri englan-
ninkielisen väestön herättäminen

Ympäriillä.

Sosialistit irti kaivoskeinot-
telusta.

Kuten tiedätne on tämän vuo-
den kuudessa kaksiksin Amerikan
suomalaiset kaivosyhtiöt tehnyt
kuperkeikan: metallikaivos "Msta
Karhu" Telluridessa, Colo. ja
hiliikaivos "Sampo" Wyomingis-
sa. Molemmista näissä yhtiöissä
oli tunnetut summat Amerikan
suomalaiset sosialistien rahoja
ja ne rahat ovat nyt menneet.
Mustan Karhua kaksiksi Jasher-
gin ja Havenin saksit ja Sam-
pon aivan suoran konkurssin.
Ei ole ollenkaan liiaksi arvioitu
jos sanomme, että näissä kahdessa
yrityksessä meini satatuhatta eim-
mikäsen sosialistien rahojia. Aje-
telkaahan, satatuhatta dollaria.
Mitä sillä olisi voitu saada aikaan,
jos se olisi käytetty Amerikan su-
omalaisen sosialistien liikkeen hy-
väksi? Puolella siitä summasta
olisi voitu maksaa kaikkien su-
omalaisen puoluelehtien velat ja
sitten puoluelehtitöitä ei olisi
ollut kannalla, että ne jatkaisit
liikennälaitin katoen olisivat
todellisia "kultakavaria". Mustan
Karhuun ja Sampoon verrat-
ta. Mutta missä sitä olisi por-
varilinen omien yksikäden ete-
misajatus, jos mekin varat olisi

on tällä mantereella tärkeää. Suomalaiset, laian maankielisten järjestäytyen työväestöä, jota ei ole keksimään liian uuden mukana, eivät saa jättä mieltä aikaa. Jos nyt Työmiehille on niin kova ha-
la kuin se viittäkäs tässä so-
sialistien agitatoritöitä, ja, jos siellä
kerta kertaan harjoittamaan mikä
on tärkeästä merkityksestä so-
sialistien agitatoritöille", niin
miksi ei perustettu englannikiel-
istä sosialistilehtiä ja jätetty pi-
lehdien julkaiseminen Työkansan
kustannusosastoille? Vai
onko teistä alkanut tuntuunalla si-
ti, että Kuparisaari on jo tar-
peeksi sosialistien, niin ettei sen
sosiologistutkimuksiksi enä tarvii-
se tehdä mitään.

Minun mielestäni olisi Yhdys-
valtain ja Canadian Työmiehen
kustannusosastoitten osakkeita
omistavien osastojen otettava vie-
lä pohdittakseen tässä asia ja
tehtävä, jotta, mikä teeskentele-
tyy, jotta järkevää, niin ei liene
muuta kuin päättää järkevästi,
että Työkansan kustannusosasto
myöskin hankkii erikoisen toimit-
tajan ja kierrättä järkevästi Väike-
alle ja aleaan kova kilpailu, kun
mitäkin porvarti, siä antau-
tuminen on liian kova isku Työ-
kansalle.

Teistä rajatunlaisista sosia-
listeista mahdollisesti tuntuu hullu-
ta ruveta tappelemaan kokonaisten
kustannusosastoitten osakkeiden
omistajien-armeijan kanssa. Mutta
kun joskus näkyy käyväni niinkin,
että joukko „viisaat“ tekee pää-
töksi liian lyhyen harkinnan pe-
rustella, niin ei voi aina välttää
siti, että yksiköitä tuumattak
yksiköt joutuvat otettun kokonaista
joukkoa vastaan. Tällaisella ly-
hyen harkinnan tuloksena pitää
jokainen Canadian nykyisiä oloja
ja agitatoritarpeita tunteva
puoluevoimat sitä Työmiehen kus-
tannusosastolle kokouksen päi-
tösti, jolla se asettui „uhkaamaan
Työkansan olennassaan.“

J. V. K—to.

**Minkälaisia erikoisjärjes-
töjä naiset tarvitsevat.**

Yhdysvaltain ja Canadian suo-
malainen sosialistien naisten
keskudessa on jo vuosikausia
käynyt merkkejä siitä, että heil-
la on halua itsenäiseen järjestä-
ytymiseen tai ainakin itsenäiseen
toimintaan, tuo halu on kuitenkin
näyttynyt olevan jossain määrin
siä tiedotettua, vaikkakin mai-
nemme ovat sitä itse pitäneet hy-
vinne itsenäisyytensä. On haluttu
jotakin ja kaivattu jotakin, mutta
ei ole tiedetty miten, millä tavalla
ja millä alalla olisi järjestä-
yttyä. Useissa tapauksissa on
naisten järjestäytymisen tarpeena kä-
sitetty se, että ei sovi yhdessä

ka käymällä „paikan päällä“,
„onkinnassa“ niiden yhtöiden si-
sistä liian. Ja nimpä siitä kat-
soin parhaaksi kokonaan vaia,
vaikka perhastat karvesti kun
kuulin kuinka helposti sosialistien
hauk Sampoon virtasivat.

**Työmiesten on tehnyt itsellensä vaa-
rallisen paljastuksen.**

Puolustellessa Työmiehen yhtö-
kokouksen tekemää päätöstä pi-
lehdien perustamisesta Työmiehen
toimintu tulee tehneeksi hienan

miesten kanssa toimimaan. Mieh-
et eivät mukana kiciä naisten tar-
peita ja naiset eivät ajaa keli-
tyä miesten seurassa yhtä hyviä-
siä kuin omien erikoisissa järjes-
tyksissä j. n. e.

Tällaisella syillä ovat muuta-
mat naisistamat kehoittaneet per-
ustamaan naisten osastoja, naisten
lehtiä y. m. naisille erikoisesti
tärkeä. Muuttamalla paikkakun-
nilla perustettiin nais-osasto
luennusteille ja naisten lehti
on nyt perustettu Toveri-yhtey-
teen. Nainen talotta on eri-
koisten naisosastojen perustami-
sta vastustettu, on sanottu, että nai-
silla ei ole mitään sukupuolijärjes-
täväänsä, sentähden kuuluo-
kko he jäsensin sosialistiosasto-
siin, sillä sosialismi ajaa yhtäsi-
sesti kaikkein sorrettujen, sekä
miesten että naisten etuja.

Minikin olen täydellisesti sitä
mieltä, että naisilla ei ole erikois-
ia sukupuolijärjestäytäväänsä.
Mutta tästä mielipiteestä minä o-
len ainoastaan mikäli on kysymyk-
sistä poliittinen toiminta. Talon-
dellisen toiminnan alalla voivat
naiset olla erikoisesti järjestä-
tyksiä omista osastoista, ajaa sa-
malta tavalla kuin kaivonvotit
ovat, ovat erikoisesti järjes-
tetyksiä kunnatkin ammatin-
sa mukaan eri osastoissa. Ku-
viamiehille ja murareille, huo-
matusta siitä, että he kuuluvat o-
min osastoihinsa, voi silti etenkin
nykykäytännössä industrialisen jär-
jestäytymisen aikakaudella olla sama
pääjärjestö johon he omansa am-
mattijärjestönsä yhtyvät. Saman-
laa aavalla voivat naiset, vaikkakin
kuuluvat omiin osastoihinsa, si-
tiä kuluu jostoin yhteen pääjär-
jestöön, jolla yhteen johonkin un-
dennäimäiseen teollisuusun-
nien tai vaikkapa sosialistipuolue-
seen.

Tosin ovat suomalaiset naiset
Amerikassa, niin Canadian kuin
Yhdysvaltoissaakin aivan liian ha-
jallaan, voidakseen mitään voi-
maakkauppa järjestöä tai osas-
toja perustaa. Mutta, jos kerta
minkälaisia naisosastoja perus-
tetaan on ne perustettavissa talon-
dellista toimintaa varten. Sitäpaitsi
si, onhan englanninkielisillä nai-
silla jo olemassa lukumääräisiä nai-
sijärjestöjä, jotka ovat näistä par-
hain ja yrittävät siihen. Vi-
kattamalla maankielisten naisto-
verien voidaan tehdä saada sa-
moilla paikkakunnilla perusta-
maan omia kielisiä osastoja.
Olemalla tällaisien osastojen kans-
sa tiukasti vuorovaikutuksessa,
saadaan jotakin aikaa. Ollisihan
nyt jo useissa kaupungeissa tilai-
suis, ensin järjestäyttyä, laatin
palkkaratiffit, mieltä työpäi-
vien pituus ja koettava saada ne
käyttämöksi toteutetuiksi. Voita-
simme alkaa poliittiseen nais-
kunnottoma työpajoihin ja järjes-
tösten puolesta hankkia parhaim-
pia saatavissa olevia työpaikkoja
järjestöjen puolelta. Kevon-
siksi yleisöllinen, että aineellinen
arustaminen voitaisiin järjestää.
Vireräkkäille nuorisoverille voi-
taisiin selittää järjestäytymisen

teen huomattava, että jos silloin,
kun Työmiesten ei vielä ollut si-
pohjalla kuin se nyt on, toiset pu-
lehdet olisivat olleet siinä kan-
nalla, että kuulookin Työmiesten
kun me elämme, on todennäköistä,
että Työmiesten olisi aika ajoin
mahkautanut.

Pitkässä nyt Työmiehen toimi-
sta itsestään kuinka narmittava
luuloja tahansa, niin se ei mitään
kään huomata, jos vain pelotta-
si kykene harjoittamaan niin voi-
makasta agitatoria kuin unesapi

tärkeyttä. Pienetkin voitot lisää-
vät halua yhä suuremmassa ju-
koissa, yhä suuremmin järjes-
tymään, järjestäytyneitä tullaan ki-
sittämään, että näidenkin on ilmi-
nön, jolla on saanut suuret velvoit-
sudet yhteiskuntaa kohtaan ja
joka hyvin on ansainnut myöskin
jonkunlaisia oikeuksia. Opiattaisiin
tietämään, että naisten vihollisia
eivät ole sosialistipuolueisiin järjes-
tyneet miehet vaan kapitalisti-
nen yhteiskunta ja talonsijärjestel-
mä kokonaisuudessaan.

TÄLLÄ Amerikassa ei meillä siir-
toilaisilla ole kokemusta siitä, mi-
ten naisten ammatillisesti järjes-
tymisen ottaisi omistukseensa.
„Vaivainen kaikkea kokea“ sanoo
vanha suomalainen sananluku,
joka ei muuten pidä täydellisesti
paikkaansa ja tosiasia on, että
kokenut eniten tietää. Senpähän
olen tässä alalla kokeillut
y, aften se tiedettiin, mikä si-
tiä oli tulla. Täydellisesti kaikki
mikä on tuota saadaan alkaa il-
min entistä kokenusta ja usein
paljoa vähemmänliä teoreettisesti
luovavilla edellytyksillä kuin tii-
mi nyt kyseessioleva.

Suomessa on naisilla useamman-
laisia ammatillisia liittoja.
Siellä ne ovat menestyneet hyvä-
sti. Miksi eivät ne sitten täällä
menestyisi, jos ei alussa yhtä hy-
viä kuin Suomessa, niin ainakin
huomoinn, mutta hiljalleen ne
alkaisivat menestyä yhä parem-
min.

Köyhälistön toiminnassa on talon-
dellinen taistelu otettava yhtä
tärkeäksi huomioon kuin poliittinen
taistelu. Jos joku jättää hiljaksi-
nenkin taistelun jättäen jälke-
en on pidettävä ensi sijalla. Mi-
kä näin ollen etsiä täälläsiä nai-
sia järjestäytymistä taloudellisesti
siten, että he voisivat edes joi-
sain määrin valvoa etujensa? Ei
voinakaan väittää, koskapa ei
mikäni etsi puolueemme miehe-
jäsi yhtymistä niinhä tahansa ta-
londelliseen järjestöön, etenkin
jos sellainen järjestö on huoka-
taisteluhoitoinen.

Poliittista toimintaa varten on
naistemme turhaa ruveta omia o-
sastoja perustamaan, sillä po-
liittiseen toimintaan voivat naiset
ottaa tilaisuuksien mukaan osaa
kuulamalla samoihin osastoihin
kun miehetkin. Yhtäpaikalla
osastojokin olisi naisten turhaa
ruveta itsestään hoomaamaan, jos
ei heidän ammatillisu olosuoi-
tenaistaisi kuin miesten. Ja siel-
lä missä miehet ja naiset tekevät
samanlaista työtä, voivat he ly-
vällä syillä kuulua samaan am-
matiosastoonkin. Ei siis ammat-
tiosastojakaan tai minkälänsä
talondelliseen järjestäytymisen liito-
ja ole naisten perustettava sen
tähden, että he ovat naisia, vaan
sentähden, että heidän työalansa
sellaissa edellyttävät. Perustaa
osastoja tai liittoja suoraan sinä
siä varten, että niiden avulla voi-
taisiin taistella miehiä vastaan,
sillä sukupuolet taistelevat varten,
olisi suoraan järjestöä. Täl-
laisen huomoinn mukaan naiset
sitten ehtyisivät ja sentähden ei
sitiä puolesta kannata puhua.

Canadian ja Yhdysvaltain naisten
osien mion mielestäni, kun heit-
tä kerta erikoisen naisten toimi-
nalla mieltätyä, ruvettava mietti-
mään talondellista järjestäytymistä.
Siinä on alaa toimia niin paljon
kun vain jakkaa ja sillä alalla
voivat naisekseen saavuttaa yhtä
ja toista hyödyllistä itsellensä.
Tietysti ei talondellinen toiminta
yksistään voi tuottaa enempää
naisille kuin miehellekään taivas-
ta maan päälle, sellaisista on tur-
haa kuvittelakaan, mutta tuntuu
vau huomauksena sen avulla voi-
daan saavuttaa jos vain pelotta-
ma reippaudella toimintaan. Tu-
luisuus tulee näyttämään, missä

laihin ja rettelöitä on yhtenäsi-
puhennut harjoituskentillä.

Kaksi toimintatointia melkak-
kaa on tapahtunut, ensimmäinen
Stenkarissa ja toinen Gardeme-
nossa, jollain sotilaita työväenjär-
rangaistuskoppeliin ja vaputti-
tuäverina, jotka he katoivat
syyttä vangituiksi.

Suuri asuttamis „skimi“.

Roomalaiskatoliset papit suun-
televat 3 miljoonaa „seekeriä“
laajan maa-alan asuttamista Can-
nadan keelilläniellä.

Winnipeg, syysk. 1 p. — W. J. C. Manning, Canadian Pacific yhtiön maakonttorista Chicagosta on nyt Winnipegissä kehoitettu suomalaiskatolista Canadian asut-
tamus-suunnitelmaa. Suunnitel-
ma, Mr. Manningin mukaan on,
että katoliset papit ovat innoista-
neet rikkaita seurakuntalaisiaan
Tulevaisuissa ostamaan farmi-
tania Länsi-Canadasta. Luuluan,
että vähintään yksi rikas roma-
laiskatolinen joutaisi seura-
kunnasta ostaa 640 „seekeriä“ ja
jakaa sen kahdeksi tilaksi. Jos
jokainen seurakunta ostaa valkai-
pa vain niin 3,490 alan, karttun
siti yhteensä 3,490 „seekeriä“,
Suunnitelman mukaan tä-
mälä maa myöhemmällä myytävään
osittomahlla kirkkokunnan kii-
tyillä kulloi. Manning oli sitä
mieltä, että jos tämä suunnitelma
toteutuu, tuoti se vähimmäisi-
laskussa 5 miljoonaa siirtolaista Can-
nadaan.

Roomalaiskatolilaisten kirkon
johtajien sanotoa olen suun-
nitelman takana, joka takaa sen
menestyksen. J. W. Gordon, Do-
minion maakonitien jäsen, on
keskustellut Manningin kanssa
kysymyksestä.

Canadian suomalaiset.

SALMON ARM, B. C.

Masentavan uutisen saimme
kuulla 21 päivän aamulla. Toveri-
mme Matti Laitinen on kuollut
Kamloopsin sairaalassa, jonne
hän vietiin 18 päivän iässä, jol-
loin hän joutui junnasta alle, emen-
min hän tösti tapaturmasta kerrot-
tu siinä lehdessä. Samoin hänen
kuolemasta oli samalla odo-
maton, sillä lääkärit vaikuttivat
viimeisen asti, että hänen van-
nansa eivät ole hengenvaarallisia,
vaan jotka siinäkin, lähikirjei-
ten totemen vamma katkasi elämän
yhtäkkiä.

Niin surullisen luon saaneen
toverin jäännökset saatettiin hau-
tata k. 23 p. klo 2 p. pp.

J. P. Mäki.

COBALT, ONT.

Osastomme jäsenkirjuri Väino
Juntti, toistaiseksi muuttanut
Percepuniin. Johtokunta valitsi
hänsen tilalleen tässä toimintaka-
deksi S. Summalan. Paljon sa-
nottu. Juntti olevan osastossa jäse-
niä joiden jäsenmaksu on jällellä
ja niin jään joutuvat nautustelle-
lä. Rientäkää toverit Summalan
huokse, ettei hänen turvasta
on tehtävää hänelle. Muuten kun
hän olevan paljon usillo jäsene-
llä jäsenkirjassa, ja samalla, ti-
laa myö Summalla teille Työ-
kansan, silloin kun kirjoitatte nimen
jäsenkirjaan. Rientäkää osas-

taimijessamme.

Tänään kun ajalla on kaupun-
geissamme majailut roomalaiska-
tolilainen peppi Montrealissa. Hän
on saarusta paikkuntelut 2 vii-
kon ajan täälläsiin katolisessa
kirkossa 3 kertaa päivässä sään-
nöllisesti ja joskus vielä enemmän
kin. Fariscus on lähettäsi siitä
taholta joka aikoinaan päätti teh-
dä työtä kaikkien toisten kirkko-
kuntien hävittämiseksi Ontariossa,
pois katolisen kirkon tieltä. Suuri
on ollut kirkkosaakijien luku,
paljon on katolista aineista Cobal-
tissa, paljon on työläisiä jotka
luottaa näihin saatavalaisista pim-
nityä saarnavilun fariseismin. Mon-
en on siitä joita mainittu pinye-
den enki on saarnoiltaan „las re-
vendi ne vähäiset vapppamman ajat-
tusten tunnustukset, joita heillä
vähän jo on ollut. Meikäläsiirä tii-
mi ei tietysti ole vaikuttanut mies
kohtaisesti, sillä niissä ei ole su-
nollisesti oleet paljon nimikkään
Tulevaisuus näyttää onk. keltoli-
nen taikauksen voima niin suuri,
että se voipi toiset taikauksesta
lahkot alaisen kukaista Ontariossa
joka tarkoitus on nyt virillä.

Ko-operatiivisen ruokalu-
pe rusti joukko toveritammä k. 20
p. t. k. 14 p. iteesä marha-
nen Antti Lehton taloksi. Kuten
ei minulla ole lähemmin tiedoa
kukaan suuttajia y. m. minkäläi-
sillä perustella ruokala alkaa toi-
mimaan. Tämä on jo toinen: saan-
lainen ruokalahanke kaupungeis-
samme suomalaisilla. Ryösköti
joka on ollut jo noin 8 vuorokauden
ajan, on menestynyt hyvin ja sa-
maa toivon nyt perustetulle yhti-
seisruokalalle.

TOV. A. OBY matkusti k. 14 p.
Valparaisoon, aikomuksella autua-
ta lukuallu. Valparaisoon yhti-
pistossa. Ohryssa menettimä innok-
kaan osastomme toimenhoidon
toistaiseksi. Mutta toi os ei-
lähinen palamisesta jällen köy-
hälistön valoisamaan tulevaisu-
uden pyrkimysten taisteluun usil-
la voimilla ja usilla tiedä, jol-
loin hankkimaan hän matkasta. Oi-
koon omnia aikeille ja pyrkimyksiä
joutujia pitämään ne näkökannat
jotta hän myöskin oman.

**T. K. 26 p. oli keskustelu-öko-
sua** jossa m. m. keskusteltiin miten
vois sultaudumme Dominion esi-
parlamentti valaissa. Aasia m-
nopolistisesti keskusteltua päätet-
tiin olla vaalikokous, koska mei-
lä ei ole oma ehdokas. Siis
toverit, sosialisti puolueeseen ku-
luutta, muistakaa etette me-
nestämään, silloin rikotte osasto-
päättökse ja puolueenne sätit-
sen mukaan on se rikos josta se-
nua puolueesta eroittamien.

Osastomme kirjeenvaihtajaksi
tov. Obya poistuttua, valitti joht-
okunta Sofya Muttilaisen.

M. H. Pirra-
nen.

SAULT STE MARIE, ONT.

TÄLLÄ Sault Ste Marissa kävi
socialistinen puhja C. M. O'Brien,
englanninkielinen, puhuen nel-
jä eri kertaa, lokakuun 26 p. ja
28 päivänä, pitään myöskin puheen s.
osaston talolla. Puhuja näytti
saaneen hyvisti kuulokkautansa
innotumana ja kuulunkanta oli
kolokalla suuri, eritoten keskilu-
pungilla, jossa hän puhui kielillä
suomen. Rauhallisesti ja rauha-
puhuvasti kuuntelivat kaikki
siitä Stedonissa, jossa hän pu-
hui 28 päivän illalla. Pu-
hujan kosketteli puhe englannin-
kieltä tunsuota ja tästäpaikasta
yksi mies, jota rupesi kirole-
maan ja kehuskeli aina vään vä-
liä, jotta hän on englannillaan
ja heillä on hyvä hallitus ja kunin-
gas. Täti melua piti mies niin
että saapuvilla ollut yleisö poisti

TASKUSANAKIRJA

Jossa on sekä suomalais-englantilainen että englantilais-suomalai-
nen sanavarasto. Käytännöllinen toveri kaikilla. Kirjain ovat e-
rittäin järkevää alkoastana, sidotut punasiin tai mustiin nahkaka-
sin, pientä taskukokoa.

Hinta aakkoslesterin kanssa \$2.00
„ ilman lesteriä \$1.60

Tilataan osastoilla:

TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Louis Kuhnén

„Jusi Lääketiede“
ja Kasvonilme oppi
saatavana Työkansan kirjakaupasta.

Piirustajat Huomatkaa!

Toverin johtokunta julistaa piirustuskilpailun naisten lehdessä „Toverit“ otakun piirtämiseksi. Piirustuksen tulee kuvata sosialidemokratista naistenliikettä. Parhaasta piirustuksesta maksetaan 15 dollarin palkinto. Piirustuksen tulee olla kootaan 5½ tuumaa leveä. Korkeuden voi piirustaa itse määritteli, sovelletaan sen le-
deu kokoon, joka on: leveys 8½ tuumaa ja korkeus 12½ tuumaa. Piirustuksen tulee olla valkoinen, että se kestä lehdessä otiskom-
ia ovat piirustukset lähetettävä Toverin johtokunnalle ennen lo-
kakuun 10 päivästä osastoilla.

Box 99, Astoria, Ore.
Johtokunta.

Opettajia halutaan

Työväen-Opiisto julistaa täten kaiken Englanninkielisen opetta-
jan paikat avoimiksi. Toisen o-
pettajista tulee Englanninkielisen
piirustuksen ohjeita opettaa m-
sikin kirjainpöytä (Kaksinkertainen A-
merikanlaista) ja laskeutua, tois-
ten laskeutua ja kumouk-
tusa y. m.

Hakemuksia todistuksineen ja
palkkavahtimuksinen ovat lähe-
tettäväkseen ennen syyskuun 15 p-
ää osastoilla: Työväen-Opiisto, Smith-
ville, Minn.

Suohville, Minn., 26 p. Hei-
kuu, 1911.

Työväen-Opiiston Johtokunta.

**Jatkettu Haku-
aika.**

Työkansan, konttoripulaisen
hauk haknaisia on jatkettu ki-
toevien haknaisien puitteissa syys-
kuun 15 päivään. Haknaisia vaadi-
taan kaksinkertainen amerikalai-
nen kirjainpöytä sekä täytyy
kyetiä huomattaman konttorissa
ravittava kirjainpöytä ja hoitamaan
tilauksia sekä osotteet. Hakemuks-
et todistuksineen lähetettävä o-
sastoilla:

Työkansan Johtokunta
Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

SERVITTELYÄ VANCOUVERISTA, B. C.

Jotain ottaa on kuulunut täältä
Vancouverista, joten yhdistysem-
me päätökseen mukaan teemme si-
tä selostusta, siksi että lehdestä o-
lleen erään entisen „Raivaaja“ yhi-
stysten jäsenen kirjoittanut saa-
tain oikeaan valoon.

Tässä on ensiksi tuo pöytäkir-
jasta, johon sisältyneet keskus-
teleet aiheuttivat Mattin ottaman
erona. A. Ahde johti tässäkin
ja pöytäkirja piti Antton Ihaksi

Minnin mielestään oli Yhdysvaltojen ja Canadian Työmiehen kustannussosakeyhtiön osakkeita omistavien osastojen otettava vielä poliittiseen tämän asia ja miehitettävä tarkoin, olko tuo päätös todella järkevä taikka ei. Yhdysvaltain suomalaiset sosialistijärjestöt toimeenpanevan komitean velvollisuus niinkään, ainakin minun mielestäni, olisi nykyisin tarttua asiaan kiinni. Jos sitten käy niin, että sillä puolella järkevä pidentään tuota päätöstä järkeväksi, niin ei liene muuta keinoa kuin että Työkansan kustannusyhtiö nykyisin hankkii erikoisen toimittajan ja pientä pirttiä Välikäleen alle ja aletaan koka kilpailu, kuten minkään porvari, sillä antautumisen on liian kova isku Työkansalle.

Toista järkevääkäsä sosialistiseksi mahdollisesti tuntuu hullulta ruveta tappamaan kokonaista kustannussosakeyhtiön osakkeiden omistajia-armeijaa vastaan. Mutta kun joskus näkyy käyväin vankkeista, että joukko „viisaat“ tekee päätöksiä liian lyhyen harkinnan perusteella, niin ei voi aina välttää sitä, että yksilöt tai muutamet yksilöt joutuvat otettuihin kokouksiin joukkoa vastaan. Tällaisena lyhyen harkinnan tuloksena pitää jokainen Canadian nykyisiä oloja ja agitatorintarpeita tunteva puolueottori sitä Työmiehen kustannussosakeyhtiön kokoukseen päästää, jolla se asetetaan alkamaan Työkansan olemassaolonsa.

Tosin ovat suomalaiset naiset Amerikkaan, niin Canadiana kuin Yhdysvalloissaakin aivan liian hujallaan, voidakseen mitään voi maakaappausa järkeväksi ottaa. Jos kerta kerrallaan naisosastoja perustetaan, on ne perustettava poliittisella toiminnalla varten. Sitäpaitsi, onhan englanninkielisillä naisilla jo olemassa joku poliininen näkökulma; valittakoon näistä parhain ja yhdyttäkös siihen. Väkuttamalla maankielisiä naisia vieriin voidaan heidät saada sokaillu paikkakunnalla perustamun omiin kielisiin osastoihin. Olemalla tällaisien osastojen kanssa tiukasti vuorovaikutuksessa, saadaan jotakin aikaa. Oltiin nyt jo useissa kaupungissa tilaisuuksia, ensi jättäytyä, laittaa palakatirffit, miinertellä joutua pituute ja kootaan suuria ne kiertämissä toteutetuksi. Voitaikanaan alkua poikottavaan kunnottomia työpäiväkoita ja järjestön puolesta hankkia parhaimpia saatavissa olevia työpäiväkoita järjestön jäsenille. Keskeinen, sekä siivellinen, että aineellinen avustaminen voitaisiin järjestää. Vieraskielisille näistoverille voitaisiin siltä jättäytyä.

J. V. K—to.

Minkälaisia erikoisjärjestöjä naiset tarvitsevat.

Yhdysvaltain ja Canadian suomalaisten sosialistien naisten keskuudessa on jo vuosikausia näkynyt merkkejä siitä, että heillä on halua itsenäiseen järjestäytymiseen tai ainakin itsenäiseen toimintaan, tuo halu on kuitenkin näytetty olevan jossain määrin si tiedotettuna, vaikkakin näkemme ovat sitä itse pitäneet hyvin tiedotettuna. On haluttu jotakin ja kaivattu jotakin, mutta ei ole tiedetty miten, millä tavalla ja millä alalla olisi järjestäytävää. Useissa tapauksissa on oman järjestystyksen tarpeesta käsitetty se, että ei sovitte yhdessä

kin käymällä „paikan päällä“ „onkimassa“ näiden yhtöiden sisäistä tilaa. Ja niinpä sietä katsoin parhaaksi kokonaa vaista, vaikka perhannat harvasti kun kuulin kuinka helposti sosialistien ruuhtin Sampoon virtasivat.

Työmies on tehnyt itsellensä vaarallisen paljastuksen.

Puolustellessa Työmiehen yhtökokouksen tekemää päätöstä poliisilehden perustamisesta Työmiehen toimintu tulle tehneeksi sieman vaarallisen paljastuksen. Se sa no, että Välikäleä „„epäilemättä on ollut Työkansalle hyvinkin tärkeänä apulähteenä, se (Työkans) luonnollisesti tunnetaan liikkeestä, ehkä suoraan olemassaolonsa kautta“.

„Niin sittekin päätettiin se (Työmiehen pilaili) perustaa“.

Tuosta Työmiehen tunnustuksesta ei nyt voine kukaan erehtyä. Se tarkoittaa että Työmiehen liian kovan menestyksen tähden saavat toiset puolueohjelmit valikoida kuulla. Työmiehessä ei siitä välttämättä, ja tämä kaikki tapahtuu muuta paremman agitatorin harkittomien nimessä, suomalaisliikkeen yleisellä silmällä pitäen. Minä haluan kuitenkin tuohon Työmiehen edistysmieliseen

vanha suomalaisen sananlaulu, joka ei muuten pidä täydellisesti paikkaansa ja tosiaan on, että kokoukset eivät tällaisia. Senpähden olisi tällakin alalla kohteliaasti, siten se tiedettävissä mikä siinä olisi tulos. Tavalliset kaikki mikä on nutta saadaan alkaa ilon entistä kokousta ja usein paljoa vähemmällä teoreettisella lupavilla edellytyksillä kuin tämä nyt kyseessäoleva.

Suomessa on naisilla useammanlaista ammattilaisia liittoja. Siellä ne ovat menestyneet hyvästi. Miksi eivät ne sitten täällä menestyisi, jos ei alussa yhtä hyvästi kuin Suomessa, niin ainakin huomioon, mutta hiljalleen ne alkaisivat menestyä yhä paremmin.

Käytännöllisessä toiminnassa on taloudellisten taistelu otettava yhtä tärkeiksi huomioon kuin poliittisten toimien taistelu, joihin jälkimmäinen on pidettävä ensin ajalla. Mikä nimellön estäisi tällaisella naisjärjestymällä taloudellisesti siten, että he voisivat edes jossain määrin valvoa ottaensa? Ei sinukaan mikään, koskapa ei mikään edes puolueemme miehenä yhtymästä niin tahansa taloudellisen järjestön, ettekin jos sellainen järjestö on luokiteltu taloudelliseen.

Poliittista toimintaa varten on näistämme turhaan ruveta omiin ajatuksiinsa perustamaan, sillä poliittiseen toimintaan voivat naiset ottaa tilaisuuksien mukaan osaa tullaanlaa semloihin osastoihin kuin miehetkin. Yksinäni ammattiosastojen olisi naisten turhaan ruveta itsenäisesti hoomaamaan, jos ei heidän ammattinsa olisi toisenlaista kuin miesten. Ja siellä missä miehet ja naiset tekevät samantilaista työtä, voivat he hyötyä syyllä kuulua samaan ammattiosastoonkin. Ei siis ammattiosastojakaan tai minkäänlaista taloudellisen järjestystyksen liittoja ei ole naisten perustettava sen tähden, että he ovat naisia, vaan sen tähden, että heidän työnsä on keskeisessä edellytyksellä. Perustaa osastoja tai liittoja suoraan sinä valitessa, että niiden avulla voitaisiin taistella niistä vastaan, siis sukupolvi taisteluja varten, olisi suoraan järjestettävä. Tällaisessa homman naisekseen tunnin ryhtyvätkään ja sen tähden ei siitä puolesta kannata puhua.

Canadian ja Yhdysvaltain naisten olisi minun mielestäni, kun heitä kerta erikoisen naisten toiminta miellyttää, ruvettava miettimään taloudellista järjestymistä. Siinä on alua toimia niin paljon kuin vain jakssa ja sillä alalla voitavat naisekseen saavuttaa yhtä ja toista hyödyllistä itsellensä. Tietysti ei taloudellisen toiminta yksistään voi tuottaa enempää aineellista kuin mielihillikään taivasta, vaan päälle, sellaisista on turha kuitellakaan, mutta tuntuu luojuuksia sen avulla voida saavuttaa jos vain pelottamalla riippuvuudella toimintaan. Telemme suoraan näytettävänä, missä määrässä naisekseen kunnostautuvat yhteisessä taistelussamme kuin nykyisin sen, missä määrässä he voivat omalla itsensäliellä toiminnalla saavuttaa huojennusta itsellensä.

J. V. K—to.

Vleisiä uutisia.

PELKAAVAT SOCIALISMIN LEVENEMISTÄ.

Kristiania, syysk. 1 p. — Norjan porvarilliset sanomalehdet kiinteästi vaativat hallitusta ryhtymään ankariin toimiin estääkseen sosialismin leviämisen armeijassa. Nuorisoliikkeen armojen suuren vaikutuksen soti-

C. Manning. Canadian Pacific työtön enkelin on saarnoinen rias rehynt ne vähäiset vapamaan ajatuksien tunnustukset, joilla heillä vähän jo on ollut. Mekäläisillä tämä ei tietysti ole vaikuttanut mieskohtaisesti, sillä niissä ei ole suomalaisia olleet paljon nimikkään Tulevaisuus näyttää ok. kotoi nen taikausnon voima niin suuri, että se voipi toiset taikauskoiset lahot alasta kukaista Ontariossa joka tarkoitus on nyt vie illa.

Ko-operatiivisen ruokaleipen ruuti on joulukuuta tammik. k. 20 p. t. k. 14 p. itsenäi marhaunen Antti Lehton laule. n.uten ei minulla ole lähemmin selossa ruokalan sääntöjä y. m. minkäläisillä perusteilla ruokala alkaa toimimaan. Tänä on jo toinen samanlainen ruokalahanke kaupungissamme suomalaisilla. Velyskoti joka on ollut jo noin 8 kuukauden ajan, on menestynyt hyvin ja samaa toivon nyt perustetulla yhteiskorallale.

TOV. A. Oby matkusti t. k. 14 p. Valparaisoon, aikomukse la antu tuha lukuallale, Valparaiso yhtiöstö. Obyssa menettimen inoosk osastomme toimintaakin toteistaisi. Mutta toivon elää hänen paluunsaantia jätän kyhjäilä valoisampaan tulevaisuuden pyrkimysten taisteluun usilla voimilla ja usilla tied. t. t. joita hankkimaan hän matkusti. Oikoon omia aikelle ja pyssyvästi lujuutta pitämään ne näkökannat joita hän nykyään omia.

T. k. 26 p. oli keskustelu-okoon jossa m. m. keskusteltiin miten ne suhtaumme Dominion ensi parlamentti vaaleissa. Aisaku-nipoliisistit keskustelua päätettiin alla vaalikokous, koska meillä ei ole oma ehdokas. Siis toverit, sosialisti puolueeseen kuuluvat, muistakaa ette meä enää nautimaa, silloin rikhotte osaston päätöksen ja puolueen kiertäen kukaan on se rikos josta se naine puolueesta eroittamien.

Osastomme kirjjevaihettajaksi tv. Olyn poistuttu, valitti johtokunta Sofia Muttialinen.

M. H. Piirainen.

SAULT STE MARIE ONT.

Täällä Sault Ste Marissa kävi sosialistien puhuja C. M. O'Brien, englanninkielinen, puhuen neljä eri kertaa, lokakuun 26 p. ja 28 päivän, pitien myöskin osastoja, osastoja, talle. Puhui näytti sille hyvän kuulunkansa tunnotuun ja kuulunkata on kokolailla suuri, eritoten keskian pungiolla, joka hän puhui ulkoisissa. Rauhallisesti si puhuja puihasti kaikkissa muissa paikoissa, paitsi Steetonissa, jossa hän puhui 28 päivän illalla. Puh. eassan kosketteli puhuja englantia laulu tuisuutta ja tästäpä rikasti ysiä mies, jota rupesti kiroleman ja heksuelli aina vään väliä, jotta hän on englantilainen ja heillä on hyvä lallia ja kuningas. Tätä melua pitäi mies niin että saapuvilla olit yleisö pösti miehen kokoushuoneesta ja sihen rähinä siitti leikkiä. Puh. ei tällä tavalla ollut harrastanut englanninkielisen sosialisti vanto, joka on vasta hyvin pieni t. t. laipalla, joten puhujan palkeimääränsäkin oli tuo osasto pökoitteti kääntymään suomalaisten sosialistiosaston puoleen, joka luutavasti tuleekin jonkun verran avustamaan puhujan matkan kuluja. Osaston juhlasali si puhuja myös liian vuokraa käytettäväsen ja tilaisuudessa soittelet osaston torvisoitokunta myös maksutta.

Osastomme on pitänyt joka toinen pyhä niin sanottuja ohjelma kokouksia, joissa on suoritettu puheita, runoja, kertomuksia y. m. ja tämä tällainen ohjelmaokoon oli taas elokuun 27 päivä, jossa oli ollut myös englanninkielisiä nimis suoritettiin näitä ylempänä nimis-

ja Kasvonilme oppi saatavana Työkansan kirjakaupasta.

Piirustajat Huomatkaa!

Toverin johtokunta julistaa piirustajaliiton naisten lehden „Toverit“ otiskien pitämistä. Piirustuksen tulee kuvata sosialidemokratista näistenkielellä. Parhaasta piirustuksesta maksetaan 15 dollarin palkinto. Piirustuksen tulee olla kooltaan 5½ tuumaa leveä Korkeuden voi piirustusta itse määrätellä, sovelletaan sen lehdteen kokoon, joka on leveys 5½ tuumaa ja korkeus 12½ tuumaa. Piirustuksen tulee olla sellainen, että se kostaa lehden otiskona ja ovat piirustukset lähetettävä Toverin johtokunnalle ennen lokakuun 10 päivää osoitella.

TOVERI
Box 99, Astoria, Ore.
Johtokunta.

Opettajia halutaan

Työväen-Opioto julistaa täten kaiken Englanninkielisen opettajan palkat avoimiksi. Tösen o-piotoja ja toisen Englanninkielisen opetuksen ohella opettaa m. -kin kirjainpöytä (Kaksinkertainen Amerikalainen) ja laskenta, toisen laskenta ja kanoirjoitusta y. m.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskuun 15 p:nä osoitella Työväen-Opioto, Smithville, Minn.

Smithville, Minn., 26 p. Heinäk. 1911.

Työväen-Opioton Johtokunta.

Jatkettu Haku-aika.

Työkansan, konttoripulaisen paikan hakuajaksi on jatkettu kykenevien hakujen puuteassa syyskuun 15 päivään. Hakiaita vaaditaan kaksinkertainen amerikalainen kirjainpöytäsoite sitä tiettyä kyettä hoitamaan konttorissa tarvittava kirjaväliä ja hoitamaan tilaukset sekä osoitet. Hakemukset todistuksineen lähetettävä osoitella:

Työkansan Johtokunta
Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

SELVITTELY VANCOUVERISTA, B. C.

Jotain ottaa on kuulunut täältä Vancouverista, joten yhdistyskennem päätökseen mukaan teemme silloin selostusta, mikä ette lehdessä oltiin erään entisen, jättänyt „yhtöisliikkeen“ jäsenen kirjoituksesta saatiin oikeaan valoon.

Tässä on ensiksi tuo pöytäkirja, johon siistityn keskustelun aiheittain Marttilan otustaminen. A. Abde johti keskustelua ja pöytäkirjaa piti Antton Hakki.

VI.
J. Rämä ehdotti keskusteltavaksi, että miten „Raivajia“ yhdistys suhtautuu suhteisiin heikkäisiin eli jäseniin nähden, jotka nimevät lakonkirjuri. Ainaa käytettiin viikkaita ja kiivaatkin puheenvuoroja. Seikkä piti sitä halpana ja ala-arvoisena tekona. Marttila ei sanonut kannattavansa ulottoa, eikä välttävääkään niiden laajoja ne kun vaan laivastit väkisen kustannuksella niillekin, jotka eivät siihen kytty, ei sanonut olevan niistä mitään hyötyä. Järveläinen puusi myös jonkinlaista kopulakunta, vaan piti rikkinäisenä menoa pahana ja vältettävänä. Helle ehdotti että näiden nimet

(Jatkos 7:llä sivulla).

Port Arhurista.

— Kansalaispaperista, valtakirjoja Suomeen y. m. hankki R. Smedberg & Co., 105 Second st. Kivelin talossa.

— Matkapöytäkirja täällä Suomeen ja päivänviito myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— Hyvä tulokki saatavana Mannerstamin konttorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— Kohta istuvat syyskirjät, jouka takia kaikki kansalaispaperit haluavat jättääkö anomuksen John B. Mannerstamille, 204 Court-Street.

— Halutaan nainen hoitamaan taloutta. Kysäykä jälkeen klo 6 illasta 61 Ontario str.

— Torstaina tavan mukaan tanssitaan taas Tempellissä taitavasti, tähän jälkeen jouka loitot Teemu riulu. Siis sinne mennään joka mies. Mikin menen kulkies.

Kansakoulu

alkoivat toimintansa eileltä. Kouluihin ilmoittautui kaikkiaan 1650 lasta, joka osoittaa suurta liikutumista siitä viime vuoden. Uusia uusia opettajia on täytynyt ottaa palvelukseen. Lasten liikutumisen osoittaa kaupungin kasvamista.

Hevonen pillastui.

Erään pojan hevonen pillastui River kadulla t. k. 1 p. aamuna ja laukaisi korkeaa jokiärrästä alas. Poika putosi kärryistä menen tunnettomaksi. Kaupungin työläiset kulettivat pojan sairaalaan. Hevonen veti kärryissä sähköpölyänsä, missä työkansat ja valjat menivät pisteleiksi. Lopulta hurjastunut eläin saatiin kiinni ja vietin Emersonin talliin.

Port Arhurin valtuustosta.

Valtuutuksen MCGovern valitit valtuuston kokouksessa eilen illalla, että kaupunki, hyväksyessään yleisten töiden johtajan nimittämistä koskevan sivulain, päätti hänet kaikista vastuuvelloisuuksista työ- ja vesijohtodepartementin puheenjohtajana. Tällainen "vastuuvelloisuuksien vähentäminen" koskenee kipeästi virkaintoisiin miehiin. Onhan MCGovern hallinnut saatua departementtia jo vuosikausia, joten kaupunki teki oikein päättävästi lähten lepoon — valkajaa vastaan menen mieltä.

"Lentomies."

Port Arhurissa ilmailun oli Labor Dayn tilaisuuksissa nähtä ihmisen värkki. Ammattinimittit olivat haluanneet naapurikaupungista "aviaattorin" juhlapöydän Current joen puiston, jossa sen olisi pitänyt antaa kaksi näytännä. Sanomalehdissä ja lentolehdillä he suuresti ilmoittivat ohjelmastaan, jossa pääluonne oli ilmailu. Juoni veteli: kaikki, jotka suinkin pääsivät, riensivät Current joen puistoon. Väkeä keräytymistä juhlapöydälle useita tuusina kello puoli viiteen mennessä, jolloin ensimmäisen näytännin olisi pitänyt alkaa. Kaikkialla odottivat jännityksellä mitä tulen päivä. Vähän viedettiin silmille kilpailuradon nurkassa olevasta teltasta suorituspaikan kommariviksi, jossa saatiin olevan "lentomiesin". "Aviaattori" hyppäsi "satulaan" ja kun sivulinen oli propellista auttanut koetta käyntiin, niin siitä silmiä mentiin. Mutta voi sitä ällistyttämistä se aiheutti katsojissa, kun se kulkikin raitilla kuin autonopeilla. Pyrstö ainoastaan kokeili ilmassa. Kuo undistettiin useita kertoja, mutta aina yhtä huonolla menestyksellä.

Fort Williamista.

— Valittu johtajaksi Fort Williamin Suomalaisen Osuuskatjan johtajaksi on valittu tuo K. E. Gröndahl Chicagosta.

Fort Williamista.

Työt sät täälläkin juhliittin nyt päivästä ja juhliittin ensikerran oloilomassa. Laulettiin näytin suosivan juhlien koska oli valmistunut meille — niinkuin muillekin — yhden kauneimpia syyskun pöytäisiä. Näin suotuisin oloiluiden vallitessa onnistui juhlaamme paremmin kuin usalsimme toivoakaan.

Kun lähtöä läheni, alkoi yleisöä kokoontumaan oikein runsaasti laulime edustalle, josta siten lähtiin kello 10 aikaan marssimaan torvisoitokuntamme kaikkilomassa Mantsuurian marssin sävellellä. Tosin eivät kaikki usalvaneet ottaa osaa juhlaikkueeseen ne olivat niitä niin sanottuja selkärangattomia yhtäkkänsä tanssimaan jäsenti, jotka piiväit itselleen läpiväin kuuluu sosialistipuolueen joukkoon. Mutta jälki joukkoina pienemmissä ryhmissä saapui täällä "valiojokkokin" juhlaikkueillemme, joten sinne katkui yleisöä oikein pörröön matalla ja niinollen ei juhlaikkomeitan tilaamat juhlaumerkitkään piisaneet läheskään kaikille, vaan lopuivat kesken.

Sitten alettiin ohjelman suoritus, jos en enemmän Työkausansa juttuista) joka sujui hyvin luonnollamusta yhtä numeroa nimittämistä voimistelua näiltä. Naisemme eivät vielä näkyneet usaltavan meidän yleisön eteen, mutta otteen kukaan sen ilvenvään asinauhan, että naisvoimistelu seuranne on vasta vähän aikaa toiminut, annamme heille anteeksi. Tärkeäkielipöytä oli järjestetty pelioitteluksi, johon kuuluu: kouluntyöntö, diskontteito, pituus- ja juoksu. Palkinnot joita jaettiin kolme jakautuivat seuraavasti: 1 V. Nurni 2 Lahdenperä ja 3 E. Kuusela. Samoin jaettiin 3 palkiota pussitappeluista. Vielä oli köydenvetokilpailut ukkomeille ja poikameille, jossa ukkomeille voittivat loistavasti. Sen järeistä koettivat tytöt ja mieksit köyden päästä ja siinä pääsivät työt voittoile.

Illalla jatkettiin Pirtillä juhlaa, taaskin täydellä huoneella, jossa parhaimpansa mukapalana mainittakoon A. Tiikkiläsen esittäminen päivän johdosta seipetty mevrä kilpailu, jolle yleisö osotti suurta suosiota.

Seurakunnallamme oli kulemmukaan nykyisin aikomus mennä juhlimaan samalle kenttämällä kun näkivät pörröön pörröön ja niin pelästyivät pahempaväisiksi, jättivät koko tohuen silkeen ja pyhissä ymlostuksessaan muutamia hurksait talit menivät Ojdenin ja kai hiljalleen "paarin" ääressä rukoilivat, että jumala antaisi satan tulta ja tulviväsi jumalatonien sosialistien päälle ja hukuttaisi tuon maan vitseksien kuppit Sodoman ja Gomerran. Niin pä kuin eri mieksiläisten joukoon kuuluva sattu pörröön Ojdenin seiden suille, hyökkäsi eri seurakunnan pyhiväsi hiljaksiin eteenä ja alkoi kukaan ja rähiä, tönne sikahumalla. Osoittaen ensiksi juhlaumerkit miehemme rinnassa kysyise: "Mikä lappu tuo on?" Kun sai kulla, että tuo on sosialistien juhlaumerkki, alkoi haukua, että sinikin olet mennyt noiden paholaisen palvelijain seuran valikka lapsesi onkin kasuttu Jeesuksen Kristuksen nimellä.

Illalla jatkettiin ohjelmaa Tempellissä. Ensioi sattu orgeristomutamia kappaleita. M. Heikkinen luokkatielouskissitteistä. Runoja ja kertomuksia esitettiin sekä kilpailtiin soololauluissa. Keskiviikkona, Syyskuun 6 p.

meen. Sanoi olevan sen huonon esimerkin lapsille. Se kai on esimerkiksi kelpaava, että pitää juhlaa hotellin "paarin" ääressä koko päivän ja mennä illalla "aikahumalassa" kotiin. Siitä kai lapsetkin oppivat hyviä tapoja. Niin innoistunut oli tuo edelläänin "kristitty" siveysoppia saarnamaan, että aikoi käydä käsikirjoituksen synteesen sosialistien, joten miehemme sät kiittä jalkojaan, että pääsi pakoan. Siinä teille taaskin kukaan esimerkki, miten jumalan lapset eleävät. Eikös olekin kaunist?

Torvisoitokunta kuului panevan torstaina t. k. 7 päivästä toimeen oikein jyy-tanssitt, joten osallistujilla on tilaisuus punnalla oikein koreasti. Saitokuntan pojat kehuvat että silloin soitetaan kaikki parhaimmat polkat ja komeimmat valset. Muistakaa vaan jokainen hakea helunne ja saapua ensi torstailtana t'rtille, sillä nämä ovat ensimmäiset soitokunnan toimeenpanemat tanssit.

— Suomalainen kapakka Fort Williamin. Meidän edistysmieliset kansalaisemme ovat vihdoinkin töi toimeen alkaneet; he ovat aloittaneet suuren ja jalon työn, jonka päämäärä ei ole sen pienempi kuin, että tulisi saada oma kapakka kaupunkimme ja siksi on pantu miehiä kiertämään listojen kanssa kokoamaan nimiä, jotka saataisiin edellääninain liikkeeseen kaupunkimme isien lupa. Minä en tiedä kuinka kapakkahomaa edistyy, mutta jos siitä tui tulee niin minä ehdottaisin, että kun kapakka on valmis niin pankaa taas miehet kiertämään listojen kanssa ja kootkaa nimiä ja haketaan kaupunkien isien lupa, että saaisit rakentaa tyttöitalon kapakan viereen. Vielä esitän, että rakennat nimä talot kirkon rinnalle, että kirkko voi antaa sinun kansunsa teidän jalle kullutusryöilleen. Silloin vasta se edustaisi kulttuurin komeutta kulkua. Jos siis näissä puissa neuvotla tarvitsette niin muistakaa että nillä antaa teille

Samuli.

Työkansan juhlat onnistuneet hyvin.

Muita paikkakunnilla emme ole vielä saaneet minkäänlaisia tietoja Työkansan juhlien onnistumisesta, mutta Port Arhurissa ja Fort Williamissa ne onnistuivat hyvin.

Port Arhurissa alkoiivat juhlat kukaan yli kello 10 e. p. Silloin lähti kulkue, johon otti osaa yli 500 ihmistä, Tempellissä edustalla. Kulkueita viikseläkköisimään kaupunkinosaan läpi pitkin Bay, Cumberland, Arthur ja Court katuja juhlaikkueille. Täällä sivummen olkoon mainittua, että täkäläisen osaston soitokunta ei suvainnut soittaa kulkueessa, joten se ei ollut ollenkaan juhlaikkue.

Kentällä oli useammanlaista ohjelmaa, kuten puhe тов. Kuusilalta, runolauluista ja urheilukilpailut. Runolauluunassa jakaantuvat palkinnot seuraavasti: Runolaulu N. Terho, toinen Sami Mäki, kolmas M. Korpinen. Urheilukilpailut tuloksia emme tiedä. Lapsilla oli useammanlaista kilpailua. Köydenvetokilpailussa sanotun ukkomeiden voittoaen pojat.

Illalla jatkettiin ohjelmaa Tempellissä. Ensioi sattu orgeristomutamia kappaleita. M. Heikkinen luokkatielouskissitteistä. Runoja ja kertomuksia esitettiin sekä kilpailtiin soololauluissa. Keskiviikkona, Syyskuun 6 p.

Sairasvoimistelija ja hieroja

Helsingissä kursin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hioittavia polttia kotona. 352 Foley st. Telef. 1837. NEITI OLGA RISSANEN.

— RAHAAN LAINATAAN — nopeasti kiinteistöjä vastaan — John B. Mannerstam, 204 Court St. Puhelin 1139. — Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään. — Asioita ajetaan. —

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantomuksen kaloja joka kerta kun käyt kaasamassa, tai jos haluat ketut, uudet, karhut y. m. metsän eläviä käyvän rautoihiä kilvalla, niin lähetä minulle \$1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä parinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattilaisuutta, jota voi tehdä \$5—10 dollarin päissäviväisinä. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjeitä. H. Box 300, Chester, Mass.

KELOJA KORJATAAN.

Hinnat tavallisen amerikkalaisen kellon korjauksesta: Voimavieturi 75 senttiä \$1.00. Vieriäkin juveli \$3.00. Puhdistus 75 senttiä \$1.00. Tasapainon juveli 75 sentti \$1.00. Tasapainon saavua 75 sentti \$1.00. Sekä yleensä kaikki työ verranollisesti halvalla hinnalla.

Ivar Salo, D. Myösiösen parturi liikkeessä, Port Arhurissa.

Tule itse ja kokeileta napureita tulennan tähtien harvinaiseen juhlaan. Siten sinä koidaltasi edistit köyhälistön lyönnösemusta.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtä. Hankimme myöskin rahallisia ja toimimme tulkin kaikkissa -kansalaisten asioissa. RAFAEL SMEDBERG & CO. 105 Second street, Kivikan talossa.—Telef. 349.

Kivi ja maattäsi saatavana kont rahlilla Tome Cepen Camp 1 C. N. R. 18 mailia Arhurista. Kysykää laivan kulkua 8 South Bay, Cumberland, Arthur ja Court katuja juhlaikkueille. Täällä sivummen olkoon mainittua, että täkäläisen osaston soitokunta ei suvainnut soittaa kulkueessa, joten se ei ollut ollenkaan juhlaikkue.

Kentällä oli useammanlaista ohjelmaa, kuten puhe тов. Kuusilalta, runolauluista ja urheilukilpailut. Runolauluunassa jakaantuvat palkinnot seuraavasti: Runolaulu N. Terho, toinen Sami Mäki, kolmas M. Korpinen. Urheilukilpailut tuloksia emme tiedä. Lapsilla oli useammanlaista kilpailua. Köydenvetokilpailussa sanotun ukkomeiden voittoaen pojat.

Illalla jatkettiin ohjelmaa Tempellissä. Ensioi sattu orgeristomutamia kappaleita. M. Heikkinen luokkatielouskissitteistä. Runoja ja kertomuksia esitettiin sekä kilpailtiin soololauluissa. Keskiviikkona, Syyskuun 6 p.

Illalla jatkettiin ohjelmaa Tempellissä. Ensioi sattu orgeristomutamia kappaleita. M. Heikkinen luokkatielouskissitteistä. Runoja ja kertomuksia esitettiin sekä kilpailtiin soololauluissa. Keskiviikkona, Syyskuun 6 p.

Sosialistiasoston Ravintola

Tempelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruoka, kahvi ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukioloissa. Parhain ja huokein palkka käydä ruokailuun. Sopivin palkka nuorille ja vanhoille istus illaa ja ryyppäit kuppi kuumaa.

314 Bay St. S. S. O. RESTAURANT 314 Bay St.

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arhur.

Ja tarvitsette jotakin mikä kuu'nu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanahoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Sweetereitä“ kaiken muotisia ja vireitä, napitettavia ja umpinaisia \$1.00 kuuteen \$6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsuikkia 25c. 5 paria \$1.00

Meidän uusi tyyteläinen varasto kuluu Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken laajissa kranseimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. \$1.00 Paidat 75c.

Taval. 35 ja 50c. Neikitte 25c.

Suomalainen Apteekki

ja ULOSÄHETYSKALVA

KALEVA

67. Kloroformi linjamentia.
68. Karboliböljy.
69. Karbolivettä.
70. Korvavoidetta.
71. Lyyetikkaa.
72. Lyyvetiä.
73. Luulinjamentia.
74. Maipalamsia.
75. Opodellock, jällinjamentia.

76. Ruusuvetä.
77. Silmävetä, kirkasta.
78. Silmäpulveria.
79. Soopapalsamia.
80. Saipuslinjamentia.
81. Seraattisilvaa.
82. Sinkkialvaa.
83. Suoniöljy.
84. Suonilvaa.
85. Sidelastaria.
86. Silmälinjamentia.
87. Viikunalaastaria.
88. Vetoalaastaria.

Suomalainen Apteekki KALEVA 295 Bay st. Port Arhur, Ont. HUOM! Kaikkia tilauksia täytty seurata raha mukana.

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatarvakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatarvakauppanne yhteyteen myös lihakaupan. Joten olette tilaisuudessa tarvitsemme ruoka- ynnä lihatarvakaupan saaman näitä kohtu hinnalla melillä. Mr. John Anniio, tunnetaan paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Liha-kauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös pölele kaikkia huojellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396—Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher, PORT ARTHUR ALGOMA ST. 168—170.

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylryn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Anki joka päivä klo 2—12. Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmistaita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat niissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD. Algoma St. 140, Phone 823. Port Arhur.

— Haltaen näinen johtamassa taloutta. Kysäjä jalkien klo 6 illaan 61 Ontario st.

— **Torstina** tavan mukaan tanssitaan taas Tempellissä taikavats, taidin jalkien jouko loitsi Teemu riulu. Siis sinne mennään jo kua mies. Miekkin meidän kuitakes.

Kansakoulut

alkoivat toimintansa eilettäin. Kouluihin ilmoittautui kaikkiaan 1650 lasta, joka osoittaa suurta liikeytymistä sille viime vuoden. Uusia uusia opettajia on täytynyt ottaa palvelukseen. Lasten liikeytymisen osoittaa kaupungin kasvamisesta.

Hevonen pillastui.

Erään pojan hevonen pillastui River kadulla t. k. 1 p. aamuna ja laukkausi korkeaa kiertänyt aia. Poika putosi kiertänyt menen tunnettomaksi. Kaupungin työlliset kulettiivat pojan sairaalaan. Hevonen veti kärryissä siin kiertäviin, missä rymäksissä ne ja valjat menivät pirstaleiksi. Lopulta hurjastunut elin saatiin kiinni ja vietin Emersonin talliin.

Port Arthurin valtuusto.

Valtuutuksen McGovern valittiin valtuuston kokouksessa eilen illalla, että kaupunki, hyväksyessään yleisten töiden johtajan nimittämistä koskevan sivilin, päästi hänet kaikista vastuuvelkaisuudesta työ ja vesijohtodepartementin puheenjohtajana. Tällainen "vastuuvelkaisuuden vähentäminen" koskenee kilpaisevirkantoinnin miehin. Ouhon McGovern hallinnon saatua departementtia jo vuosikausia, joten kaupunki ottoi oikein päästäessään niistä lepon — vaikkapa vasten miehen mieltä.

"Lentomasina."

Port Arthurilaisillaakin oli Labor Dayna tilaisuus nähdä tämä ihmeellinen värkki. Ammattitunnustilasta ovi haalanneet naapurikaupungista "aviaattorin" julkapaikalleen Current joen puiston, jossa sen olisi pitänyt antaa kaksi näytännöllä. Sanomalehdissä ja lentolehdillä he suuresti ilmoittivat ohjelmastaan, jossa pääluennorona oli ihailu. Juoni veteli: kaikki, jotka sinnekin pääsivät, vienisivät Current joen puistoon. Välikä korvityökin julkapaikalle kutsui tuhansia kello meili sitten mennessä, jolloin ensimmäinen näytännön olisi pitänyt alkaa. Kaikkie odottivat jännityksellä mitä tulen piti. Vihihoidettiin eälle kilpailuradan nurkassa olevasta telasta suurisipuisen komeravärkki, jonka saatoin olevan "lentomasinan". "Aviaattori" hyppäsi "satulaan" ja kun sivilinen oli propellista auttaut kometta käyntiin, niin sille siltä mentiin. Mutta voi sitä ällistyksiä, kun se aiheutti ilmotuksessa, kun se kulkikin raitilla kuin autonopii. Pyrstö ainoastaan keikkui ilmassa. Koe undistettiin useita kertoja, mutta aina yhtä huonolla menestyksellä.

leisiä kokouksiaan oikein runsaasti haallime edustalle, josta siten lähdettiin kello 10 aikaan marssimaan torisoihtokuntaan kaitellessa Marthinian marssin sävellet. Toim ei vältt kaikki nekalteen ottaa osaa julkakulueen kesä ne olivat niitä niin sanottuja selkärangattomia yhteiskuntajäseniä, jotka pitivät itselleen ihminen kuulua sosialistipuolueen joukkoon. Mutta jälki joukkoiha pienemmissä ryhmäissä käy piti tämä "valiojoukkokin" julkakultille, joten sinne karttui yleisiä oikein pörvoon mitalia ja niinollen ei julkakomitean tilaamat juhlanmerkitkään piisannet läheskään kaikille, vaan lopuivat kesken.

Sitten alettiin ohjelman suoritus — se on enemmän Työkansanajuluusta, joka sujui hyvin lukkuloimattuna yhtä numeroa nimittävän toisteluun näiltä. Näin saameen eivä vältt näkyneet uskaltaen mennä yleisön eteen, mutta otteen lukun se lieventäviin asuunhaaran, että naisvoimistelu seuranne on vasta vähäsen aikaa tosi minit, annamme heille anteeksi. Urheilukilpailut oli järjestetty nelioitukse, johon kuulu: kunnantöytä, diskonheito, pituus, hyppy ja juoksu. Palkinnot joita jettiin kolme jakaantuivat seuraavasti: 1 V. Nurni 2 Lahdenperä ja 3 E. Kuusela. Samoin jaettiin 3 palkintoa pussitappelusta Viehi oli köydenvetokilpailut ukkomehille ja poikamehille, jossa ukkomehiet voittivat loistavasti. Sen jalesta koettiin työt ja miksillet köyden päästä ja siinä päisäivät työt velle.

Illalla jatkettiin Pirtillä juhlaa taaksin täydellä huoneella, josta taaksin nappulapala mainitakoon A. Tiikkainen esittämän puheen johdosta seipetty mehevä kuupeli, jolle yleisö osotti suurta suosiota.

Seurakunnallamme oli kunniamannu mukaan myöskin aikomus mennä juhlimaan samalle kentälle, mutta kun näkivät puusien lipun niin peljestyivät pahempapäivästä jättivät koto tuohon sikseen ja pyhässä viinotuksessaan muuttamurskaut sieltä menivät Ogdenin ja kai hiljalleen "puurin" ääressä rukoukivat, että jumala antaisi sataa tulla ja tulivätkä jumalatonnen sosialistin päälle ja hukuttaisi tuon maan viikseksi kyet Sodoman ja Gomorran. Niinpä kuin eivä meikäläisen joukkoon kuuluva sietä pistäytymään Ogdenin seiniin siälle hyökkäessä seurakunnan pyvästä hänen eteensä ja alkoi haukkua ja riisitä, otteen sikahumalassa. Osotta, en ensiksi julkamerkkiä miehemen rimmassa kysäise: "Miksi lappu tuo on?" Kun sai kuulla, että se on sosialistin julkamerkki, alkoi haukkua, että sinäkin olet mennyt noiden palolaisen palvelajan seuran vaikka lapsi onkin kastettu Jeesuksen Kristuksen nimellä.

— **Suomalainen kapakka Port Williamin.** Meidän edistysmiest se kansalaisemme ovat vihihoidin tosi toimeen alkaneet: he valloittaneet suuren ja jalon työn jonka päämäärä ei ole sen pienempi kuin, että tulisi saada oma kapakka kaupunkimme ja siksi on pantu miehiä kiertämään liisujen kanssa kokoamaan nimiä, jotta saataisiin edellimainittuun liikkereen kaupunkimme isien luoja. Minä en tiedä kuinka kapakakokoumme edistyy, mutta jos siltä tosi tulee niin minä ehdottaisin, että kun kapakka on valmis niin pankeaa taas miehet kiertämään liisujen kanssa ja kootkaa nimiä ja hakkeaa kaupunkien isien luoja, että saisitte rakentaa työttösten kapakan viereen. Vielä esitän, että rakennatte nämä talot kirkon rannalle, että kirkko voi antaa suunauksensa teidän jalle kulttuuriryölle. Silloin vasta se edustaisi kulttuurin komieita kukkaa. Jos siis näissä puuhissa neuvot tarvitsette niin muistakaa että niit antaa teille.

Samuli.

Työkansan juhlat onnistuneet hyvin.

Muita paikkakunnilla emme ole vielä saaneet näkökäsittelyä tietoja Työkansan juhlien onnistumisesta, mutta Port Arthurissa ja Port Williamissa ne onnistuivat hyvin.

Port Arthurissa alkoivat juhlat kukaan yli kello 10 e. p. p. Silloin lähti kulkue, johon otti osaa yli 500 ihmistä, Tempellin edustalta. Kulettiin vilkaskilkeisimman kaupunginosan läpi pitkin Bay, Cumberland, Arthur ja Court kaatja julkakentälle. Tässä sivumennen olkoon mainittuna, että täälläisen osaston soittokunta ei suvainnut soittaa kulkueessa, joten se ei ollut ollenkaan julkakentällä.

Kentällä oli useammanlaista ohjelmaa, kuten puhe tor. Kuusela, rumpulaisuus ja urheilukilpailut. Rumpulaisuusnsoa jaksanottivat palkinnot seuraavasti. Ensimmäinen N. Terho, toinen Salmi Mäki, kolmas M. Korpinen. Urheilukilpailun tuloksia emme tiedä. Lapsilla oli useammanlaista kilpailuja. Köydenvetokilpailussa sanotaan ukkomehiet voittaneen pojat.

Illalla jatkettiin ohjelman Tempellissä. Ensinn soitti orgerston nuutamina kappaleita. M. He puhui luokkatietoisuuskäsitteistä. Runoja ja kertomuksia esitettiin sekä kilpailtiin soololaulussa.

Ensi palkinnon sai Salmi Mäki, toisen P. Katanen, kolmannen Hilma Panttila ja neljännen, viidennen palkinnon, Vilja Erkkilä. Palkintoina annettiin kirjoja. Näytelmiesistä piti huolen osaston näytelmäseura, esittämällä kappaleen "Taitteen harastuksesta". Runon lausui F. Hyske.

Loppuohjelma oli Viitasanen kpleitin tapainen, jossa hän juoristi osaston johtokunnan päätöksistä maailmalle.

Port Williamissa onnistuivat juhlat hyvin.

Port Williamin osasto oli myöskin laittanut julkakulueen: siihen otti osaa noin 300 julkakula. Kulkue marssi Pirtillä suoraan kentälle. Muutama jarru m. m. eräs Lilja kuului sivukäytävällä "jhalleen" kulkueita. Williamin toverien kulkueessa oli mukana soittokuntakin, kulkien kulkueen

KALASTAJAT JA METSÄSTÄJÄT.

Jos haluat saada kantaumuseen kaloja joka kerta kun käyt ka. lasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsiin elävät käyvä rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle \$1.00 kirjessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä parinkymmentä mainiota neuvua ja suosittelevuutta, jota voi tehdä 5-10 dollarin pitiävissä kysymyksin. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjetini.

H.
Box 300, Chester, Mass.

KELLOJA KORJATAAN.

Ihmittä tavallisen amerikkalaisen kellon korjauksesta:
Voinavietori 75 senttiä \$1.00.
Vierittäjän juveli 75c.
Puhdistus. 75 senttiä \$1.00.
Tasapainon juveli 75 sentti \$1.00.
Tasapainon saanu 75 sentti \$1.50.
Seinä yleisni kaikki työt verratunnollisesti halvalla hinnolla.

Ivor Salo,
D. Myöhiisen parturi liikkeessä,
Port Arthurissa.

Tule itse ja kehoita nappureita tulemaan tähän harvinaiseen juhlaan. Siis kalli koidaltasi edistää kysäilysten lyönohennusta.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palohenki-oli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän työt, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahallainoja ja toimimme tulkin kaikkissa kansalaisten asioissa.

RAFÄEL SMEDBERG & CO.
105 Second street,
Kiviklan telous—Telef. 349.

Kivi ja maatotit saatavana kont rahlilla Tonne Cepen Campt 1 N. R. 18 mailia Arthurista. Kysykää laivan kulkua 8 South Water St. P. T. Walshin offissita, City.

edellä; soittokunnan jällessä kulkivat urheilijat, sitten lapset ja lopussa nuu juhlayleisö järjestysneissä riveissä.

Kentällä oli ensin soitto sitten E. Paakin pitämä vausepuhe, A. Häkkin lausuma juhlaruno, M. Häkkin puhe y. m. Urheilussa saivat palkintoja, ensimmäinen W. Nurni, toinen J. Lahdenperä, kolmas E. Kuusela ja neljännen E. Franckson. Kieiden vedossa voittivat ukkomehiet pojat, ja tytöt akat.

Illalla alettiin ohjelma torvisoitella. Runon lausui E. Paaki, puhujana oli A. Kuusola, Kööri laula esiti osaston selkikirjoit. Lopuksi esitettiin näytelmä: "Työ väen elämistä" ja vielä sen jalestä esitti A. Tiikkainen kuletin päivän tapahtumista.

Vieinen tulos Port Williamin juhliissa oli noin \$170.00.

Puinaiset loip mukana.

Säkä Port Arthurissa, että Port Williamissa kannettiin kulkueessa puunasia lippuja. Virkavalan talolta ei tehty pienistäkin häiriä, piivastoin — ainakin Port Arthurissa — poliisit katselivat kunnioituksella kulkueetamme. Siis virkavalan edustajat eivät ole täällä yhtä tuihu kuin ne muutamissa toisuuksilaisurjuksiet, jotka katukäytävillä irvistelivät niille, jotka uskattavat näytettyä itsestään järjestyneen työväestön järjestyneissä riveissä.

Levittääkää Työkansaa!

— Nyrvähdys voipi kestää kiipinä tavallisea hoidolla 3-4 viikkoa. Mutta jos käytää Chamberlain linjamenttia viljaiti heti lonkkaumisen tapahdusta, niin voipi parantaminen tapahtua kolmessa ei neljässä päivässä. Myyttävää kaikkialla.

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Js tarvitsette jotakin mikä kun'ou miesten vastetukseen kuten pukua, sukia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komieita, uusia "Swetereitä" kaiken muotisia ja vrisiä, napitettavia ja umpinaisia \$1.00 kuteen \$6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsuukia 25c. 5 paria \$1.00

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kumeimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. \$1.00 Paidat 75c.
Taval. 35 ja 50c. Nektie 25c.

Suomalainen Apteekki ja ULOSÄHETYSLIKE KALEVA

67. Kloroformi linjamenttia.
68. Karboliliöllyä
69. Karbolivettä
70. Korvaoideita
71. Lyytetikaa
72. Lyyvettä
73. Luulinjamenttia
74. Maipalamsia
75. Opodeldock, jäljellä menttia

67. Ruusuvettä
77. Silmävettä, kirikasta
78. Silmäpulveria
79. Sooppalamsia
80. Saipnalinjamenttia
81. Serrattisilvaa
82. Sinkkililvaa
83. Suoniliöllyä
84. Suonililvaa
85. Sidelastaria
86. Valikoita linjamenttia
87. Viikunalaastaria
88. Vitolaastaria

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia tähtyy seurata raha mukana.

HAMMASLÄÄKÄRI W. J. CURRY,
Houuse: 519 Dominion Trust Bldg., Vancouver, B. C.
Telefoni 2354

Tohtori Curry käyttää kivuttomia metodeja hampaita korjattaessa. Ehdottomasti ensiluokan työt. Tarkastus vapaa. (Huom!) Tohtori Curry on kuulunut viimeisen kahdeksan vuoden ajan sosialistipuolueeseen ja ottanut innokkasti osaa puolutoimien.

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatarvakauppa

Olemme laajentaneet liiketämme avaamalla ruokatarvakaupamme yhteyteen myös lihakansan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruokaa ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Arnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtäytynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Liha-kauppaosaston ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös pallevea kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396—Butcher Phone 103.
Grocery & Butcher, ALGOMA ST. 168-170

PORT ARTHUR

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2-12.

Silloin kun te tarvitsette viroitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmistettua, ne on valmistettu puhtaina aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO. LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823, Port Arthur.

VALOKUVIA

Me olemme ottaneet haltuunne entisen Lane'in valokuvamoon Port Arthurissa ja varustaneet sen uudella kalustolla ja uustila komeilla; joten voimme vakuuttaa tekevämme teille siellä mitä hienoimmat kuvat.

Myöskin on meillä vielä entinen kuvaomomme Port Williamissa, joten, jos haluatte ensi lokaan kuvaa, voitte ne tulla ottamaan kummissa tahansa näissä meidän kuvastoissamme.

Burgers Studio,
FORT ARTHUR FORT WILLIAM

Kumoamaton tosiasia

sisältää enemmän kuin epavarma vakuutus.

Kun luette meidän ilmoituksiamme, niin muistakaa etä asiat, joista ne niissä puhuvat, ovat tosia.

Eikä etkakuo mitä perättömiä vakuutelmia, vaan enemmän ottakaa varmuus käymällä itse katsomassa.

The Vigar-Shear Lumber Co. Ltd.

PORT ARTHUR. Phone 329.
FORT WILLIAM. Phone 702.